

V Pevmi se je uspešno zaključil štiridnevni praznik sv. Ane

Michele Leghissa svetovni podprvak v nogometu na mivki

V Trstu prijeli mladeniča iz Bergama, ki je priznal umor bivšega dekleta

V Miljah razstava Cirkus meme

Primorski dnevnik

TOREK, 29. JULIJA 2008

Št. 179 (19.269) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Zahtevati morate samo najboljše!

BREDA PAHOR

Sedemnajst: nekateri se ob tej številki zdržnejo, drugim naznanja srečo. Moni Ovadia, ki je zadnjih pet let uspešno in inovativno vodil čedajski Mittelfest, prisega na pozitivnost sedemnajstice, in sicer zaradi osebnih izkušenj in na osnovi židovskih prepričanj. V dokaz je na nedeljskem slovesu od festivalskega občinstva navedel neizpodbitno dejstvo, da je bila letošnja, sedemnajsta izvedba festivala nadvse uspešna. O tem pričajo podatki, ki so jih organizatorji z upravičenim zadovoljstvom navedli na ponedeljkovi sklepni konferenci. Z njo pa se je sklenilo tudi petletno obdobje, v katerem je s svojimi pogledi, razmišljanjem in iskanjem festivala usmerjal Moni Ovadia. Z njim je sodelovala motivirana ekipa, ki je med drugim lahko računala na krajevno-deželno podporo, v finančnem in političnem smislu. Po Ovadii se bo verjetno od Mittelfesta poslovil tudi predsednik istoimenskega združenja Furio Honsell, že prej pa je na deželni ravni po volitvah prišlo do sprememb. Še pred zaključkom letošnje izvedbe je bilo iz nekaterih gledaliških hiš, ki ne sodelujejo s festivalom, slišati namige, češ da je »festival, ki traja vsega dober teden, predrag« oz. da se zanj porabi preveč javnega denarja. Iz primerjave s festivalom v Spoletu, ki jo je omenil Ovadia, izhaja, da je Mittelfestov budžet veliko skromnejši, za festival takega obsega skoraj neznat. Pa vendar... Nedvomno se Mittelfestu - v vseh ozirih - pišejo drugačni časi, ker ga bo zasnova in vodila nova ekipa. V tem trenutku pa mora biti skupna skrb vseh, da festival bo, in da bo - kot je v slovo skoraj velel Moni Ovadia - še boljši od dosedanjih.

ITALIJA - V sklopu finančnega manevra določilo, ki omejuje njihovo stalno zaposlitev

Nestalno zaposleni dodatno zapostavljeni

Kljub protestu sindikatov in opozicije vlada ne bo spremenila ukrepa

ČEDAD - 17. Mittelfest se je iztekel

Uspešno in vsebinsko

Po petih letih uspešnega vodenja se je poslovil Moni Ovadia

Prizor iz Pandurjeve uprizoritve Kaligula, ki je bila ena od velikih dogodkov letošnjega festivala

10 - 11

RIM - V sklopu zakonskega odloka o triletnem finančnem manevru je poslanska zbornica odobrila določilo, ki sodnikom za delo v nekaterih primerih preprečuje, da bi v sodnih sporih z delodajalci zahtevali stalno zaposlitev prekernih delavcev. Proti temu so dvignili oster protest sindikati in vse opozicijske stranke, pomisleke pa so izrekli tudi nekateri člani vlade, zlasti ministra za delo Maurizio Sacconi in za javne uslužbence Renato Brunetta. Kljub temu vlada ne namerava spremeniti spornega določila v drugem branju v senatu, češ da je le-to omejene in prehodne narave.

Na 4. strani

V Sloveniji ustanovili novo Stranko krščanskih demokratov

Na 3. strani

Pokrajina Trst: Lokalni akcijski načrt

Na 5. strani

Volčič v Gorici o malem carju

Na 13. strani

Dežela podpira načrt komercialnega centra v središču Gorice

Na 12. strani

BLIŽNJI VZHOD - V nedeljo in včeraj

V Turčiji in v Iraku vrsta krvavih atentatov

ANKARA, BAGDAD - V nedeljo in včeraj je bilo v Turčiji in v Iraku več at-

tatov, ki so zahtevali na desetine žrtev.

Na 15. strani

ITALIJA

Paolo Ferrero s pičlo večino sekretar SKP

CHIANCIANO - Bivši minister za socialne zadeve v Prodijevi vladi Paolo Ferrero je novi sekretar Stranke komunistične prenoje. Na 7. strankinem kongresu v Chiancianu je za peščico glasov premagal protikandidata Nichija Vendolo. Le-ta se je s svojo sorazmerno močno skupino odločil, da bo v stranki vodil opozicijo. Ferrerova izvolitev je naletela na negativen odziv v vrstah Demokratske stranke, saj je zapečatila prevlado radikalnejše opcije.

Na 4. strani

EDIL CARSO S.R.L.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it
e-mail: edilcarso@libero.it

PARAFARMACIA S. CROCE
ZDRAVNICI CIANA - MARASPIN

FEDERAZIONE ESERCIZI FARMACEUTICI

Zdravila brez recepta
Fitoterapija
Homeopatija
Veterina
Živila
Zdravstveni izdelki
Merjenje krvnega tlaka
Avtodiagnostika

Sv. KRIŽ, 200,
TEL. 040 2209029

ISTRSKI ZORNI KOT

Veneto goji vse rednejše stike z italijansko skupnostjo

MIRO KOCJAN

Tudi javnost v Istri in na Kvarneru spremlja primer Radovana Karadžića in ga obdeluje z vseh možnih zornih kotov. Da so ga odkrili že pred časom, da so ga aretirali pred dnevi, da je to suvereno delo zdajšnje srbske garniture, ki je naklonjena Evropski uniji, da je to pričetek nekaterih novih aretacij. Skratka, dejanje naj bi potrdilo, da se zdajšnja srbska oblast resnično usmerja na spoštovanje haaškega sodišča in seveda v napore za vključitev v Evropsko unijo. Časniki pa ne štedijo tudi s pisanjem in poročanjem o tem, da je mož bil na počitnicah v Splitu, nekateri omenjajo Slovenijo in druge kraje, kjer naj bi bil in ga preprosto niso prepoznali. Nekatera občila pravijo, da je razpolagal tudi z ameriškim potnim listom.

Bistveno in v glavnem je, da je vlada resnično ubrala novo pot in da so na vidiku nove takorekoč haaške »osebe«. Karadžić naj bi bil tudi v Italiji. Skratka, mož, ki si je umetno preuredil identiteto in ravnal povsem preprosto kot navaden državljan in občan. Trenutno sredstva obveščanja omenjajo tudi, da se njegovi branilci trudijo v zvezi z odhodom v Haag, kjer naj bi igral posebno vlogo, toda ne kot znani mednarodni zločinec. Med drugim naj bi mu dovolili, da se brani sam brez branilca, česar pa haaška določila ne omogočajo. Splošno sklepanje, ki ga istrski časniki v svojih komentarjih naglašajo, je, da je na vrsti nova aretacijska veriga, začenši z znanim vojaškim predstavnikom.

Seveda poudarjajo tudi nekatere dokaj pozorne izjave evropskih politikov, da je s tem napočil čas, ko bo treba resno razmišljati, kako Srbijo postopoma spraviti v Unijo. Vse izhaja iz stališča, da je Srbija pač temelj ali pa eden glavnih temeljev Balkana, evropska politika pa si prizadeva za njeno pridobitev. Tudi nekatere izjave italijanskih politikov je treba razumeti v tem smislu.

V Istri in na Kvarneru pa se nadaljujejo komentariji v zvezi z vinjetami, uveljavljenimi v Sloveniji. Nekateri dajejo poudarek izjavam, češ, da spravljajo svojevrstno in nevarno sprejemljivo izjemo Navzoča je tudi novica, da je vlada s prometnimi vinjetami že pridobila nekaj nad 40 milijonov evrov, Časniki poročajo tudi o hrvaških lovskih tablicah, ki so se pojavljale na mejnem območju Dragonje, pri čemer naglašajo, da Slovenija odločno terja odstranitev, Hrvaška pa sodi, da je ozemlje južno od kanala g. Odorika »nesporno hrvaško in v popolni pristojnosti hrvaških oblasti«.

Istrsko javnost obveščajo, da so se v Kopru po pričakovanih kritikah brž odločili proti urejanju sežigalnice v luki. Hkrati pa le pojasnjujejo, da bi z ostanki, to je brez gume, plastike in stekla, ravnali takorekoč s termovalorizatorjem in s tem preprečili onesnaževanje. Hkrati časniki poročajo o naporih sosednega Ankarana, da bi postal občina in o takojšnjem sklepu koprškega mestnega sveta o ukinitvi zadevne točke iz dnevnega reda seje, s čimer so trenutno preprečili razpravo o tej želji. Pri vsem tem poročanju velja poudariti, da hrvaško časopisje poroča zgolj informativno in se ne opredeljuje. Na vidnem mestu je sicer tudi odločitev nekdanjega direktorja koprške luke Bruna Koreliča, da odstopa z mesta člana mestnega sveta, češ, da so bili in da bi tudi njegovi bodoči napori za demokracijo in občanov politiko bili obsojeni na neuspeh zavoljo sedanjih razmer v mestnem svetu.

Nekatera sredstva obveščanja so poročala tudi o tem, da bo proslava ob priložitvi Slovenskega Primorja v Kopru, kakor je bilo predlagano, da pa je pri tem neravno jasno, v bistvu kontradiktorno, ravnal župan. Ta je naposled poudaril, da povsem sprejema predlog za slovesnost in zagotovil vso potrebno logistiko.

Zadnje čase je v Istri pogosto govora o razmerah v umaki občini, kjer je temeljni problem odločanje o problemih prav v mestnem svetu. Večino namreč predstavljajo zastopniki Istrskega demokratskega zbora socialne demokracije in stranke upokojencev, med njimi pa skoraj nikoli ni soglasja. Sliši se, da vladajo v tem mestnem svetu nekakšne »teksaške« razmere (konkurenca med temi strankami in pičla večina v občini), saj že dolgo niso sprejeli ka-

kega pomembnega sklepa, razen tistih, ki so bili namenjeni upokojencem. Nekateri vedo povedati, da je to najbrže voda na mlin župana Kraljeviča. V bistvu, razlagajo, ne gre za objekte (nekatero pomembne so zgradili), marveč preprosto za kreganje, ki ne obeta perspektive.

V Pulju pa so stekle prve priprave za predsednika regije. Zadnje čase se pogosto javlja takoiimenovana občanska skupnost »Ladonja«, ki namerava samostojno odkriti nastopiti na volitvah. Nekaterih vprašanj se je lotila kar hitro, tako na primer, da naj bi predhodno imeli nekakšne primerne volitve, nato pa seveda normalne. Cilj omenjene skupine, se sliši, je da bi se bilo treba končno posloviti od klasične in zastarele strankarske politike, v bistvu doseči, da ne bi kandidate izbirali po strankah (in glede na njihove interese), marveč povsem osebnostno, to pa z jasnimi programi in ne v znamenju določenih simbolov. Skratka, kandidati naj bi bili tisti, ki so resnično sposobni in voljni delati, pripadnost stranki pa naj bi bilo drugorazredno vprašanje.

Odnos do finančnega vprašanja se je v Italijanski uniji spremenil oziroma popravil, saj je vodstvo stranke zadnjič opozorilo na težave, češ, da italijanska vlada še ni namenila prvega obroka sredstev. Zdaj je to rešeno, saj je tržaška institucija prek katere gredo ta sredstva (UPT) sporočila, da so prejeli prvi prispevek v znesku milijon 300 tisoč evrov. Izvršni odbor stranke je potemtakem prekladal blokado dejavnosti Italijanske unije, s katero je bil zagrozil.

Z druge strani pa se Unija lahko veseli, saj je italijanska dežela Veneto, ki sodeluje z Italijansko unijo, iz svojega sklada, namenjenega temu, da se vrednotijo kulturne vrednote (seveda tudi objekte kot so pokopališča in druge) beneškega porekla v Istri, na Kvarneru in v Dalmaciji, določila 680 tisoč evrov. Med drugim naj bi poskrbeli za nekatere »beneške« objekte v kanfanarski občini, obnovo zvonika v Motovunu in še za vrsto zgodovinskih znamenitosti. Del sredstev je namenjen tudi kulturnim institucijam in šolam, med njimi, na primer šoli Rinaldo Carli v Kopru, zgodovinskih znamenitosti, ki so del beneške zgodovine in naj bi prejele pomoč, naj bi tokrat skupaj kar 12. Seveda bo sredstva prispevala tudi domača obrt.

Danes pa prihaja na obisk na Reko italijanski podtajnik za mednarodne zadeve Alfredo Mantica. Kaže, da bo imel kar daljši pogovor z vsemi dejavniki italijanske skupnosti, ki nameravajo med drugim naglasiti, kakor se sliši, da rimske vladne spremembe ne bi smele nikakor vplivati na dosedanje redne in obetavne odnose, ki jih je razvijala zadnja vlada. Mantica je med drugim tudi pooblaščenec za stike z Italijani po svetu.

V podjetju »Uljanik« v Pulju pa se razmere nekako umirjajo, dasiravno ostane na sporedu odločitev, sicer temeljito preučeni, o privatizaciji podjetja v celoti ali deloma. Ravnatelj podjetja Anton Brajkovič je na daljšem pogovoru zagotovil, da Uljanik ne bo oškodovan ter da bo celo pridobil. »Order book« ladjedelnice ima že sedaj na programu 13 ladij, kar je v bistvu zagotovilo, da je delo v prihodnjih petih letih zagotovljeno. O novih šestih ladijskih objektih še razpravljajo. Konkurenca na svetu je sicer intenzivna, toda ugled Uljanika je velik in ne dopušča, da se ga okrne. Preprosto rečeno, delovno in finančno stanje je najbrže takšno, da imajo na sporedu kar po en plovni objekt na dan. Uljanik je finančno leto sklenil z dohodkom v višini nekaj nad 760 milijonov evrov. Sindikalni predstavniki podjetja sicer še vedno zagotavljajo, da bodo morebitni proces privatizacije spremljali kar se da natanko in odgovorno.

Reka pa je imela, pravijo, naravno praznični dan, ko so predali namenu novi plavalni stadion v Kostabeli. Objekt sodi med najmodernejše na svetu. Uporabijo ga lahko tako za poklicno kakor amatersko zvrst. V bistvu draža povezavo med Rečani in morjem, ki traja stoletja. V Pekingu bo hrvaško zastopala skupina 15 plavalcev, na Londonskih igrah, ki bodo leta 2012, pa naj bi mesto zastopalo vsaj 30 atletov. Novost gradnje je med drugim ta, da ima streho, ki je takorekoč mobilna, se pravi, da jo lahko raztegnejo, če je potrebno, če ne pa ne.

BOGATIMO SVOJ JEZIK

Namesto odsvetovane nastrojenosti in pridevnika **nastrojen**, o čemer je bil govor prejšnji teden, **nam zadnji SP 2001 s puščico priporoča usmerjenost in naravnost, oz. usmerjen in naravnan**. Bojevito nastrojen človek, ki je bil dolga leta bojevito razpoložen človek, je po novem postal bojevito usmerjen ali naravnan človek. Kdor je bil prej proti komu ali čemu nastrojen, je zdaj proti komu ali čemu usmerjen ali naravnan. To bi bil lahko komu nenaklonjen uradnik ali birokrat. Težko bi se v tem primeru odločila za proti komu usmerjenega ali naravnane birokrata.

Bogatejši je s primeri SSKJ 1975, kjer imata pridevnik nastrojen in samostalnika nastroj, nastrojenost in nastrojnost kvalifikator knjiž., kar pomeni, da se beseda rabi zlasti v leposlovnem ali znanstvenem jeziku, medtem ko zveni v pogovornem jeziku nenavadno. Nastroj, nastrojnost in nastrojnost se spremenijo v današnjem jeziku v usmerjenost in naravnost. Tako dobimo nacionalistično usmerjenost (naravnost) meščanstva, bojevito usmerjenost (naravnost) mladine, sovinitično usmerjenost (naravnost) skrajnežev, logično usmerjenost (naravnost) opazovanja. Medtem pa je dobro ali veselo nastrojen človek, še vedno dobro ali veselo razpoložen. Lahko je tudi za delo pripravljen ali razpoložen. (Ne razpoložljiv, kar je v rabi pri nas!) Ravno tako je vesela nastrojnost družbe samo vesela razpoloženost.

V SP 2001 ni več gesla **nastroj in tudi ne glagolnika nastroj**. Glagol nastrojiti, od koder izhajata, prav tako zaman iščemo že v SSKJ 1975. Še l. 1950 smo lahko nastrojili kože (kar pozna še Pleteršnik), koga nastrojiti pa je pomenilo koga namlatiti, natepti. Spominjam se, da so včasih stari rekli, da so neposlušnemu otroku ustrojili kožo. Našla pa sem tudi grožnjo: »Te bo že oče ustrojil«, kar je pomenilo našeskal. To je bilo včasih, ko je še šiba novo mašo pela, naj-

večkrat je bila leskovka, ki so ji pravili tudi leskova mast ali olje, z njima so namazali poredne otroke; danes bi temu rekli našeskatiti, kar je v današnjih časih prepovedano, ne pa še izkoreninjeno. Nekeč so se izražali bolj slikovito.

Nastroj, nastrojnost in nastrojnost pa so zelo podobni besedam postroj, postrojenje, postrojenost in pridevniku postrojen. Ob neki fotografiji sem našla v časopisu napisano: Dobro nastrojena vojaška četa. Kdor je to zapisal, je zamenjal besedo nastrojen in postrojen. **Postroj pomeni v vojaškem jeziku razporeditev enot.** V vojski je bil nekeč znan ukaz: V kolono po eden postroji se!, kar je pomenilo, da se morajo vojaki postaviti v vrsto. Ureditev čete za odhod je bila postroj ali postrojitev čete za odhod. Tudi obsojence so postrojili k zidu, danes bi rekli, da so jih postavili ob zid.

V tehnikah pomeni postroj skupino več strojev ali naprav, ki sestavljajo funkcionalno celoto. Postrojenje pa so skupne strojne naprave, katerih delovanje je povezano s tekočinskimi in energijskimi tokovi.

V vojski je postroj tudi razporeditev manjših taktičnih enot, namenjenih za določene naloge; **tako poznamo pohodni, pa tudi strelski postroj.**

Nekdaj so postrojenje poznali tudi v športu, kjer sta npr. dve moštvi nastopali v enakem postrojenju kot v prejšnji tekmi. **Danes je ta način izražanja zastarel, namesto postrojenja govorimo o postavi ali sestavi moštva.**

Pri rabi podobnih besed kot sta nastrojnost in postrojnost, previdnost ni nikdar odveč.

Lelja Rehar Sancin

REVIJE - Za mlade in otroke

Popestrimo si poletne mesece s 6kratom

V teh poletnih mesecih, ko je večina zaposlenih na dopustu in se nekateri podijo po gorah, drugi uživajo na plaži, tretji pa spoznavajo lepoto kulturnih središč, si privoščimo trenutek oddiha in vzemimo v roke novo številko 6krata. Po uvodnih besedah odgovorne urednice Jelke Cvelbar, ki nas opozarja na pomen prozornosti in njeno dejansko izvajanje v našem okolju, ki je bilo nekeč tako samosvoje, sedaj pa se zlasti v negativnih aspektih "globalizira", se najprej sprehodimo po literarni točki, ki nam ponuja v branje Mihajla Lalića in njegovo Lelejsko goro. Zora Tavčar nam v prvem delu svojega zapisa, ki se bo nadaljeval še v prihodnji številki revije, predstavi pisatelja, ki velja med Črnogorci za največjega literarnega ustvarjalca. Napisal je vrsto romanov, od katerih je najpomembnejši Lelejska gora, znan kot izjemno roman prostora.

Sprehod skozi 6krat nas pelje dalje k Valentinu Vodniku in njegovemu delu. Tudi tisti, ki se mu zdi, da dobro pozna Valentina Vodnika in njegov opus, lahko prebere članek Anje Dular, v katerem je povzeto Vodnikovo delo z vseh področij, za katere se je naš pesnik zanimal: od Pesmi za pokušino preko slovenskega časopisa Lublanske novize, učbenikov, Kuharskih bukev pa do prevoda priročnika za babištvo in gradiva za nemško-slovensko-latinski slovar do njegovega rokopisnega Itinerarija iz leta 1809, v katerem je popisal vrsto epigrafskih spomenikov v Ljubljani in njeni okolici. Ob svoji 250-letnici rojstva je torej Vodnik še vedno aktualen, saj mu zob časa ni odvzel pomena.

Poletni sprehod po 6kratu nas pripelje do gospoda Doropoljskega - urednika revije Vrtec Gangla. V drugem delu članka Dragi Gospet Doropoljski Tanja Tomažič predstavi socialne razmere v 20. stoletju kot so razvidne iz otroških pisem in prikaže pomen šole. Učitelj je bil nekeč zelo cenjen in ugleden zaradi izobrazbe, čeprav ni bil premožen. Otroci so ga seznanjali s svojim vsakdanjim početjem in mu pisali o željah glede poklica. Gospod Doropoljski jim je na pisma ljubezno odgovarjal in jih spodbujal.

Tokrat se v sklopu Utrinka iz Benečije, ki ga piše Antonietta Spizzo, v slovenščino pa prevaja J.C., podamo v Učjo. Prikazana je usoda izseljeniške Benečije v nekakšni simbolični vasi, kjer živi danes samo še osem prebivalcev, saj se je večina izselila zaradi slabih življenjskih razmer. Mnogi pa se poleti vračajo, da bi si malce oddahnili od mestnega vrveža, in nekateri so začeli prenavljati svoje stare hiše, čeprav morajo material za obnovo prenašati na golih ramenih.

Pri branju se lahko zaustavimo še pri modernem zdravilstvu, kjer se Marjanka Rebula v četrtem delu svojega prispevka sprašuje, zakaj pri-

čakuje pacient od zdravilca takojšen učinek, medtem ko lahko od uradnega zdravnika prenaša dolgo vrsto let, ki so brez učinka, in včasih, tako meni avtorica, celo v njegovo škodo.

Na glasbeni sceni tokrat spoznamo uveljavljenega kitarista Marka Ferija. Staška Cvelbar predstavi njegov koncert, posvečen Skladu, in celotno delo tega uspešnega kitarista. Koncert, ki ga je Feri imel januarja letos v proseški cerkvi sv. Martina, je bila nekakšna zahtevna generalka pred turnejo po ZDA in Mehiki.

Ker nudi glasba posrečeno umetniško spremljavo tudi številnim razstavam v Bambičevi galeriji, usmerimo našo pozornost še na dve pomembni razstavi, ki sta fotografsko prikazani v reviji, in sicer k razstavi Deziderija Švare - Poklon Milku Bambiču in razstavi Claudie Raza - Svetlobni tresljaji. Razstava Deziderija Švare je bila odprta novembra 2007, umetnika je predstavila Jelka Cvelbar, hkrati pa je o svojem delu spregovoril umetnik sam, ki je občinstvu prikazal kratki film Aljoše Žerjale Krog 2, v katerem nastopa Bambič.

Na Ta veseli dan kulture, 3. december (rojstni dan Franceta Prešerna), pa je Claudia Raza odprla svojo osebno razstavo Svetlobni tresljaji, kateri je dal posebno noto umetniški nastop Aleksija Pregarca, ki je občuteno podal v slovenščini in italijanščini nekaj slikarinskih pesmi iz zbirke Sottili inquietudini 2. Umetnico je predstavila Jasna Merku. Poseben uspeh pa je žel Zoran Lupinc, ki je na diatonični in na klavirski harmoniki izvedel ljudske melodije pod naslovom Emocije ob ljudskih zvokih.

V šolskem kotičku si lahko ogledamo v članku Prikladi pomlad delavnico izdelovanja piščalk in pa raziskavo o domačem branju. V Parku Škocjanske jame je namreč potekala delavnica izdelovanja piščalk, katere so se udeležili, kakor nam prikazujejo fotografije, otroci celodnevne osnovne šole Pinko Tomažič iz Trebč. Drugi članek pa nam govori o tem, kako približati otrokom domače branje.

Zora Tavčar nas v okviru svetovne dramatike in ženskih likov tokrat seznani z Marijo Stuart. Avtorica se posveti Schillerjevi tragediji o Mariji Stuart, zapleteni zgodbi, vzeti iz resnične angleške zgodovine. Schillerjev opus je izredno obsežen in raznolik, njegove drame so šle čez vse svetovne odre in je njihov avtor odmeven še danes.

O aktualni poletni temi lahko preberemo v članku izpod peresa M.T. Klopi iz zasede: o boleznih, ki jih povzročajo, kako se pred njimi zaščitimo in kako se jim izognemo. Članek nam predstavi klope, ki spadajo v red pršic in za svoj razvoj in razmnoževanje potrebujejo obroke krvi. Kri sesajo le samice, da se lahko v njih razvijejo jajčeca. (-met)

SLOVENIJA - Na pobudo skupine nekdanjih čalnov nekdanje SKD

V Mariboru ustanovili stranko Slovenski krščanski demokrati

Predsednik je Jože Duhovnik, Peterle ni zraven - Kritični v SLS in NSi

LJUBLJANA - Na slovenskem političnem nebu se je pojavila nova zvezda. V Mariboru so namreč v soboto za strogo zaprtimi vrati ustanovili novo stranko, ki se imenuje Slovenski krščanski demokrati. Njen predsednik je nekdanji vidni član nekdanje SKD Jože Duhovnik, generalni sekretar pa nekdanji član NSi Marko Štrovs. Nove stranke niso ustanovili nezadovoljni člani NSi, temveč člani nekdanje SKD, ki so ocenili, da takšno stranko Slovenija potrebuje, je povedal Duhovnik. NSi namreč po njegovi oceni nima profila krščanskih demokratov.

»Gre za povsem drugačna programska izhodišča. V Sloveniji ni nobene normalne desne stranke, ker se vsi drenjajo na sredini. SKD pa naj bi bila normalna desna stranka s programom, ki ga zastopajo vse politične stranke desnice v Evropi,« je povedal predsednik nove stranke.

Z ustanovitvijo SKD pravzaprav ne gre za popolnoma novo stranko, saj se je na ustanovnem zboru v SKD preimenovala že obstoječa zunajparlamentarna stranka Kresnica. Ta je bila ustanovljena leta 2006

pred lokalnimi volitvami, njen predsednik pa je bil Aljoša Humar, ki je pred dvema letoma kandidiral za župana Nove Gorice. Predsednik nekdanje SKD Lojze Peterle je za STA zatrdil, da pri ustanovitvi stranke ni sodeloval in nima informacij o tem.

Nastanek nove stranke je povzročil kar nekaj razburjenja med potencialno konkurenčnimi strankami na jesenskih parlamentarnih volitvah. V Slovenski ljudski stranki (SLS) trdijo, da od pravnega, programskega in članskega nasledstva SKD nikoli niso odstopili, zato v stranki pričakujejo, da se bosta tako ime kot kratica pri političnih strankah uporabljala le v zvezi s stranko, ki je leta 2000 nastala z združitvijo SLS in SKD. Ob preimenovanju zunajparlamentarne stranke Kresnica v Slovenske krščanske demokrate so v SLS pojasnili, da je ministrstvo za notranje zadeve z odločbo maja 2000 v register političnih strank po združitvi Slovenske ljudske stranke in Slovenskih krščanskih demokratov vpisalo ime SLS + SKD Slovenska ljudska stranka. Pozneje se je ta stranka preimenovala v Slovensko ljudsko stranko

(SLS), ki da je pravna naslednica imena, kratice, znaka in programa obeh združenih strank.

Predsednik novoustanovljene stranke SKD Jože Duhovnik je včeraj pojasnil, da želijo s stranko Slovenski krščanski demokrati v slovenski prostor spet vnesti profil krščansko demokratskega gibanja. Po njegovih besedah stranka ne predstavlja »odpadništva NSi«, pač pa gre za nekdanje člane SKD. Cilj stranke je priti v parlament, je dodal. Program nove stranke naj bi se po Duhovnikovih besedah od NSi razlikoval predvsem po izvedbi programa. »Zelo jasno bomo povedali, da smo proti igralništvu takšnega formata, kot so ga zagovarjali v NSi. Prav tako bomo jasno podarjali družino, ki jo poznamo kot zvezo med moškim in žensko,« je pojasnil predsednik stranke.

Najbolj neugodni odmevi na ustanovitev nove stranke so včeraj prišli ravno iz Nove Slovenije. Ženske NSi dvomijo, da bo nova stranka delala v duhu krščanskih vrednot, saj »so med ustanovitelji tudi nekdanji člani komunistične partije«, kot je

Marko Štrovs, je dejala podpredsednica NSi Ljudmila Novak. Predsednik NSi Andrej Bajuk pa je zatrdil, da NSi ne bo nikoli igrala vloge žlahtne konzervativne stranke. Bajuk je prepričan, da je preimenovanje stranke Kresnica »nov pojav starih želja, ki so se pojavile ob koncu leta 1999 na podlagi ocen nekdanjega predsednika države Milana Kučana, da Slovenija potrebuje žlahtno konzervativno stranko«. Kot je pojasnil, je prišlo do združenja SKD in SLS v skupno stranko. »Kot se je izkazalo, je bila združitev napačen korak v napačno smer, a v skladu z željami nekdanjega predsednika Kučana,« je dejal Bajuk.

Na ustanovitev nove stranke po Bajukovih besedah v NSi gledajo tudi pozitivno. »Naj pride do očiščevanja. Če so ljudje znotraj ali zunaj stranke, ki bi radi krščansko gibanje še naprej manipulirali in uvajali v napačno smer žlahtne konzervativne stranke, je to pozitivno. Naj se izkaže, koliko nas je, ki resnično verjamemo v NSi in v to, da vrednote ljudsko krščanskega gibanja ne bodo nikoli izginile iz političnega prostora,« je poudaril. (STA)

V Sloveniji od polnoči cenejša bencin in dizel

LJUBLJANA - Opolnoči so se v Sloveniji spremenile cene naftnih derivatov. Cena za liter 95-oktanskega bencina se je znižala za 0,051 evra na 1,161 evra, za liter 98-oktanskega bencina pa za 0,051 evra na 1,197 evra. Dizelsko gorivo se je pocenilo za 0,047 evra na 1,264 evra na liter, kurilno olje pa za 0,047 evra, tako liter stane 0,931 evra. Naftni trgovci cene goriv izračunavajo na vsakih 14 dni po modelu, ki temelji na gibanju borznih kotacij cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in na gibanju tečaja dolarja. (STA)

Hrvaški policisti našli marihuano v avtu Slovenca

ZAGREB - Hrvaška policija je na mejnem prehodu Sečovlje - Plovanija v soboto zvečer odkrila štiri kilograme marihuane v avtomobilu s slovensko registracijo. 28-letnega voznika iz Lucije so prepeljali na pridržanje v Pulj. Drogo je med rednim nadzorom meje odkril službeni pes. V zadnjih stranskih delih avtomobila so nato policisti našli štiri pakete marihuane. Na hrvaški policiji so povedali, da so letos na treh istrskih mejnih prehodih odkrili 326 oseb s prepovedanimi drogami in da so vse predali sodišču.

Letališče v Ronkah prijazno do invalidov

RONKE - Na letališču v Ronkah so te dni končali dela za prilagoditev strukture zahtevam evropskega pravilnika o dostopnosti za invalidne osebe in za ljudi z omejenimi možnostmi premikanja. Kot sta na včerajšnji predstavitvi novosti povedala direktor letališke družbe Paolo Stradi in predsednik deželne konzulte združenj invalidov FJK Mario Brancati, so v ta namen povečali število parkirišč za osebe z motoričnimi težavami in vzpostavili tri točke, na katerih lahko invalidi pokličejo pomoč. Nahajajo se na parkirišču na severni strani letališke stavbe, na parkirišču pri prihodih in pred uradi letališke družbe. S klicem lahko invalidne osebe zaprosijo za pomoč pri prijavi za let in pri vkrcanju na letalo. Služba deluje nepretrgano 24 ur in vse dni v tednu, vendar je potrebna prijava pri letalskem prevozniku 48 ur pred poletom.

FJK - Izvolitev na kongresu v Vidmu

Pietro Fontanini deželni tajnik SL

VIDEM - Z izvolitvijo predsednika videmske pokrajinske uprave Pietra Fontaninja za deželnega tajnika Severne lige se je v nedeljo na deželnem kongresu stranke v Vidmu končalo obdobje dobrega leta komisarjskih uprav in velikih preprirov. Na kongresu leta 2005 je bil namreč za tajnika izvoljen Marco Pottino, ki je izključil iz stranke ravno Fontaninija in podpredsednika senata Francesca Mora, nato pa je stranko zapustila še Alessandra Guerra. Na nedeljskem kongresu se je stranka pod nadzorom ministra Calderolija spet poenotila, Fontanini pa bo po ministrovih bese-

PIETRO FONTANINI

ARHIV

dah popeljal Severno ligo »proti prihodnosti in jo nato predal kateremu od mladih somišljenikov, ki zorijo na mestih pokrajinskih tajnikov«.

SODELOVANJE - Koroška in Slovenija

Sedaj pobratena tudi Beljak in Kranj

BELJAK - Po slovesnem podpisu listine o sodelovanju konec preteklega tedna v Kranju sta župana Helmut Manzenreiter (Beljak) in Damijan Perne (Kranj) včeraj dopoldne zapečatila novo partnerstvo med obema mestoma še na slovesnosti v Beljaku.

Močna delegacija mestne občine Kranj na čelu z županom je vrnila obisk Beljačanov in se udeležila slovenskega dneva, ki ga je novo partnersko mesto priredilo v okviru tradicionalnega tedna šeg in navad v mestu ob Dravi. Vrhunec obiska je bil slovesen podpis listine o sodelovanju pred beljaškim rotovžem, ki so mu prisostvovali številni častni gostje, med njimi namestnik deželnega glavarja Reinhart Rohr, avstrijski ambasador v Ljubljani Valentin Inzko in konzul Slovenije v Celovcu Gregor Jovan.

Beljaški župan Manzenreiter je poudaril, da bo slovesen podpis listine za prebivalstvo obeh mest pomenil začetek »mnogo skupnih poti in realizacijo številnih skupnih projektov«, njegov kolega iz prestolnice Gorenjske pa je menil, da »ni področja, na katerem ne bi obe mesti lahko sodelovali«. Avstrijski veleposlanik v Ljubljani, koroški Slovenec Valentin Inzko, pa je označil sosedstvo kot »nekaj svetega« in se ob tej priložnosti obema županoma zahvalil za njun prispevek k novemu partnerstvu med Avstrijo oz. Koroško in Slovenijo.

V okviru prireditve pod geslom Srečno Koroška, Servus Slovenien, se je nova partnerska občina Kranj predstavlja Beljačanom z glasbo, kulturo in seveda tudi kulinariko.

Ivan Lukan

Na posnetku (Zore) beljaški župan Helmut Manzenreiter (desno) in njegov kolega Damijan Perne iz Kranja s podpisano listino o sodelovanju.

TRST - Obsik visoke delegacije

Tržaško pristanišče zanimivo za ruske železnice

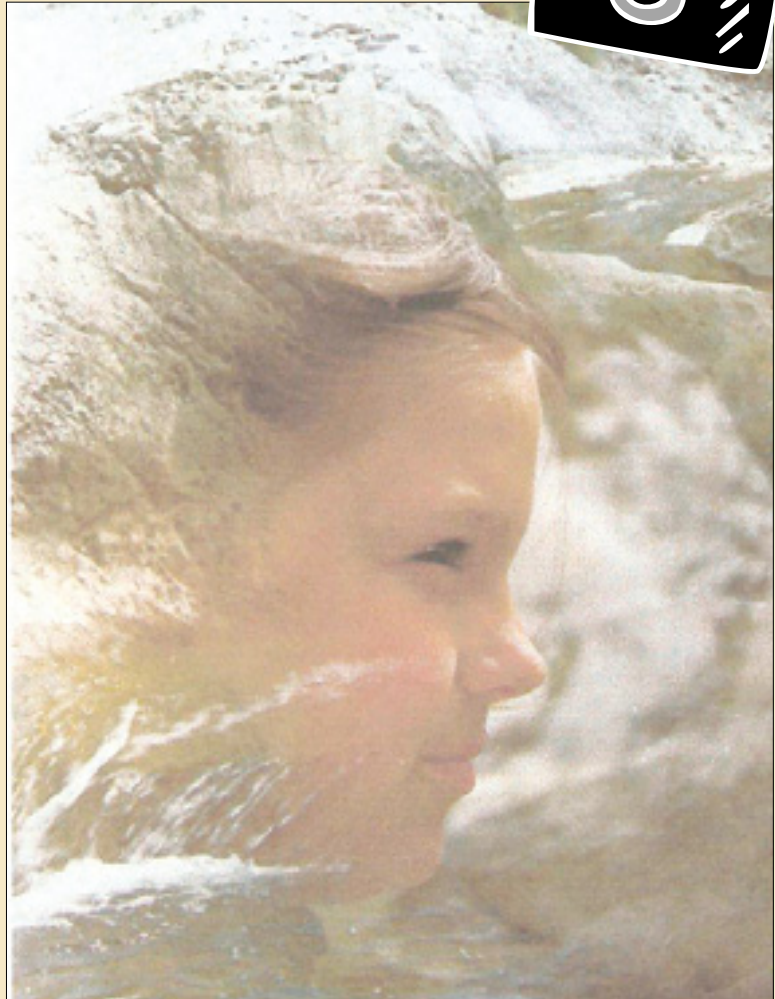
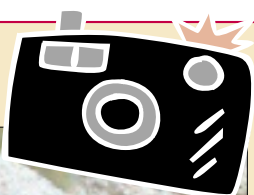
TRST - V Trstu se je včeraj mudila delegacija ruskih državnih železnic, ki je imela pogovore s predstavniki lokalnih oblasti, deželne uprave in pristanišča. Srečanje je potekalo za zaprtimi vrati, udeležili pa so se ga predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi, tržaški župan Roberto Dipiazza in predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli. Rusko delegacijo sta vodila šef oddelka za po-

slovanje s tujino pri tamkajšnjih državnih železnicah Aleksej Averin in predsednik družbe Trans Container Dimitrij Novikov.

Čeprav uradnih poročil s sestanka ni bilo, je mogoče sklepati, da ruske goste zanimajo možnosti uporabe tržaškega pristanišča in vlaganj v njegovo logistično infrastrukturo. Glede na to, da se je srečanja udeležil tudi tržaški župan, pa ni izključeno, da so govorili tudi o vlaganjih v staro pristanišče.

FOTOUTRIP POLETJA '08

fotoutrip@primorski.it

Gospod IVAN SARDOČ s Proseka nam je poslal prikupno fotografijo, ki jo je naslovil Portret iz kamna in vode.

POLITIKA - Kljub nasprotovanju sindikatov in opozicijskih sil

Določila proti prekernim vlada ne namerava popraviti

Minister za delo Sacconi kljub pomislekom sprejema ukrep, češ da je omejene in prehodne narave

RIM - Vse kaže, da vlada ne namerava spreminjati določila proti prekernim delavcem, ki ga je poslanska zbornica odobrila v prvem branju v sklopu zakonskega odloka o triletnem finančnem manevru. Poročevalec zakonskega ukrepa v senatu Salvo Fleres je včeraj namreč v pristojni komisiji povedal, da vlada za zdaj ne namerava predstaviti popravkov, pa čeprav so poleg sindikatov in opozicije glede določila izrazili svoje pomisleke tudi nekateri člani vlade, zlasti ministra za delo Maurizio Sacconi in za javne uslužbence Renato Brunetta.

Določilo zadeva nestalno zaposlene, ki so se obrnili na sodstvo zaradi nezakonitega podaljšanja začasne zaposlitve ali iz podobnih razlogov. Po novem bi sodišče ne smelo ukazati delodajalcem, naj jih za stalno zaposlijo, kot to predvideva še veljavna zakonodaja, ampak naj jim kvečjemu izplačajo odškodnino od 2,5- do 6-kratne vrednosti mesečnega prejemka. Vladna večina je to določilo vključila v zakonski odlok o triletnem finančnem manevru, da bi »priskočila na pomoč« nekaterim velikim podjetjem, kot so zlasti Italijanske pošte, ki so vpletene v številnih sodnih sporih s sedanjimi ali nekdanjim časno zaposlenim osebjem.

Sporno določilo je pozdravila zveza industrijcev Confindustria, proti njemu pa so se odločno postavili sindikati in opozicijske stranke. Voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni je včeraj pozval vlado, naj ga umakne. Po njegovih besedah naj bi bil ukrep po vsej verjetnosti protiušten, v vsakem primeru pa socialno in politično nesprejemljiv. Če bo vlada pri njem vztrajala, bodo demokraci vodili proti njemu najodločnejšo opozicijo. Podobno se je oglašil voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro. Tudi predstavnik UDC Savino Pezzotta se je kritično izrazil. »Če vlada hoče konstruktivno soočenje z opozicijo, pa tudi z družbenimi silami, potem ne sme sprejemati takšnih ukrepov,« je dejal.

Minister za delo Sacconi, ki ima, kot rečeno, pomisleke do zadeve, je sinoči v izjavi za tisk poudaril, da je določilo prehodne narave in da zadeva omejeno število ljudi. Po njegovem ga bo mogoče popraviti v drugi fazi. Medtem pa je javnost začelo razburjati neko drugo določilo, ki ga vsebuje zakonski odlok o triletnem finančnem manevru. Gre za nove omejitve, ki naj bi veljale za prejemanje t. i. socialnih nakazil, se pravi denarne pomoči za ljudi brez drugih dohodkov.

IMIGRACIJA - Po treh nočeh na cesti zaradi požara

Priseljenci brez strehe so v Neaplju zasedli stolnico

NEAPELJ - Po treh nočeh, ki so jih prebili na cesti zaradi požara v stavbi na Pianuri, v kateri so prebivali, je okrog sto priseljencev včeraj zasedlo neapeljsko stolnico. Cerkev so zapustili popoldne, po zborovanju, med protestno akcijo pa je bil kar nekaj trenutkov napetosti, zaradi katerih so bile aretirane tri osebe. Med njimi tudi neka državljanka Zelenega rta, sicer sindikalistka zveze UIL.

Potem ko so zapustili stolnico, so se priseljenci v spremstvu občinskega odbornika Giulia Riccia in pripadnikov gibanja proti globalizaciji odpravili na županstvo, kjer jih je sprejela županja Rosa Russo Jervolino. Neapeljska občinska uprava je priselencem brez strehe v preteklih dneh že predlagala zasilno rešitev v eni od šolskih stavb, vendar je morala ponudbo umakniti zaradi nasprotovanja lokalnih prebivalcev. Po obljubah Jervolinove naj bi bila v prihodnjih dneh za nastanitev priseljencev razpoložljiva neka občinska stavba v četrti Scampia.

RIM - Predaja pahljače predsedniku republike

Napolitano: Strniti sile

Poziv k soočenju večine in opozicije o nujnih reformah - Večje spoštovanje institucij

RIM - S ceremonijo predaje pahljače pred predstavniki parlamentarnega tiska je predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano napovedal poletni dopust. Tradicionalno priložnost je vsekakor izkoristil za vrsto »pomislekov« in »nasvetov«. Pomisleki so se nanašali predvsem na preveliko poseganje po zaupnici in urgentnih vladnih odločitvah, ki postavljajo ob rob parlamentarno delovanje, ter na premajhno spoštovanje do državnih institucij in republiških simbolov. Svetoval pa je »bolj uravnotežen odnos do obeh zbornic«, in o odgovornosti posameznih politi-

GIORGIO NAPOLITANO

čnih predstavnikov, da ne bi že spet posegli po vulgarnih in žaljivih sredstvih, kadar se izražajo o republiki. Počitnice naj bi po njegovem

mnenju predstavljale priložnost za trezen razmislek o bodočnosti odnosov med politično večino in opozicijo, za soočenje med obema taboroma, kar naj bi nato botrovalo reformam, ki so nujno potrebne za družbeni razvoj države. Parlament je kraj, v katerem bi moralo to soočenje potekati, je pritrdil predsednik Napolitano. Reforme so nujne, drugih alternativ ni, je ponovil predsednik republike, ki se je »lotil« tudi pravice do informiranja. To bi se moralo nanašati na dogodke, ki so objektivno pomembni za skupnost, ne pa izključno na morbozno zadovoljevanje radovednosti.

SKP - Nepričakovan zaključek 7. kongresa

Ferrero novi sekretar, stranka pa hudo razdvojena

Paolo Ferrero se veseli zmage na kongresu

ANSA

CHIANCIANO - Bivši minister za socialne zadeve Paolo Ferrero je novi sekretar Stranke komunistične prenove. Na to mesto ga je izvolil strankin politični komite, ko je se zbral v nedeljo popoldne takoj po končanem 7. kongresu v Chiancianu. Za Ferrera je glasovalo 142 članov komiteja, za njegovega protikandidata Nichija Vendolo pa 134.

Kongres se je tako končal s precejšnjim presenečenjem, saj se je Vendola na njem predstavil z relativno večino. Resolucija št. 2, katere je bil soppodpisnik, je namreč požela 47% podpore na bazi. Toda Ferreru je na kongresu uspelo združiti okrog sebe ne samo podpornike resolucije št. 1, katere je bil soppodpisnik in ki je požela 40% podpore na bazi, temveč tudi zagovornike ostalih treh resolucij. Na kongresu so naposled predstavili skupen dokument, ki je prdrl s 53% glasov delegatov.

Na kongresu je tako prevladala opcija, ki se zavzema za ohranitev sedanje stranke ter sploh za obnovo komunistične politične tradicije, v imenu katere se je SKP rodila pred 17 leti. Kot je poudaril sam Ferrero, to ne pomeni, da bi SKP ne nameravala iskati širših oblik sodelovanja na italijanski levici, vendar ob ohranjanju identitete stranke in ne da bi se stranka razpustila. Ferrero se je tudi zavzel za oblikovanje odločne opozicije proti sedanji Berlusconijevi vladi, in to neodvisno in celo v nasprotju s »kompromisarsko« linijo Demokratske stranke. Kot je sam pristavil, to nikakor ne pomeni, da bo SKP avtomatično izstopila iz vseh deželnih in krajevnih uprav, ki jih vodi skupno z Veltronijevo stranko.

Novi sekretar je ponudil Vendoli, da bi bili zagovorniki poražene resolucije zastopani v tajništvu stranke, toda predsednik deželne vlade Apulije je ponudbo odklonil. Po njegovih besedah je Ferrerova izvolitev za sekretarja zapečatila »kulturno nazadovanje«, s katerim naj bi se 7. kongres zaključil. Vendola se je namreč s svojimi somišljeniki zavzemal za to, da bi SKP skupno z drugimi silami leve, s katerimi je na zadnjih parlamentarnih volitvah osnovala Mavrično levico, začela proces ustanovitve novega političnega subjekta, ki naj bi bil kos izzivom novega časa.

Kljub porazu je Vendola zatrdil, da s svojimi somišljeniki ne namerava zapustiti stranke. Ostaja pa dejstvo, da bo z njim v notranji opoziciji stranka praktično razdvojena.

EVRO

1,5746 \$

+0,08

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
28. julija 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	28.7.	25.7.
ameriški dolar	1,5746	1,5734	
japonski jen	169,63	168,77	
kitajski juan	10,7650	10,7275	
ruski rubel	36,7435	36,7435	
danska krona	7,4617	7,4619	
britanski funt	0,79250	0,78880	
švedska krona	9,4538	9,4610	
norveška krona	8,0750	8,0815	
češka krona	23,695	23,595	
švicarski frank	1,6285	1,6268	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	230,87	231,35	
poljski zlot	3,2053	3,2080	
kanadski dolar	1,6087	1,5968	
avstralski dolar	1,6466	1,6438	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,5455	3,5675	
slovaška krona	30,390	30,385	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7033	0,7032	
braziljski real	2,4735	2,4808	
islandska krona	129,58	127,51	
turška lira	1,8963	1,8966	
hrvaška kuna	7,2203	7,2182	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
28. julija 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	2,4625	2,7962	3,135	3,31
LIBOR (EUR)	4,48125	4,96	5,1468	5,3893
LIBOR (CHF)	2,28	2,7641	2,915	3,213
EURIBOR (EUR)	4,407	4,962	5,149	5,389

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

18.998,73 €

+38,80

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
28. julija 2008

vrstninski papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	30,26	-0,79
INTEREUROPA	25,13	+0,40
KRKA	91,63	-0,12
LUKA KOPER	56,22	+0,14
MERCATOR	224,75	-0,45
PETROL	545,26	+0,77
TELEKOM SLOVENIJE	238,06	-0,84

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE

ACH	-	-
AERODROM LJUBLJANA	82,88	-0,87
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	76,08	-3,92
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	26,85	-0,15
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	80,00	+1,06
POZAVAROVALNICA SAVA	27,51	-0,47
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA-SAVA	418,12	+6,11
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	200,00	+0,77

MILANSKI BORZNI TRG
28. julija 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	2,265	-1,09
ALLEANZA	6,23	-1,24
ATLANTIA	17,35	-1,29
BANCO POPOLARE	11,28	-1,76
BCA MPS	1,78	-0,45
BCA POP MILANO	6,415	-3,65
EDISON	1,32	+8,29
ENEL	5,90	-0,76
ENI	22,15	+0,36
FIAT	11,08	-5,22
FINMECCANICA	18,45	+0,52
FONDIARIA-SAI	20,48	-0,15
GENERALI	22,39	-0,89
IFIL	4,415	+0,87
INTESA SAN PAOLO	3,6675	-0,47
LOTTOMATICA	20,45	-1,26
LUXOTTICA	15,63	-3,27
MEDIASET	4,60	+2,18
MEDIOBANCA	10,08	-3,25
PARMALAT	1,621	-0,61
PIRELLI e C	0,405	-1,36
SAIPEM	24,63	+3,40
SNAM RETE GAS	4,20	-0,36
STMICROELECTRONICS	7,09	-2,31
TELECOM ITALIA	1,208	-1,15
TENARIS	19,18	+2,24
TERNA	2,6525	+0,93
UBI BANCA	14,84	-0,52
UNICREDITO	3,83	-3,45
UNIPOL	1,668	-2,11

SOD NAFTE

(159 litrov)

124,69 \$

-0,03

IZBRANI BORZNI INDEKSI
28. julija 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	7.676,94	+0,54
SBITOP, Ljubljana	1.716,13	+0,54
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	116,23	-0,09

TRG JV EVROPE

CROBEX, Zagreb	3.608,83	-0,79
BIRS, Banjaluka	1.648,08	+0,44
FIRS, Banjaluka	3.228,12	+0,59
Belex 15, Beograd	1.532,38	-0,80
SRX, Beograd	880,07	-0,61
BIFX, Sarajevo	3.948,38	+0,42
NEX 20, Podgorica	19.775,09	+0,58
MBI 10, Skopje	5.362,62	-0,03

DRUGI TRGI

Dow Jones, New York	11.189,37	-1,59
Nasdaq 100	1.817,13	-1,59
S&P 500, New York	1.243,77	-1,11
MSCI World, New York	1.360,69	-2,26
DAX 30, Frankfurt	6.351,15	-1,33
FTSE 100, London	5.312,60	-0,75
CAC 40, Pariz	4.324,45	-1,20
ATX, Dunaj	3.562,80	-1,00
PX, Praga	1.445,2	+0,80
EUROSTOXX 50	3.313,41	-1,31
Nikkei, Tokio	13.353,78	+0,14
STI, Singapur	2.910,36	-0,43
Hang Seng, Hongkong	22.687,21	-0,24
Composite, Šanghaj	2.903,01	+1,32
Sensex, Mubaj	14.349,11	+0,52

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKA POKRAJINA - Odobren odlok o novem posvetovalnem organu

Lokalni akcijski načrt za razvoj in ovrednotenje Krasa

Skrbel bo za pridobivanje deželnih finančnih sredstev za posege na gorskem območju

Nova institucija za »razvoj in ovrednotenje gorskega območja«. Na včerajšnji seji jo je požegnala pokrajinska skupščina. Imenuje se Lokalni akcijski načrt (Piano azione locale), ali s kratico LAN. Izhaja iz februarja letos odobrenega deželnega zakona, ki se sicer nanaša na gorske skupnosti, a ker je bila Kraška gorska skupnost svojčas ukinjena, je njene pristojnosti nekako prevzela pokrajina.

Odbornik za kmetijstvo Walter Godina je v svojem uvodnem poročilu takoj podal okvire nove institucije in ustanovljajoče »sorodne« Lokalne akcijske skupine (LAS). Medtem ko si bo slednja (LAS) prvenstveno prizadevala za pridobivanje sredstev iz evropskih skladov, se bo Lokalni akcijski načrt osredotočil na krajevna, deželna sredstva.

Ampak: začetek ne bo lahek. Deželna uprava ni za letošnje leto predvidela nobenega posebnega finančnega posega v ta namen. »Gotovo pa bo to storila prihodnje leto,« je zagotovil Godina.

Lokalni akcijski načrt bo posvetovalnega značaja: deloval bo kot nekakšen režiser- posredovalec interesov članov, ki so že prisotni pri tako imenovanem zelenem omizju. To so vse občine v pokrajini, trgovinska zbornica, pokrajinsko nadzorništvo za kmetijstvo, deželna agencija za kmetijski razvoj, nadzorništvo za gozdove, Kmečka zveza, Coldiretti, konzorcij za zaščito vin Kras, promocijski odbor kraških sirov, konzorcij čebelarjev, odbor za promocijo ekstra deviškega oljčnega olja Tergeste in zbornica agronomov iz goriške in tržaške pokrajine. K tem je treba prišteti še Agrarno skupnost in promocijski odbor za zaščito kraškega pršuta.

Lokalni akcijski načrt bo posredoval sugestije za razvoj kraškega ozemlja, pri čemer bo omogočil pristop neposredno prizadetih, je poudaril predsednik pokrajinske komisije za kmetijstvo Zoran Sosič (Slovenska skupnost). Massimo Veronese (Demokratska stranka) je pritrdil, da bo dana vinogradnikom, kmetovalcem in drugim gospodarskim operaterjem na Krasu možnost, da postanejo protagonisti pri razvijanju tradicionalnih dejavnosti. Skupščina je odlok odobrila z glasovi večine in Nacionalnega zavezništva, trije svetniki Forze Italia in Dipiazzove liste pa so se vzdržali.

M.K.

Lokalni akcijski načrt, nov organ za razvoj in ovrednotenje kraškega ozemlja

PODJETJE STOCK - Resolucija v pokrajinski skupščini

Solidarnost delavcem

Predsednica Bassa Poropat za zamrznitev pisem o premestitvi osebja v Milan

Tržaški pokrajinski svet je sinoči z resolucijo izrazil »popolno solidarnost uslužbencem tovarne Stock«, ki jim grozi premestitev v Milan, ter povabil vodstvo podjetja, naj »zamrzne pisma delavcem, ki naj bi bili premeščeni, da bi pojasnili bodoče perspektive in predloge v korist uslužbencem«. Poleg tega je tudi pozval predsednico pokrajinske uprave in njen odbor, naj skupno z drugimi krajevnimi upravami in deželo Furlanijo-Julijsko krajino posežeta pri lastništvu podjetja Stock in pri krajevnem združenju industrijcev, da bi preprečili napovedano premestitev komercialnih

MARIA TERESA
BASSA POROPAT

uradov tržaškega podjetja v Milan.

Pred razpravo in odobritvijo resolucije v pokrajinski skupščini je predsednica Maria Teresa Bassa Po-

ropat v tiskovnem sporočilu izrazila skrb, da ne bi napovedana premestitev komercialnih uradov napovedovala skorajšnje zaprtje vseh proizvodnih dejavnosti zgodovinske rojanske tovarne likerjev in žganih pijač. Novo lastništvo bi moralo zato jasno nakazati, kaj namerava s podjetjem. V začetku avgusta bo vprašanje podjetja Stock na dnevnem redu srečanja na tržaški prefekturi. Bassa Poropatova je zato izrazila upanje, da bo lastništvo podjetja dotlej zamrznila pisma delavcem, ki jih namerava premestiti v Milan.

M.K.

PROSEK - Poslopje slovenske osnovne šole Avgusta Černigoja

Pobalinski mazaški izpad

Žalivke na račun umetnika, po katerem je šola imenovana, in učiteljev ter prostaški znaki

Pobalinski mazači so se »lotili« poslopja osnovne šole Avgusta Černigoja

KROMA

Spet mazaški izpad na Proseku. Z razliko od črnuharskega kljukastega križa na spomeniku padlim v NOB izpred dobrega meseca pa imajo žalivke na račun Avgusta Černigoja in učiteljev ter drugi prostaški znaki na zidu proseške osnovne šole značaj tipičnega pobalinskega dejanja.

Neznanci - karabinjerji domnevajo, da gre za zelo mlade storilce - so se pred nekaj dnevi z rdečim, modrim in črnim razpršilcem znesli nad zidom nekdanjega vratarjevega stanovanja v šolskem poslopju, tistim, ki gleda na cesto. Na piki so imeli predvsem likovnega umetnika Avgusta Černigoja, po katerem je proseška osnovna šola poimenovana, učitelje in samo šolo. Na začetku šolskega poslopja so se »izkazali« z risanjem mednožnih pritliklin in še nekaterimi drugimi znaki, med drugim mednarodnim znakom anarhistov. Dejstvo, da je bilo umetniškovo ime pravilno slovensko zapisano, prav tako pa tudi beseda »učitelj«, daje slutiti, da gre za pobaline, ki jim slovenski jezik ni tuj.

OBČINA TRST

Zaščita območja, »zamrznili« gradnje

Tržaški občinski svet je sinoči » zamrznil« sedem načrtov za nove gradnje. Tehnično zato, ker gre območja »zaščititi«, kot to narekujejo lanskega julija odobrene smernice za nov občinski regulacijski načrt.

Podrobnostni načrti se našajajo na gradnje nad Grljanom, v bregu pod Križem (2) in v mestnem središču (4). »Zamrznitev« bo trajala največ do prihodnjega julija. Do tega termina (26. julija 2009) mora namreč tržaški občinski svet odobriti novo varianto občinskega regulacijskega načrta. Če mu ne bo uspelo, bodo sedanje »zamrznitve« avtomatično odpadle.

Zaščito določenih območij predvideva deželni zakon. Tržaški občinski svet je 27. julija lani odobril smernice za nov občinski regulacijski načrt, v katerem je določil območja, ki jih je treba zaščititi (ali zavarovati). Ta zadevajo tržaško obali (za gradnje v turistične namene) in določena območja bregov pod Kontovelom, Prosekom in Križem (za nove stanovanjske posege), nadalje tudi tržaško mestno središče, »zaščititi« pa je treba tudi območja, v katerih je bila podvojena možnost zazidljivosti.

Tovrstna zaščita pomeni dejansko suspendiranje novih gradbenih načrtov na teh območjih, ki pa ne sme presegati obdobja dveh let po odobritvi smernic za nov občinski regulacijski načrt. V tem roku mora namreč občinska skupščina odobriti nov urbanistični dokument. Ker so bile smernice sprejete, kot rečeno, 27. julija 2007, bo lahko rok »zamrznitve« (ali suspendiranja) podrobnostnih načrtov trajal le do 26. julija 2009.

Na sinočnji skupščini so svetniki vzeli in pretes sedem podrobnostnih načrtov. Največ so se zaustavili pri prvem. Predstavili so ga Peter Močnik in še devet zasebnikov ter se nanaša na območje nad obalno cesto, na koncu Ul. Livia in začetku Ul. Pucino in Plinio nad Grljanom. Tu naj bi zgradili osem rezidenčnih hiš: sedem dvostanovanjskih in eno družinsko hišo za največ 8.800 kubičnih metrov prostornine. Načelnik Demokratske stranke Fabio Omero se je izrekel za »zavarovanje« tega in vseh drugih obravnavanih območij. Podobno tudi Iztok Furlanič, ki je načrte ocenil kot »nadaljnjo cementsifikacijo dragocenih območij tržaškega ozemlja.« Svetnik Stranke komunistične prenovе se je obregnil tudi ob delo urbanistične komisije. Občinski uradi so pri načrtih opozorili na toliko nepravilnosti, nedoslednosti in pomanjkljivosti, da bi jih komisija lahko zlahka odbila, pa si je pilatovsko »umila roke«.

Vsi odloki o »zamrznitvi« obravnavanih podrobnostnih načrtov so bili odobreni, kar pomeni, da so bili le-ti »suspendirani.« Svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab se je pri vseh glasovanjih dosledno vzdržal (bil je edini). Pri šestih glasovanjih so vsi ostali svetniki glasovali za »zamrznitev«, le pri glasovanju o podrobnostnem načrtu, ki so ga predstavili Močnik in ostali, je vseh pet prisotnih svetnikov Nacionalnega zavezništva glasovalo proti »suspendiranju«.

M.K.

DEMOKRATSKA STRANKA - Tržaška sekcija ostro kritizira ukrepe vlade

Problem varnosti? Dim v očeh državljanov

Vlada vzbuja strah pred kriminalom in istočasno klesti sredstva policijskim in vojaškim silam ter sodstvu

Ljudstvo svobode je na aprilskih volitvah doseglo zmago po kampanji, ki je temeljila na poudarjanju problema varnosti. Nova vlada z nekaterimi ukrepi nadaljuje po tej poti, z drugo roko pa istočasno močno klesti sredstva policijskih in vojaških sil ter sodstva: v prihodnjih treh letih bo iz sklada za sile javnega reda »zmanjkala« približno milijarda evrov, v istem obdobju bo italijansko sodstvo izgubilo 900 milijonov evrov, v izkupičku pa naj bi varnosti namenili tri milijarde evrov manj. »Ali ni to protislovje absurdno?« so se v kavarni Tommaseo spraševali krajevni predstavniki Demokratske stranke.

Poleg klestenja stroškov so predstavniki DS obravnavali tudi drugo protislovje, in sicer podatke o kriminaliteti. Desna sredina, s Severno ligo na čelu, odločno zagovarja politiko trde roke proti kriminalu, ki naj bi v zadnjih letih zelo narasel, obenem pa ta problem skorajda enači s politiko o priseljencih. Deželni svetnik DS Franco Codega je včeraj navedel podatke notranjega ministrstva in kriminalistične policije iz leta 2007, ki dokazujejo, da italijanski državljani sploh nismo v izredni nevarnosti. »Dve leti od tega, pa tudi 10 let nazaj, je bilo kriminalite te toliko kot danes ali celo več,« je dejal in krivdo za pretiran občutek ogroženosti nprtil tako desni sredini kot medijem. V Italiji je več policistov kot v drugih državah, problem je, da jih je veliko v uradih in manj na terenu.

Politiko »lažnega problema varnosti« naj bi izvajala tudi deželna uprava FJK. Naša dežela je po vseh statistikah sodeč med najbolj varnimi v državi, odbornica za krajevne avtonomije Federica Seganti pa namenja temu področju 16 milijonov evrov, ki jih bo Dežela potrosila za izboljšanje videonadzora in razsvetljave na ulicah, trgih in cestah. »Ali je smotno potrositi toliko denarja za problem, ki ne obstaja?« se je polemično spraševal Codega.

Predsednica pokrajinske skupščine DS Laura Famulari in Matteo Apuzzo sta podčrtala, da je desna sredina s politiko »strahu« pridobila mnogo volivcev, konkretni ukrepi pa so neprimerni. Spregovorila sta tudi odvetnik Gianfranco Carbone in pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini. Prvi je izpostavil dejstvo, da vladna politika do priseljencev temelji na zakonu Bossi-Fini, ki podpira ilegalno in s tem kriminal, saj ovira integracijo priseljencev. Cosolini je bil kratak in neposreden: »Problem varnosti je dim, ki ga vlada meče v oči državljanom. Nova deželna vlada pa načrtno podira dosežke prejšnjega odbora, vključno z dobrim zakonom za integracijo priseljencev, ki ga posnemajo v mnogih drugih deželah.« (af)

Tiskovna konferenca v kavarni Tommaseo: z leve Roberto Cosolini, Matteo Apuzzo, Laura Famulari in Franco Codega

KROMA

STATISTIKE - Podatki notranjega ministrstva

Umorov pa je vse manj ...

Ropi naraščajo, tatvine so stabilne, umorov še nikoli ni bilo tako malo - V FJK upadajo vsa kazniva dejanja

Že dolgo je v Italiji - v političnih izjavah in debatah, v medijih itd. - najbolj vroča tema varnost. Varnost je zaznamovala zadnjo volilno kampanjo in vladne ukrepe tega poletja, z njo se ukvarja deželna uprava FJK, vsak dan je govor o izrednih razmerah in veliki ogroženosti. Ali je strah pred tatovi, roparji in morilci upravičen? Po podatkih notranjega ministrstva in kriminalistične policije niti ne. V lanskem dosjeju notranjega ministrstva, ki je obravnaval kriminaliteto v Italiji od leta 1968 do 2006, piše, da so umori v Italiji v letih 2005 in 2006 dosegli »zgodovinski minimum« s številoma 601 in 621. Za primerjavo: leta 1991 so zabeležili 1091 umorov, 700 od katerih v mafjskih krogih. Tatvin je danes res nekoliko več kot pred leti: od 70. do 90. let so se postopno pomnožile, porast se je zatem ustavil, sredi 90. let pa je bilo tatvin spet več. V letu 2006 jih je bilo 2692 na 100.000 prebivalcev, sto več kot leto prej, vrhunec pa je bil spet leta 1991 s 3000 tatvinami na 100.000 prebival-

cev. Če pa pogledamo posamezne kategorije, bomo videli, da npr. kraje vozil oz. v vozilih od začetka 90. let konstantno upadajo. V dosjeju piše še, da je bilo število uličnih tatvin leta 2006 najnižje v zadnjih 30 letih (manj kot četrtina v primerjavi z letom 1991!). Tatvine v hišah so od leta 1999 do 2006 upadle za 41%. Podatka o krajah v trgovinah in ropih sta med redkimi, ki sta v počasnem, a stalnem porastu. Podatki centralne direktije kriminalistične policije pa kažejo, da je večina kaznivih dejanj med letoma 2005 in 2007 ostala na istem ali upadla.

Dežela FJK je med najbolj varnimi. Na posebni lestvici 103 pokrajin glede na kazniva dejanja, ki jo je dnevnik Il Sole 24 Ore sestavil na podlagi podatkov notranjega ministrstva, zaseda Videm 56., Pordenon 73., Trst 76., Gorica pa 82. mesto. FJK je med redkimi deželami, kjer so ropi med letoma 1991 in 2006 upadli (-4%), tatvin pa je bilo v letu 2006 za 66% manj kot 10 let prej. (af)

NA KRASU

Prijavili sedem gradbenih podjetnikov

Nabrežinski karabinjerji so v teku julija med pregledovanjem gradbišč na Krasu odkrili vrsto nepravilnosti, zaradi česar so prijavili sodstvu upravitelje sedmih gradbenih podjetij, ki izvajajo posege. Tri delovišča so v Bazovici, po dve pa v Križu in Nabrežini. Po navedbah karabinjerjev so odgovorne doletele tako prijave kot globe. Gradbišča upravljajo 56-letni slovenski državljani, rojeni v Sloveniji in s stalnim bivališčem v Trstu, 62-letni Tržačan, 35-letni Videmčan, 57-letni Padovčan, 32 in 42 let stara makedonska državljana (oba z bivališčem v Venetu) in 44-letni srbski državljan s stalnim bivališčem v Trziču. Globe znašajo v izkupičku 15 tisoč evrov.

Karabinjerji so med pregledi zabeležili raznovrstne prekrške v zvezi z nespoštovanjem varnostnih predpisov, ki jih določa zakon. Manjkale so zaščitna oprema in higienske storitve za delavce, nekateri delavci niso bili redno vpisani oz. niso imeli obvezne razpoznavne kartice, mnogi niso opravili zdravstvenega pregleda. Ob tem so nekateri gradbeniki brez ustreznega dovoljenja izvajali dela na zaščitenem območju.

Poletni delovni čas repentabskih uradov

Občina Repentabor sporoča, da bodo občinski uradi od 4. do 31. avgusta odprti za javnost samo v dopoldanskih urah, in sicer: tehnični urad bo odprt ob sredah in sobotah od 9. do 11. ure, tajništvo knjigovodstva in davčni urad, urad za trgovino, urad občinske policije, anagrafski in matični urad pa od ponedeljka do petka do 9. do 13. ure.

Brezplačne avtobusne vozovnice za dijake

Družine s stalnim bivališčem v Občini Repentabor in s šoloobveznimi otroki, ki obiskujejo šole v Trstu, lahko vložijo prošnjo za brezplačno dodelitev letnih dijaških vozovnic za linijske avtobuse. Letna vozovnica bo dodeljena brezplačno na podlagi družinskega bruto dohodka za leto 2007, ki ne sme presegati 39.127,75 evrov z odbitkom 2.643,76 evra za vsakega vzdržanega otroka. Vzorec prošnje za brezplačno dodelitev letne avtobusne vozovnice, ki je na voljo v tajništvu Občine Repentabor (od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure ali tel. 040/327335), je treba ustrezno izpolniti in vrniti tajništvu s priloženo kopijo davčnih prijav 2004 družinskih članov najkasneje 14. avgusta.

Mesto agenta v zgoniški občini

Občina Zgonik obvešča, da je razpisala natečaj na podlagi izpitov za mesto agenta krajevne policije (kat. PLA, ekonomski položaj PLA 1), za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Potrebni pogoji: diploma višje srednje šole, poznanje slovenščine v pisni in ustni obliki, vznikaško dovoljenje kategorije B, poznavanje enega tujega jezika. Rok za vložitev prošnje na občino zapade 22. avgusta ob 13. uri. Popoln razpis in dodatne informacije pa so na razpolago v občinskem tajništvu 040/2290101 ali na spletni strani www.comune.sgonico.ts.it.

FERNETIČI - Ob vstopu v Slovenijo od prejšnjega tedna

Priroččen nakup vinjet

Pred tem so bili turisti na slovenski strani prepuščeni samim sebi, ob pomanjkanju vinjet in informacij

Prodajalna vinjet na bivšem mejnem prehodu pri Fernetičih

KROMA

Pred enajstimi dnevi smo pisali o težavah, s katerimi so se morali spoprijemati turisti in drugi vozniki, ko so še brez vinjete vstopali preko bivšega mejnega prehoda Fernetiči v Slovenijo. Par sto metrov po meji se že začne avtocesta, cestne table pa niso dovolj jasno kazale, kje je treba kupiti nalepko. Poleg tega do prejšnjega tedna ni bilo žive duše, ki bi voznikom pomagala. Vsi po vrsti so se ustavljali pred restavracijo in informativno točko, ki ju je nekoč upravljala družba Kompas, a sta že leto dni zaprti; informacija pa nikjer. Marsikoga je jalovo iskanje vinjete spravilo v slabo voljo.

Od prejšnjega tedna je v prostori, ki jih je do decembra uporabljala slovenska mejna policija, nameščena prodajalna vinjet družbe DARS. Tako je za voznike vse bolj enostavno, saj jim za nakup 35 evrov drage nalepke ni treba niti zapustiti vozila. Njihov prvi vtis ob vstopu v Slovenijo pa le ne bo negativen.

ČRNA KRONIKA - 23-letnik priznal umor svojega bivšega dekleta v Bergamu

Na tržaški železniški postaji prijeli morilca iz Bergama

Massimiliano Pippia naj bi 27-letno Barbaro Brandolini zadavil v petek ponoči

Na tržaški železniški postaji - na vlaku, ki ob 8.20 odpotuje proti Benetkam - so trije agenti tržaške železniške policije večeraj zjutraj prijeli 23-letnega Massimiliana Pippia, ki je iz domačega Bergama izginil po nasilni smrti svojega bivšega dekleta, 27-letne Barbare Brandolini. Pippia se policijskom ni upiral, med peturnim zasliševanjem na sedežu tržaške železniške policije je po začetni živčnosti priznal umor. Še ni jasno, ali je Barbaro zadavil iz ljubosumja, njegov opis dogajanja je bil po mnenju zasliševalcev vsekakor podroben in iskren.

Massimiliana Pippio že dolgo pestijo psihični problemi. V preteklosti je nekajkrat sam sebe ranil, zato obiskuje posebno skupnost. Z Barbaro, uslužbenko neke trgovine, je imel nestalno razmerje, ki se je pred tremi meseci prekinilo. Pod velikim pritiskom in pod težo lastnih odgovornosti ga je večeraj popoldne obšla slabost, zaradi katere so ga z rešilcem odpeljali v glavno tržaško bolnišnico. Če se bo danes počutil bolje, se bo moral soočiti z novim zasliševanjem - tokrat na državnem tožilstvu. Policija iz Bergama je ugotovila, da je Bar-

bara Brandolini umrla v petek ponoči med spanjem. V soboto je ni bilo na neki poroki, njen novi partner in svojci pa so v nedeljo javili kvesturi lombardskega mesta, da jo pogrešajo. Agenti so se odpravili k stanovanju Pippie v Ul. Pizzo Recastello, v vzhodnem Bergamu, a ni bilo nikogar. Sredi noči (včeraj ob 3.40 zjutraj) so se vrnili z gasilci in vdrli v stanovanje: v spalnici je ležala negibna Barbara. Pippie ni bilo, začeli so ga iskati v Bergamu in drugod po Italiji.

V Trstu je baje dospel že v nedeljo zvečer, nekaj pred polnočjo naj bi najel sobo v nekem hotelu v okolici železniške postaje. Od tod naj bi večeraj ob 2.40 poklical Barbarino prijateljico in ji zamomljal nekaj o dekletovi smrti (policisti so naposled, uro pozneje, vlomili v njegovo stanovanje). Glavnemu komisarju mobilnega oddelka Claudio Culotu je Pippia povedal, da je hotel preko Trsta zapustiti Italijo, a očitno se je premislil: večeraj zjutraj je stopil je na vlak za Benetke. Morda se je vračal domov, morda je enostavno taval v šoku. Takoj zatem, ob 8.22, so ga na vlaku, še pred njegovim odhodom, dohiteli tržaški policisti. Ustavili so

Na desni: Massimiliano Pippia ob izhodu iz policijske postaje, levo od njega je komisar Claudio Culot; na levi sliki: policisti na tržaški železniški postaji

KROMA

ga kot informirano osebo, med daljšim zasliševanjem na policijski postaji na začetku Miramarskega drevoreda pa je priznal umor. Policisti so se z njim pogovarjali od 9. do 14. ure, izmučeni mladenič pa je po njihovih besedah podal dovolj podroben opis dogodka. Dejal je, da je Barbaro zadavil iz ljubosumja. Ni izključeno, da je morilec prepeljal truplo v stanovanje po umoru: glavni komisar Culot je pojasnil, da so mladeničeve trditve posredovali policiji v

Bergamo, ki ugotavlja, kje je do umora prišlo.

Popoldne so kriminalisti hoteli odpeljati aretiranca na zasliševanje na tržaško državno tožilstvo, ob 16. uri pa ga je na železniški postaji obšla lažja slabost. Osebe službe 118 ga je ob 17. uri z rešilcem odpeljalo v glavno tržaško bolnišnico. Iz centra za umsko zdravje v Bergamu so medtem prišla navodila za zdravljenje pacienta. (af)

KROŽEK MIANI Komisarska uprava Arpe in zdravstva

Člani študijskega krožka Ercole Miani so večeraj priredili tiskovno konferenco, da bi javnost še enkrat seznanili o nedopustni škodi, ki jo zdravju škedenjcev povzroča obratovanje tamkajšnje železarne.

V tiskovnem poročilu pozivajo Deželno FJK naj nemudoma uvede izredno komisarsko upravo v zdravstvenem podjetju Ass šol.1 in v deželni agenciji za varstvo okolja Arpa. Ti dve ustanovi sta namreč, po mnenju predsednika krožka Maurizia Fogarja, lutki v rokah vodilnih političnih sil in pa samih lastnikov plavža, družbe Lucchini-Severstal. Le tako, piše v poročilu, si lahko razlagamo, zakaj niso merilne naprave okrog škedenjskega obrata še zabeležile preseganja predvidene stopnje onesnaženja in so poročila Arpe torej lažna. Prav tako nedopustno je obnašanje Zdravstvene ustanove, ki se že devet let otepa izvedbe epidemiološke raziskave na pokrajinskem teritoriju.

Dežela mora nemudoma izvesti tako strategijo, ki bi definitivno rešila problem železarne in dokazala, da je zdravje prebivalcev in delavcev prednostnega pomena.

KRIŽ - Festival morja Figarova svatba na Očarjevem borjaču

Basist Aleksander Svab se je rodil v Križu in je pri osemnajstih letih začel svojo pevsko pot v opernem zboru v tržaškem gledališču G. Verdi. Pozneje se je izpopolnjeval v raznih akademijah za operno petje med drugim v Fiesolah in v Sieni. Pri devetdesetih letih je nastopil na mednarodnem Briten festivalu v Adelburghu, ko se je tudi začela njegova mednarodna kariera. Svab je dobitnik številnih mednarodnih natečajev, med katerimi izstopa natečaj »Toti Dal Monte« za vlogo grofa Rodolfa v Bellinijevi Mesečnici. Pel je v najprestižnejših opernih hišah v Italiji in po svetu, v Hollywoodu, Tokiu, Osaki, Parizu, Berlinu, Bilbao pod taktirko uglednih dirigentov Ahronovicha, Campanelle, Battija, Maaga, Mutija in Orna. Njegov repertoar sega od gattoka do sodobne glasbe in doslej je odpel kakih 90 vlog. Od leta 1995 je pobudnik mednarodnih akademij za solopetje najprej v Italiji, na Kitajskem in na Japonskem, nato pa še v Sloveniji, kjer je vzbudil veliko zanimanje med mladimi pevci. V zadnjem obdobju je svoje mednarodne akademije ponesel še v rodni Križ.

S podporo Združenja za Kras in s pomočjo domačih prostovoljcev, je v Slomškovem domu (ki nudi udeležencem tečaja možnost bivanja) zaživila Mednarodna akademija za solopetje. Udeležujejo se je mladi pevci držav Alpe Jadran, ki želijo navezati kulturne stike z Glasbeno univerzo v Chedu na Kitajskem in v Tokiu, kjer Maestro Svab poučuje.

Letošnji tečaj v Križu pa je Aleksander Svab s svojimi udeleženci posvetil Mozartu. Mladi pevci so naštudirali priljubljeno opero *Figarova svatba*, v kateri sodelujejo solopetci iz Slovenije in Hrvaške ob klavirski spremljavi domačih pianistov. Opera bo zaživila dne 1., 4. in 5. avgusta ob 19.30 na Očarjevem borjaču v Križu. Dne 3. avgusta ob 22. uri pa bodo udeleženci Mednarodne akademije skupaj s svojim mentorjem priredili koncert opernih arij. Postavitev *Figarove svatbe* in koncert opernih arij spadata v cikel predstav *Festivala morja*, ki ga vsako leto na Očarjevem borjaču prireja Združenje za Križ.

GLASBA - Veliki trg Drevi nastop TriesTango

Tržačanom, bo drevi na Velikem trgu postreženo s čutnimi melodijami argentinskega tanga. V okviru poletne pobude SerEstate bo tu namreč ob 21. uri zaživila tretja izvedba Mednarodnega festivala tanga, ki ga prireja združenje Buono Aires. Občinstvo bo lahko uživalo ob nastopu peterice glasbenikov skupine *TriesTango*, ki se je združila pred trinajstimi leti v Logu. Skupino sestavljajo Maurizio Marchesich (bandeon), Stefano Furini (violina), Fabian Pérez Tedesco (vibrafon in tolkala), Angelo Colagrossi (kontrabas) in Alberto Boischio (klavir), zanje pa so značilni improvizacija, strast, dramatičnost in energija in izvajanju.

Kvintet izvaja argentinske ritme dvajsetega stoletja, vključno s sodobnimi skladbami in znamenitimi energičnimi melodijami prenovitelja argentinskega tanga Astorja Piazzolle. Glasbeniki bodo torej ob Piazzolli tržaškemu občinstvu postregli s skladbami Juliana Plaze, Raula Garella, Saula Cosentina, Lisandra Adroverja, Carlosa Franzettija, Joseja Padule, Osvalda Pira ter svojega ustanovnega člana Fabiana Péreza Tedesca. Za ljubitelje tanga oziroma tovrstnih glasbenih vibracij gre torej za enkratno priložnost.

Skupina *TriesTango* pa bo svoje melodije ponesla tudi onkraj Atlantika, saj se bo 16. avgusta mudila na gostovanju v argentinski prestolnici, kjer bo potekal 10. Festival Buenos Airesa. Gre za najbolj pomemben in svetovno tudi najbolj priznan dogodek tovrstne glasbene zvrsti, ki omogoča tržaški skupini, da še dodatno uveljavlja svoj mednarodni obseg.

Drevišnji koncert je brezplačen in po bogatem programu sodeč naj bi trajal vsaj poldrugo uro.

Pencova razstava na ogled še do četrta

V prostorih gledališča Miela bo razstava posnetkov tržaškega fotografa Francesca Penco »Od Franca Jožefa do Zavezniške vojaške uprave« na ogled še do četrta. V več kot pedesetih letih dela je Penco zbral veliko število posnetkov, ki ponazarjajo predvsem dinamično spreminjanje mesta Trst. Fotografije pa še dodatno bogati polurni video »Francesco Penco pričevalec zgodovine«, ki prikazuje Pencove filmske reportaže o Ljubljani, Reki, Benetkah in Trzinu. Za obiskovalce pa bo jutri in v četrtek ob 19. uri poskrbljeno tudi za vodeni ogled z urednikom razstave Fabiom Amodeom.

Srednji vek v Trstu

Na gradu sv.Justa bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo z naslovom »Srednji vek v Trstu - institucije, umetnost in družba v 14. stoletju«. Gre za zgodovinsko razstavo dokumentarnega značaja in ponuja vpogled v čas političnih bojov med oglejskimi patriarhi, goriškimi grofi, Beneško republiko in Avstrijo. Razstava, ki zaobjema štiri nadstropja, bo na ogled vse do 25. januarja, vsak dan od 9. do 19. ure. Za njen ogled bo treba odšteti 5 evrov (3,50 po znižani ceni). Za dodatne informacije pa sta na voljo telefon 040/6754068 ali spletna stran www.triestecultura.it.

Shantel & Bucovina club orkestar v Ausonii

Združenje Globogas vabi jutri ob 21.30 v tržaško kopališče Ausonia na balkan koncert mednarodne zasedbe Shantel & Bucovina club orkestar. Priznani glasbeniki bodo tržaškemu občinstvu postregli z vzhodnoevropskimi melodijami, ciganskim utripom, pa tudi ruskim disko ritmom in elektronskimi prvinami. Z zasedbo sta večkrat sodelovala Marko Markovic (sin slavnega Bobana) in pa Roy Paci.

Akrobatska predstava na Devinskem gradu

Srednjeveška mrzlica pa ne bo zaobjela samo Trsta pač pa tudi Devinski grad. Jutri in v četrtek bo ob 21. uri ravno tu zaživila zabavna, akrobatska srednjeveška predstava »Giullarate«. Norčavi akrobat-žongler bo občinstvo (predstava je namenjena predvsem družinam z otroki) spravil v smeh s sodom, žogicami, keglji, obroči, gorečimi palicami in drugimi pripomočki. Vstopnice v vsoti 10 evrov si lahko vsakdo zagotovi v Ticket Pointu na Korzu Italia 6/c ali pa pri blagajni Devinskega gradu.

Poklon Antonioniju

V Ljudskem domu Jure Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) bodo v četrtek ob 21. uri na pobudo filmskega krožka Charlie Chaplin predvajali film »Blow up« preminulega italijanskega režiserja Michelangela Antonionija. Gre za zgodbo fotografa, ki prisostvuje umoru in o katerem z nikomer ne spregovori.

Držičeva komedija v italijanskem narečju

Gledališka skupina v tržaškem narečju Gianfranca Salette je v svoj repertoar vključila tudi italijansko različico komedije »Dundo Maroje« Marina Držića. Za njen prevod sta poskrbela Lino Carpinteri in Mariano Faraguna; »I nobili Ragusei« je tipična renesančna komedija, ki temelji na nespornim in težavah, s katerimi se sooča trgovska družina. Režij jo je podpisal sam Salette.

MILJE - Razstavo je postavila tržaška ustvarjalka Fabiola Faidiga

Cirkus meme ali poklon Titovemu slonu

Fotografije in videoposnetki, pa tudi sam Sony predstavljajo radikalne spremembe zadnjih desetletij

»Ko sem prvič obiskala Brionske otoke, sta me barva in svežina narave naravnost omamili; privlekla me je preteklost tega zgodovinskega prostora, povsem pa me je prevzelo srečanje s Sonyjem.« Sony je orjaški indijski slon, ki ga je leta 1972 indijska predsednica Indira Gandhi podarila predsedniku Jugoslavije, maršalu Josipu Brozu Titu. Takrat je bil Sony star šele dve leti, danes pa jih ima skorajda štirideset in se še vedno v družbi življenjske družice Lanke sprehaja po parku Velikega Brijuna, največjega izmed 13 Brionskih otokov.

Srečanje s Sonyjem je tržaško umetnico Fabiolo Faidiga tako prevzelo, da mu je posvetila celo razstavo. Naslov ji je *Cirkus meme* in gre za pravi poklon času in spominu, predvsem pa znamenitemu štirinožcu. Slavnostno so jo odprli v soboto v prostorih umetnostne galerije Ugo Carrà v Miljah. Gre za širši projekt, ki s pomočjo več medijskih sredstev obravnava temo spomina ter zapletenega odnosa med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo; Faidigova je na tak način želela publiki čim obširneje predstaviti radikalne družbenopolitične spremembe zadnjih desetletij. V ospredju so fotografije, ki presenetljivo prikazujejo odnos z naravnimi elementi, in pa fotografije, ki ponujajo vizualizacijo drobcev spomina, pa še črno beli posnetki pozabe. Dopolnjuje jih več videoposnetkov, v katerih nastopajo številni pričevalci Titovega obdobja na Brionih od paznika slonovega para Timoteja Pejina do drugih, ki so se srečali z maršalom. Pozornost obiskovalca pa nedvomno prikljče najprej slon v realni velikosti; nekakšen Sony iz polistirola, prekrit s črno belimi cestnimi zemljevidi mest, ki jih je obiskal, in obdan s stariimi polomljenimi lestvami, ki predstavljajo spodletele poskuse ponovnega vzpona. Slon - simbol spomina - zaznamuje ves projekt, ki temelji na preseganju preteklosti, narave, kontinuitete in na usmerjanju v boljše, razumsko in zavestno prihodnost.

Cirkus meme si v Miljah lahko ogledate do 12. avgusta, od torka do nedelje od 18.30 do 20.30, v četrkih pa tudi od 10. do 12. ure; iz Milj pa se bo razstava pomaknila v tržaško kopališče Ausonia, 2. septembra pa bo uvedla Puppet Festival v državni knjižnici v Gorici.

Utrinka s sobotnega odprtja razstave: zgoraj protagonist projekta - slon Sony v realni velikosti, spodaj pa pogled na posnetke

KROMA

UMETNIŠKI NAKIT - Razstava

Dragoceno in uporabno

V razstavnih prostorih New Space Gallery si je eksponate mogoče ogledati do 26. septembra

V razstavnih prostorih New Space Gallery v Ul. degli Artisti 9/b so na ogled izdelki slovenskih oblikovalcev umetniškega nakita Asenza. Gre za lep pregled ustvarjalnosti na tem področju, ki ima ob

umetniški tudi uporabno vrednost. Dragocene predmete si je mogoče ogledati vse do 26. septembra, vstop pa je prost. Na voljo je tudi katalog, ki ga izdala založba Juliet v sodelovanju s tiskarno Graphart.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 29. julija 2008

MARTA

Sonce vzide ob 5.45 in zatone ob 20.37
- Dolžina dneva 14.52 - Luna vzide ob 1.41 in zatone ob 18.40.

Jutri, SREDA, 30. julija 2008

PETER

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 32,1 stopinje C, zračni tlak 1015 mb raste, veter 16 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 28. julija, do sobote, 2. avgusta 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (040631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 21124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Il Cavaliere oscuro«.

ARISTON - 21.15 »Il falsario«.

CINECITY - 15.15, 16.00, 17.15, 18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; 15.00, 16.30, 17.25, 19.45, 22.05 »Hellboy: The Golden Army«; 15.20, 17.35, 19.55, 22.05 »Agente Smart - Casino totale«; 19.45, 22.00 »Funny games«; 15.15, 19.55 »Ken il guerriero: La leggenda di Hokuto«; 17.30, 22.00 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

EXCELSIOR - Dvorana zaprta zaradi poletnega dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.00 Savage Grace«.

FELLINI - 16.30 »Impy e il mistero dell'isola magica«; 17.45, 20.00 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45 »Il mio sogno più grande«; 20.30, 22.15 »Funny games«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.20, 21.45 »12«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40, 21.00 »Neverjetni Hulk«; 19.10, 21.30 »The X-Files: Hočem verjeti«; 19.00, 22.00, »The Dark Knight«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 19.30, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Wanted - scegli il tuo destino«; Dvorana 3: 16.30, »L'incredibile Hulk«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.30, 21.30 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 19.20, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »Hellboy 2: The Golden Army«; Dvorana 4: 20.10, 22.15 »Funny games«; Dvorana 5: 22.00 »Agente smart - Casino totale«; 19.50 »Ken il guerriero: La leggenda di Hokuto«.

SKD JOŽE RAPOTEC Prebeneg

vabi na tradicionalno

ŠAGRO

od 1. do 4. avgusta
v Prebeneškem parku

**Vsak večer
glasba in ples!**

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je v poletnih mesecih tajništvo odprto od ponedeljka do petka, od 8. do 13. ure. **RAZSTAVA NA BONOMOVEM DOMU:** Dijaki 1. klasičnega razreda liceja F. Prešeren in mentorica Vas vljudno vabimo v Prosvetni dom na Opčine na poletni ogled fotografske in zgodovinske razstave o Petru Bonomu in njegovi palači. Pobudi smo za natečaj sklada FAI in s podporo Združne kraške banke pripravili ob Trubarjevem letu, sedaj pa nas je v goste sprejelo SKD Tabor. Razstava bo na ogled do 31. julija. Odprta bo vsak delavnik, od 17. do 20. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča, da je Ministrstvo za šolstvo objavilo odlok za obnovitev zavodskih lestvic neučnega osebja (tretji pas). Prošnjo je treba na eno od izbranih šol vložiti do 31. julija. Obrazci so na voljo na spletni strani www.pubblica.istruzione.it (personale scuola-personale ATA). Podrobnejše informacije nudi Pokrajinski šolski urad v ul. SS. Martiri.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so od ponedeljka, 21. julija na oglasni deski urada na ogled dokončne pokrajinske lestvice (bivše permanente) učnega osebja v otroških vrtcih, osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah v tržaški pokrajini.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI obvešča, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE (od 8. do 17. leta) od 24. do 29. avgusta v Postojni; da sprejemamo vpise za šahovsko in računalniško delavnico MIŠK@ (od 7. do 16. leta) od 1. do 5. septembra v Trstu na Zavodu Žiga Zojs v jutranjih urah in kulinarčni tabor MIZICA POGRNI SE! (od 14. leta dalje) od 7. do 12. septembra na Otočcu. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago do 23. avgusta na tel. 040 567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po

e-pošti: franmilcinski@gmail.com. **DTTZ ŽIGE ZOISA** obvešča, da je med poletno prekinitevijo didaktičnih dejavnosti šola ob sobotah zaprta do 30. avgusta 2008. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure. **ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA** sporoča, da bo do 30. avgusta šola ob sobotah zaprta.

Čestitke

Včeraj je praznovala tričetrst stoletja najina nona CVETKA. Vse najboljše ji želiva Jana in Petra.

Na svet je privekal mali SAMUEL. Mamici Saški in očku Alfredu iskreno čestita, Samuelu pa vošči, da bi zrasel v zdravega in pridnega fanta Društvo Rojanski Marijin dom.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj dvoposteljnih sob za skupinsko bivanje na Malem Lošinju konec avgusta. Podrobnejše informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

70-LETNIKI OBČINE DOLINA prireajo v nedeljo, 7. septembra, izlet v Begunje in na Bled s kosilom pri Joževcu. Ne izgubite priložnosti in pridružite se nam! Informacije na tel. št.: 040-228468 (Ada).

Poslovni oglasi

TAJNICO z znanjem slovenščine in italijanščine ter osnovnih računalniških programov zaposli "part-time" tržaška kulturna ustanova. Prošnje poslati do 20.8.2008 na Primorski dnevnik pod šifro "Tajnica".

Mali oglasi

IŠČEMO VESTNO, IZKUŠENO GO-SPO za oskrbo invalidne osebe, 24 ur dnevno. Tel. 347-2530427

KUPIM knjige za 4. razred ter prodam knjige za 2. in 3. razred liceja France Prešeren. Tel.: 040-212385.

PODARIM majhnega psička, mešanca, 3 mesece starega, črne in bele barve. Tel.: 040-9220026.

POŠTENA GOSPA išče službo v gostinskem ali gospodinjanskem sektorju. Tel.: 347-1057871.

PRODAJA SE KITARO »Castello« (Lanzinger), primerno za narodnozabavno glasbo, v odličnem stanju. Tel. 335-337135.

PRODAM 9 lesenih tramov, 15x20, 6m dolžine. Tel.: 040-229250.

STANOVANJE NA OPČINAH, 110 kv.m, z mansardo, 2 kopalnici, z garažo, prodajam za 240.000,00 evrov. Tel. 040-213837 (20.00-20.30).

UGODNO PRODAM scooter honda PSI 125, letnik 2007, v odličnem stanju. Tel. 334-3539564.

UNIVERZITETNA STUDENTKA nudi lekcije angleščine za vse stopnje. Poklicati na št. 333-7444082.

ZELO UGODNO prodam mlin (100,00 evrov - možnost dogovora) in prešo za grozdje s premerom 50 cm (200,00 evrov - možnost dogovora), vse v dobrem stanju. Tel.: 040-214412.

ŠTUDENTKA z izkušnjo varstva otrok išče delo kot varuška. Tel. 339-1729457.

Osmice

BERTO je v Trnovci odprl osmico. **GIGI IN BORIS** sta odprla osmico v Samatorci št. 14. Tel. 040-229199.

KMETIJA PERTOT GABRIJEL (ŠPIĽNI) ima odprto osmico v Nabrežini - stara vas 10. Vabljeni!

KMETIJA SLAVEC je v Mačkoljah na št. 133 odprla vrata svoje osmice. Vljudno vabljeni!

NA PROSEKU u Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko.

OSMICO smo odprli v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

TRST

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. **OSMICO** smo odprli pri Terčonovih v Mavhinjah 42. Tel.: 040-299450.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu št 27. Vabljeni.

SIDONIJA IN MAVRICA sta odprli osmico v Medjivasi št. 10. Tel. 040-208987.

V SALEŽU, N'PULJH sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

ZIGON MIRO je odprl osmico, Zgonik 36.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah.

Obvestila

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v ul. Crispi 3 sporoča, da bo v mesecu avgustu zaprt zaradi dopusta. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo do 31. julija tajništvo odprto s poletnim urnikom: od 9. do 12. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprto od 1. do 23. avgusta. Od 25. avgusta dalje bo odprto s poletnim urnikom.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom, od 9. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra, delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bodo v juliju in avgustu uradi v Trstu, Gorici in Čedadu delovali po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo. Odprti so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Kdor se vpiše do 31. julija, ima 50,00 evrov popusta na celoletni šolnini. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel.št.: 320-4511592 ali na www.ricmanje.org.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal dne 31. julija, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek št. 159).

SPDT obvešča člane, ki želijo imeti izkaznico, iz katere je razvidna včlanjenost društva v Planinsko zvezo Slovenije, kar daje članom možnost, da koristijo ugodnosti učlanitve, da bodo za zamenjavo izkaznic odborniki na razpolago v naslednjih dneh in s sledečim urnikom: v četrtek, 31. julija, od 19.00 do 21.00 ure v Slavini hiši v Boljuncu št. 44, v petek, 1. avgusta, od 10.00 do 13.00 ure na sedežu Ul. sv. Frančiška 20, v petek, 1. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v Prosvetnem domu na Opčinah, v ponedeljek, 4. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v Slavini hiši v Boljuncu št. 44, v torek, 5. avgusta, od 10.00 do 13.00 ure na sedežu Ul. sv. Frančiška 20 in v torek, 5. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v Prosvetnem domu na Opčinah. Prosim, da člani prinesejo s seboj poleg sedanjice izkaznice, tudi sliko za novo izkaznico! Nuno je tudi doplačilo 10,00 evrov za zavarovanje.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da se bodo vrnili iz taborjenja v četrtek, 31. julija. Prihod vlaka v Novo Gorico ob 18.43, v Sežano pa ob 19.44. Taborniški srečno!

OBČINSKA KNJIŽNICA v Boljuncu bo zaprta za poletne počitnice od 1. do 31. avgusta.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na tradicionalno šagro v parku od 1. do 4. avgusta. Igrali bodo: Venera, Happy Day, Malibu in Ne me jugat. V nedeljo, ob 18.30, koncert godbe iz Sv. Antona. Vabljeni!

SKLAD MIJA ČUK obvešča, da je letošnje poletno središče Kratkohlačnik 2008 na Proseku do 1. avgusta od 8. do 17. ure. Informacije in vpis v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseška ul. 131 - tel. 040-212289.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo vse bivše člane, da se jim pridružijo od 1. do 3. avgusta na akcijo »Nazaj ... v taborniški raj!« v Gozdu Martuljku. Informacije in prijave na www.tabornikirmv.it.

F.C. PRIMORJE organizira na Proseku športni praznik s sledečim programom: v soboto 2. avgusta, ansambel 3 Prasički, v nedeljo, 3. avgusta, ansambel Old Stars.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV iz Trsta obvešča udeležence seminarja na Ptuj, da bo avtobus v nedeljo, 3. avgusta 2008, odpeljal izpred Marijanišča na Opčinah točno ob 14.30.

KRUT obvešča, da bo urad v Trstu zaprt od 4. do 17. avgusta 2008.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da bo urad zaprt od 4. do 17. avgusta 2008.

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo odprta s poletnim urnikom do petka, 29. avgusta od 8. do 16. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta do četrтка, 14. avgusta.

DUHOVNE VAJE ZA ŽENE IN DEKLETA bodo od 18. avgusta do 20. avgusta v domu Blagrov (Le Beatitudini). Vodil jih bo pater dr. Silviin Kajnc z Brezij. Prijave na tel.: 040-299409 (Norma).

SOMPD VESELA POMLAD z Opčin vabi osnovnošolce, ki jih veseli petje, da se udeležijo pevskega tedna »Dobra volja je najboljša«, ki bo od 25. do 29. avgusta v prostorih Marijanišča na Opčinah. Ob petju se bodo zvrstile športno- razvedrilne dejavnosti, srečanja in izleti. Za prijavo in informacije Sara (040 420975), Nataša (040 213249). Pridružite se nam!

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

ANED - ZBD (Združenje bivših Deportirancev v Nacistična Taborišča) obveščamo, da sedež v ul. Rio Primario 1 v Trstu bo zaprt skozi celi mesec avgust.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Galerija Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči pripravljata spominsko razstavo ob 50-letnici smrti goriškega umetnika Lojzeta Špacapana. Da bi likovnika čim bolj popolno predstavili, se organizatorja obračata na ustanove in zasebnike s prošnjo po informacijah in eventuelno posojjo del za razstavo. Prosim kličite na tel. št.: 0039-0481-531445 med 8.30 in 12.30 (Kulturni center Lojze Bratuž).

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM 2008 v Prosvetnem domu na Opčinah: v četrtek, 31. julija, ob 21. uri, koncert sardinskega zbora »Paulis di Uri« (Sassari). V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani. Za podrobnejše informacije www.skdtabor.it. Pokrovitelj: Pokrajina Trst; pobudo so podprli: rajonski svet za vzhodni Kras, Zadržna kraška banka, Zveza slovenskih kulturnih društev, Nova Conad - Društvena prodajalna na Opčinah in razni domači trgovski obrati.

OBČINA ZGONIK IN DRUŠTVO MERLINO MULTIVISIONI s pokroviteljstvom Pokrajine Trst vabita v petek, 1. ter v petek, 8. in soboto, 9. avgusta 2008, z začetkom ob 21.30 na prireditveni prostor pred Županstvom na »Potovanje z multivizijo«. Vsak večer bodo na sporedu predvajanja kratkih dokumentarnih filmov in diapozitivov. V soboto, 9. avgusta koncert skupine Barbapedana (TV).

ZDRUŽENJE ZA KRIŽ Kriški teater in Mednarodna akademija za petje v Križu vabijo na IV. Festival morja. Otvoritev letošnjega programa predvideva uprizoritev Mozartove opere »Figarova Svatba« (Le nozze di Figaro). Opero izvajajo udeleženci tečajev Mednarodne akademije, ki jih vodi basist Alessandro Svab. Nastopi bodo 1., 4. in 5. avgusta ob 19.30. V nedeljo, 3. avgusta, ob 21. uri, bo »Operni koncert«, kjer nastopajo udeleženci tečajev Mednarodne akademije in basist Alessandro Svab. Program se bo zaključil s komedijo »Zakonske zdrave: storja ljubljezni j'nu ru gou...«, v kateri nastopajo: Miranda Caharija, Livij Bogatec-Koča in Andrej Rismondo v režiji Maria Uršiča. Uprizoritve bodo od 10. do 17. avgusta ob 21. uri. Vse predstave bodo na »Srenjskem borjaču pri Očarjevih« v Križu.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV, Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, Osnovna šola Vuzenica in Zveza Slovencev na Madžarskem vabijo na otvoritev razstave likovnih del Mednarodne likovne kolonije v soboto, 2. avgusta, ob 12.30, v Mladinsko zdravilišče in letovišče na Debelem rtiču.

Torek, 29. julija 2008

9

prta z urnikom okenca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 13. in od 14. do 19. ure. Do 12. oktobra bodo na isti razstavi po skupinah predstavili svoja dela še številni drugi umetniki.

Prispevki

Popravek: V spomin drage in nepozabne sestrične Ervine in družine Antončič darujeta Ljuba in Franko Tence 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Križu.

V spomin na Vlasto Grgič darujeta Milka in Sergij Milič z družino 50,00 evrov za Kulturno društvo Slovan.

V spomin na drago Vlasto daruje Darko Grgič z družino (Padriče 42) 25,00 evrov za KD Slovan in 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika NOB na Padričah.

Namesto cvetja na grob pok. Vlaste daruje Pepka Žagar 25,00 evrov za KD Slovan in 25,00 evrov za cerkev na Padričah.

V spomin na predrago Vlasto darujejo Liviana, Stojan, Tanja, Ivan, Milva in Dino 150,00 evrov za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob drage in nepozabljene Vlaste daruje družina Collerig 30,00 evrov za MePZ Slovan-Skala.

Namesto cvetja na grob drage Vlaste darujeta Ana in Matejka z družinama 40,00 evrov za lestenec v padriški cerkvi.

† Mirno je zaspala najina draga mama

Maria Zerial vd. Micheli

Žalostno vest sporočajo

**hčerki Susanna in Gabriella,
zeta Flavio in Paolo,
vnukinja Lara z Andreom
in vsi ostali sorodniki**

Posebna zahvala nečaku dr. Danielu Žerjalu za nego in ljubeznivo požrtvovalnost.

Pogreb bo v četrtek, 31. julija ob 9.00 v cerkvi na pokopališču pri Sv. Ani.

Trst, 29. julija 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Trst

† Nenadoma nas je zapustila naša ljubljena mama in nona

Sofia Zahar vd. Gombač (Zofka)

Žalostno vest sporočajo

**sin Fabio s Katjo,
vnuka Nataša in Davor
ter ostalo sorodstvo**

Pogreb bo v četrtek, 31. julija ob 13.00 iz mrtvašnice v ulici Costalunga v katarinsko cerkev.

Katinara, 29. julija 2008

**Moji dragi noni Zofki
poslednji poljubček
iz daljnjega Pekinga**

Nataša

Dragi sestri v slovo

Marija in Roza z družino

Fabiju in družini iskreno sožalje

nečakinje in nečaki z družinami.

Ciao, teta Zofka!

Ob izgubi drage mame Sofije izrekamo Fabjotu in družini iskreno sožalje.

Kolektiv Farca in Agroforesta

Ob smrti gospe Sofije Zahar vd. Gombač izreka vsem svojim občuteno sožalje

košarkarski klub Bor

ČEDAD - Pandurjeva postavitev je v soboto zvečer doživela italijansko premiero

Kaligula v govoricah impresij, estetiziranega obupa in blaznosti

Občinstvo je predstavo slovenskega režiserja sprejelo z velikim zanimanjem in odobravanjem

Oblast in domišljija nimata meja v rokah človeka, ki hodi po robu brezna med življenjem in smrtjo in lahko svobodno uresničuje lastna hrepenenja. Zgodovina je imela več takih, »umetniških« ustvarjalcev človekove usode. Albert Camus je ob zori grozot druge svetovne vojne ustvaril emblematicni dramski lik krvoločnega rimskega cesarja Kaligule, ki se po smrti nad mejo legitimnosti ljubljene sestre Druzile prepusti uničevalni in samouničevalni strasti. Z zgodbo o človeku, ki skrajno hrepeni po nemogočem in hoče držati luno v svojih rokah, se je slovenski režiser Tomaž Pandur že tretjič vrnil na oder čedajškega Mittelfesta po uspešnih uprizoritvah predstav »Onehundred minutes« in »Tesla Electric Company«, tokrat s svojo največjo dosedanjjo mednarodno koprodukcijo, pri kateri so poleg ansambla Pandur Theaters sodelovali hrvaško dramsko gledališče Gavella, črnogorski festival v Budvi, Ulysses-Brioni, makedonski festival Ohrid in Mittelfest. Predstavo so premiero predstavili na začetku julija v Budvi, v soboto pa je doživela svojo prvo italijansko izvedbo kot eden od osrednjih dogodkov gledališkega sporeda letošnjega Mittelfesta, kjer je kljub rahlemu dežju priklenila na stole pozorno občinstvo, ki je predstavo sprejelo z velikim zanimanjem in odobravanjem.

Camus ponuja vse pogoje za sadomazohistični spektakel s protinacističnim podtekstom, odkrito izziva gledališnike, da zdrsejo po spolzki površini sistematične reprodukcije dane vizije. Pandur je ponovno presenetil s svojim pogledom, ki se ne zadovoljuje z banalnostjo upoštevanja že jasno začrtane poti.

Dramaturški poseg je ključ režiserjevega pogleda, saj v tem primeru ne gre za uprizoritev teksta, temveč za razmišljanje o tekstu in tudi zoper njega na treh nivojih edinega zgodovinskega biografskega vira pisatelja Svetonija, Camusovega dramskega teksta in aktualnega, kritičnega pogleda v luči tehnološkega in miselnega razvoja zadnjih petdesetih let. Livija Pandur je demontirala in rekonstruirala izvirnik, katerega bistvo je ohranila, utopijo nemogočega, ki ga simbolizira luna (škoda le za nekatera ponavljanja koncepta). Predstava modulira to stremeljenje v odtenkih govoricah impresij, vizij estetiziranega obupa in blaznosti s pečatom Pandurjevega značilnega in edinstvenega »slikarsko-simboličnega« čuta.

Pandur ni uprizoril nasilja, na katerem sloni dogajanje izvirnega teksta; grozljivo nasilje je ponotranjeno, mazohistično usmerjeno v uničevanje samega sebe, kjer perverzija nosi fascinantno preobleko intelektualne in simbolične vrednosti.

Jasna dodelitev vlog ni bistvenega pomena, saj zgodba lebdi nad površino gole akcije, totalno je osredotočena na cesarja in njegove mentalne pro-

Prizor s Pandurjeve postavitve Kaligule na odru čedajškega Mittelfesta

jekcije (glavna vloga prehaja z univerzalnim sporočilom od igralca do igralca).

Igralci se gibljejo sredi močne simbolične oznake postavitve in morajo kljubovati izzivu predstave, ki ne sloni na dialogu in na odnosih med osebami, temveč na poudarjanju koncepta v puščavskem kontekstu popolne, individualistične in simbolne eksistencialne osamljenosti.

Zasedbo sestavljajo člani Pandur Theaters, hrvaškega gledališča Gavella in Akademije iz Zagreba. Odličen Livio Badurina je idealni interpret Pandurjeve gledališke poetike; v tej predstavi izstopa ne samo po prevladujoči, vodilni vlogi in nedvomni učinkovitosti odrskega nastopa, temveč zaradi izvrstnega balansiranja podobe obupano mladosti in obvladovanja razkrojenosti lika med okrutnostjo in krhkostjo. Hrvoje Klobučar pa je bolj enosmerno predstavljal nagonsko, agresivno plat blaznosti. Dijana Vidušin se je učinkovito gibala v vlogi edine ženske figure, vdane ljubimke Cezonije, ka-

teri je v interpretaciji dala zelo rahlo, skoraj svežo noto. Kontrapunkt zunanje, analitične diagnoze norosti je bil zaupen prepričljivemu Svenu Medveščku, nosilcu vzporedne povezave na jasnega političnega namiga dramskega izvirnika, ki se ob koncu eksplicitno pojavi v histeričnem tonu nagovora v nemškem jeziku.

Pandur je ponovno povabil k sodelovanju sposobne oblikovalce scen in glasbene kulise predstave Tesla in je vizuelno ohranil nekatere vtise tiste produkcije v črnobelih barvah. Ekipe Numen je s srečno roko podpisala scenografijo, ki pomenljivo predstavlja cesarstvo v obliki težkih in solidnih betonskih kubusov modernega, industrijskega koseja, v katerem se na krhki vodni osnovi odvija poslednja igra Kaligule z lastno dušo. S svojim nepogrešljivim gledališkim instinktom je režiser postavil namreč celotno dogajanje na tekočo površino, kjer je voda hkrati simbol (stoječa voda ne odrešuje, ampak zastruplja, okuži) in efekt, ki očara v fa-

scinantni kombinaciji z lučmi, sencami in metalnimi odsevi brizgov. Vsak element predstave enakovredno sooblikuje vsebinsko celoto. Izvrstna izvirna glasba skupine Silence je tokrat uporabila italijansko besedilo, ki s svojo skoraj sentimentalno mehkobo predstavlja grenak kontrast poetične dimenzije. Kostumi Angeline Atlagičin prepričajo samo delno; smokingi in večerne obleke nekega »dvornega« glemurja z ameriško oznako ne ponujajo posebnosti originalnih spodbud, medtem ko stilizirani fragmenti starorimskih oblačil v kombinaciji z naci-škornji delujejo v popolnem soglasju z večplastnimi vsebinami predstave.

Površni gledalec se lahko ustavi pri vizuelnih vtisih, režiserjevo vedno globoko emotivno in intelektualno osvajanje vsebin pa se skriva v navidezno le efektivnih podobah, ki spodbujajo k odkrivanju jasnih ali bolj zakritih sugestij. Stalno bruhanje rdeče tekočine, ki bi lahko izgedal ceneni efekt, je na primer jasen citat iz teksta, v katerem cesarja muči okus po krvi in smrti, zunanja sled njegovega življenjskega nelagodja.

V sklepni fazi se zrušijo tudi osnove utopije in delo preide na tretji in najbolj aktualni vsebinski nivo analize. Ko luna-balon s čisto preprostim in obenem globoko poetičnim učinkom odleti iz odra visoko v čedajško nočno nebo, potem ko se je cesar z nežno, otroško naivnostjo igral z njim na konicah sulic in je človek stopil na njegovo površino, se utopija razvrednoti in izgubi usodni smisel zadnje, skrajno nemogoče želje. Camus je že mimo in z njim tudi odsev Hitlerjeve žeje po uničujoči, absolutni oblasti. Tekst najde nove vsebine, kritično gleda na po-šastni portret pristranskih Svetonijevih spisov, z rahlo polemično noto tudi na račun Camusovega perverzega nasledovalca absolutne oblasti.

Pandur pomilosti Kaligulo, ga reši večstoletnega prekletstva v imenu njegovega okrutnega idealizma in nenazadnje močne teatralne razsežnosti režiserja-manipulatorja duš, v katerega zre zunaj meja fikcije s fascinantno, tudi narcizistično noto, ko najsvobodnejše izrazi svojo slikarsko žilico v veličastni podobi Venerine-cesarjeve apoteoze, živi rekonstrukciji starorimske metope, po kateri igralec odvzame gledalcu vzklík »To je gledališka umetnost!«. Pandur ima sposobnost, da omili z lepoto in hkrati zareže z neizbrisnim vizuelnim pečatom v tesnobo bolečih eksistencialnih vprašanj. Strastno Kaligulovo iskanje utešitve duševnih bolečin v trenutku »ko ljudje ne bodo umirali, temveč bodo srečni«, vodi do skrajnega obzorja, do dramatičnega samouničevanja sebe in svojih prikazni v koreografsko učinkovitem in emocijsko prevzemajočem prizoru, do sklepnega smeha, ki s Camusom nagovori zavest slehernika: »Še sem živ!«.

Rossana Paliaga

ČEDAD - Claudio Magris na zadnjem v nizu debatnih srečanj Mittelfesta

Čas ni vedno in nujno denar

Tržaški intelektualci so govorili o razliki med anglosaškim in srednjeevropskim pojmovanjem denarja - Kapitalizem ne bo več

Claudio Magris na zadnjem debatnem srečanju Mittelfesta

Na zaključnem izmed debatnih srečanj, ki so jih organizatorji v okviru letošnjega Mittelfesta posvetili raznolikemu razmišljanju o sedanjosti in prihodnosti družbe, je v nedeljo dopoldne v Čedadu nastopil germanist Claudio Magris. Poslušalcem je v nabito polni cerkvi sv. Frančiška predaval o pogledu, ki so ga ljudje v nekdanji avstrijski družbi imeli na denar in hkrati ocenil današnje stanje.

Kot osnovo za svoje dolgo in briljantno izvajanje je tržaški intelektualci uporabil esej, ki ga je v 30. letih prejšnjega stoletja napisal avstrijski avtor Franz Werfel. Slednji je v tem razložil, da so Avstrijci v nekdanji avstro-ogrski monarhiji - za razliko od zahodnih delov Evrope in še predvsem anglosaškega prebivalstva, ki pravi »time is money« - služili potrebni denar, da so potem z njim lahko popolno uživali »kratek čas« svojega bivanja. Denar jim je torej služil za opazovanje, poslušanje, okušanje, potepanje, skratka, za ljubezen in življenje. V tem pogledu naj bi ne bilo nikakršnega antikapitalizma, pač pa zgolj želja po lahkotnem življenju,

ki ni predvidevalo ideologizacije denarja.

Pričevanja o teh razlikah med avstrijsko in zahodno-evropsko družbo so razvidna v književnostih iz 18. stoletja: na zahodu prevladuje opevanje ritma dela, družbene mobilnosti, razvijajoče se buržuazije in moči osvoboditve, ki jo omogoča akumulacija denarja; v avstrijskih ljudskih komedijah pa se vedno govori o denarju, ki se ga porabi za hrano ali vino in se ga nikakor ne investira. Sedanjosti Avstrijci niso bili pripravljeni žrtvovati, v podjetniškem smislu, za prihodnost. Dogajanje se v njihovih leposlovnih delih skoraj vedno odvija na podeželju in ne v mestih. Avstrijska literatura naj bi torej prikazovala neko kritiko modernega nebrzdane razvoja, ki pa ni regresivnega značaja. Avstrijci so namreč v istem času imeli tudi zelo razvito teorijo gospodarske misli, ki nima ničesar zavidati anglosaškemu avtorjem. Razlika je le v tem, da v gorati deželi zaključki ekonomskih ved niso padli na taka družbena tla, ki bi bila dovzetna za sprejem ideologije denarja. Razloge za ohranitev to-

vrstnega pogleda na svet gre po mnenju Magrisa iskati v katoliški in baročni miselnosti, ki izpostavlja ohranjanje »neekonomskih vrednot« tradicije in družine.

Temu pogledu je predavatelj zoperstavil prikaz današnjih družbenih razmer, »ko se povsod govori le o podjetju in profitu in vlada popolno sezvočje med kapitalom in dušo«. Kdor ima denar, danes nima časa, pravi Magris in dodaja, da se motimo, če mislimo, da bo kapitalizem več. »Zgrešeno je misliti, da smo zmagali. Naša kakovost življenja je namreč odvisna od kakovosti življenja tistih, ki živijo okrog nas. Prizadevati bi si torej morali za uresničitev boljšega sveta.« Oবাদia je na srečanju opozoril, da je iskanje nenehnega profita ločeno od smisla življenja. V končnici svojega izvajanja pa je tržaški germanist menil, da se »v abstraktnem finančnem svetu«, v katerem živimo, »lahko nekega dne zgodi, da v pekarnah ne bo kruha«. Po njegovem mnenju je ta občutek v sodobnem svetu čedalje bolj zaznaven.

Matej Caharija

PO PETIH LETIH - Moni Ovadia se je poslovil

»Graditi prihodnost« se lahko začne le po poštenem obračunu s preteklostjo

Glede Mittelfesta pa je prepričan, da je postal eden najbolj razpoznavnih festivalov na vsedržavni ravni

Moniju Ovadii, umetniškemu vodji Mittelfesta, se z zaključkom 17. izvedbe festivala, ki ga je vodil celih pet let, izteka mandat. Od gledalcev in Furlanije nasploh se je poslovil v nedeljo zvečer, ko je v čedajski športni palači prikazal svoje najbolj poznano delo z naslovom Oylem Goylem, ki je nastalo pred 15 leti. Predstavo jidiš kabareta in glasbe je Ovadia tokrat z vsebinskega vidika delno spremenil. Njemu smo ob spustu zastorja nad letošnjim Mittelfestom postavili nekaj vprašanj, na katera je rad odgovoril.

Najprej bi začeli z oceno tokratne izvedbe...

Mislím, da smo bili tokrat priča predstavam in koncertom visoke kakovosti. Zelo smo se potrudili, da bi izvedba dobro uspela. Vanjo smo vložili veliko energije. Občinstvo, ki se je v zelo velikem številu odzivalo na gledališke in druge prikaze, je zadovoljno. Okrog sebe čutim le navdušenje in to me veseli. S tematsko izbiro tokratne izvedbe smo zadeli v črno. Problem »gradnje časa« je med najbolj perečimi v sodobni družbi. Razprave, ki smo jih v tem okviru priredili, so bile zelo dobro obiskane. Z našim festivalom želimo posredovati javnosti neko sporočilo, ki temelji na pričevanju mnogih avtorjev. Mislím, da smo v tem uspeli. Mittelfest je s svojo raznoliko ponudbo postal eden najbolj razpoznavnih festivalov na vsedržavni ravni. Na te dosežke smo ponosni.

Kako gledate na svoje petletne delovne in drugačne izkušnje, ki ste si jih nabrali z vodenjem Mittelfesta?

Verjemite mi, da v Čedad nisem prišel zaradi denarja. Več bi zaslužil, če bi se v teh letih ukvarjal z drugimi rečmi. Tudi zaradi oblasti nisem prišel, saj bi drugače sedaj ne odhajal. Prišel sem z namenom, da bi v tej deželi, ki mi je zelo všeč, nekaj storil za kulturo. Furlanija - Julijska krajina predstavlja namreč obmejno regijo in na tovrstnih območjih, ki imajo raznoliko istovetnost, bi se dejansko moral razmahniti proces evropskega združevanja. Dokler ne bodo v Evropsko unijo vstopile vse države z območja bivše Jugoslavije ter vse tisti vzhodni del stare celine, ki vključuje Rusijo, ne bomo doživeli prerojenja Evrope. Papež Wojtyła je govoril o taki Evropi, ki mora zadihati tudi s svojim slovanskim delom pljuč. Sam, s svojo slovansko, latinsko in židovsko istovetnostjo, si drugačne Evrope tudi ne morem predstavljati.

Delo na Mittelfestu je zame predstavljalo izredno fascinirano izkušnjo. Prej nisem verjel v svoje sposobnosti glede izpeljanja tako ambicioznega projekta. V sodelovanju z drugimi, v prvi vrsti Maria Brandolina, mi je to uspelo. Četudi smo razpolagali z zelo omejenim budgetom. Pomislite kaj bi lahko še vsega postorili, če bi, tako kot v Spoletu, razpolagali z 8 do 10 krat večjim budgetom.

Kako - v sozvočju z letošnjo tematiko Mittelfesta - danes »graditi čas«? Kako osmišljati prihodnost v družbi, ki upošteva le »zdaj in takoj«?

Prej ali slej bomo morali pričeti razmišljati o prihodnosti. Obstajata dva možna scenarija: do tega spoznanja smo prišli sami ali v to bomo prisiljeni vsled katastrof, ki nas bodo prizadele. Na svetu vlada prepričanje, da je zgolj potrebno kopičiti denar. Ne gre za zdravo služenje le-tega, pač pa za abstraktne finančne spekulacije. Poglejte samo, kaj se dogaja s spekulacijami okrog trgovanja z rižem, ki povzroča novo lakoto. Na dlani je, da moramo rešiti ta naš planet pred ekološkimi katastrofami. Zgodile se bodo tragedije, ki nas bodo primorale, da drugače razmišljamo. Spremembe so se v svetu vedno dogajale. Če bi, denimo, v 60ih letih prejšnjega stoletja midva v Dallasu dejala, da bo enkrat v prihodnosti ameriški predsednik temnopoltega rodu, bi nas prav gotovo ubili. Danes se pa to uresničuje. Kdo si je Evropa 1945. leta upal misliti, da meje med Francijo in Nemčijo nekega dne ne bo več? Utopije so se že uresničile in se lahko torej tudi v prihodnje.

In kakšno vlogo naj bi pri tem imela kultura?

Še predvsem politiki bi morali v veliko večji meri upoštevati kulturo, a to se žal ne dogaja pogosto. Nameniti bi ji morali večjo pozornost.

Kako gledate na obravnavo in upoštevanje kulture v Italiji?

Vlada in druge oblasti ne vlagajo sredstev v kulturo. Zaradi krize, kateri smo priča, se najprej odvzema denar kulturi. Sedanja vlada vodi demagoško politiko. Poglejte, kaj se vsakodnevno dogaja. Opozicija tudi tava v temi in ne ve, kaj bi. Po poklicu sem umetnik in torej primoran razmišljati s svojo glavo. Svoje poglede bom vselej javno izrekal.

Na festivalu, a tudi v vsedržavnih časopisih, se zadnje čase veliko oglašate v zvezi z nevarnostjo rasizma...

Moni Ovadia v poslovlilni predstavi Oylem Goylem

Da. Gre za pojav, korenine katerega segajo v preteklost. Ko bi Italija po drugi svetovni vojni, tako kot je to storila Nemčija, obračunala s svojo preteklostjo, se to danes ne bi dogajalo. V krajih kjer živite, dobro veste, kaj je počenjal fašizem. Po vojni pa ni bila opravljena defašistizacija italijanske družbe. V javni upravi ni nihče izgubil službe zaradi svoje fašistične preteklosti. Ta črv se je torej zasidral v družbo in jo počasi od znotraj razjedal. Pričelo se je z zgodovinskim revizionizmom, sedaj smo priča rasizmu, itd. Kako, denimo, vi Slovenci dovolite, da se govori o fojbah kot o neke vrste italijanskem holokavstu brez nikakršnega omenjanja požiga Hotela Balkan, taborišča na Rabu in drugih grozodejstev, ki jih je storil fašizem? Govorijo le o povojnih obračunavanjih, ki so ga Titove čete opravile in ne razumejo, da je to bila posledica fašizma. Willy Brandt, ki se je za časa vojne kot partizan boril na Norveškem proti nacizmu, je pokleknil v var-

šavskem getu in se torej opravičil tistim, ki jih je Nemčija napadla. Tudi Italija bi se morala opravičiti vsem sosedom na Vzhodu, nad katerimi so bili izvedeni zločini.. Ohranja se pa lažnjiv in smrdljiv mit, da so v vojni Italijani bili »dobri ljudje.« Vojni zločinci so ne glede na narodnost, povsod obnašajo enako. Vendar to, kar me še posebej danes moti, je dejstvo, da se politični voditelji v Italiji zelo prijazno obnašajo do Židov. Hodijo v Jeruzalem in se nam opravičujejo, hkrati pa zelo rasistično ravnavo z romskim in muslimanskim prebivalstvom. Danes so Židje Romi! Ta vprašanja se ne obravnava, vendar dokler ne bo pošteno opravljen obračun s preteklostjo, v Evropi ne bomo dosegli sprave med narodi in torej ne bomo »gradili prihodnosti.« Nemčija v tem pogledu predstavlja pravi vzor. Zahvaljujoč se obračunu s preteklostjo, nemška demokracija danes spada med najbolj zanesljive demokracije na svetu.

Kakšne delovne načrte imate glede prihodnosti?

Imam nekaj projektov. Najprej se bom v Bologni lotil gledališke uprizoritve Shakespearjevega teksta, ki obravnava tematiko »drugega.« Gre za monolog o univerzalnih vsebinah, ki nam govori o tem, da je tudi v najslabšem človeku delček nas samih ter da smo vsi nekako krvavi pod kožo. Za tem bom na odrskih deskah predstavil jidiš besedilo. Prošnja za uprizoritev le-tega je prišla s strani umetniškega vodje gledališča Metastasio iz Prata. Rad bi se tudi preizkusil v pisanju krajšega romana, a ne vem, če mi bo to uspelo. Založnik vztrajno pritiska name. S pisanjem naj bi pričel že letos poleti. Bomo videli. Po Mittelfestu bi pa vsekakor najprej želel več časa posvetiti branju. Čaka me spopad z Brati Karamazovi. Delo sem pred leti prebral v italijanščini, a sedaj bi ga rad v ruskem originalu.

Matej Caharija

ČEDAD - Sklepna tiskovna konferenca festivala

Odličen zaključek petletja

Z Monijem Ovadio se kot predsednik združenja Mittelfest poslavja tudi Honsell - Zahvale in pohvale celotni ekipi

Nobenemu od prisotnih ni bilo vseeno, ko je Moni Ovadia na včerajšnji tiskovni konferenci zadnjič spregovoril kot umetniški vodja Mittelfesta. Ne glede na osebna in različna mnenja odhaja osebnost, ki je s karizmatičnim nastopom znala napisati novo poglavje v zgodovini festivala srednjeevropskega gledališča in glasbe. Povsem spremeniti smer je zdaj nemogoče, ker bi pomenilo neizprosno nazadovati, ne razumeti vloge tega kulturnega dogodka v tem času in v tem prostoru. Predsednik društva Furio Honsell, ki prav tako zaključuje mandat, je označil Ovadiovo vodstvo kot genialno in ustvarjalno, saj je festival prekorčal meje revije ali tematskega dogodka in je postal kraj tehtnega vabila s razmišljanju, kjer so se zgoštile ideje in so se spremenili medsebojni stiki. Poleg vseh potrebnih zahval celotni delovni ekipi, ki je v petih letih oblikovala vse aspekte festivala, so vsi člani vodstva izrazili zadovoljstvo zaradi nad pričakovanji pozitivnega obračuna. Kot je pojasnil vodja organizacijskega sektorja Renato Manzoni so se dohodki povečali za 30% (skupaj okrog 94.000 evrov), število abonementov pa za 40%. Tudi manj odmevni dogodki so bili deležni nadpovprečno dobrega obiska in je bilo več razprodanih predstav, predvsem na področju letos posebno bogate glasbene ponudbe. Največji uspeh so doživeli koncert kvarteta Borodin, plesna predstava z Mihailom Barišnikovom, koncert Esme Redžepove in uspešnica Oylem Goylem. Ovadia je ponovno poudaril svoj pogled na bodočnost festivala, ki trenutno še nima novega vodstva: »Politika lahko zmaga v bitki, v vojni pa mora zmagati kultura. Konfrontacija je sol demokracije in politične usmeritve ne smejo pogojevati razvoja. Živimo v času velikih zgodovinskih sprememb in migracij narodov, ki jih fe-

stival mora zrcaliti. Zato predlagam, da bi Mittelfest v bodoče postal Mittelmondo in da bi gradil novo Evropo, ki seže do skrajnih meja slovanskega vzhoda, s spoštovanjem do vseh manjšin.« Čedajski župan Attilio Vuga, ki bo še naprej eden od protagonistov bodočih Mittelfestov, je podprl misli Ovadie predvsem glede dialoga med predstavniki različnih političnih strank in je zagotovil svojo podporo tudi zasnovi, ki jo je festival pridobil v zadnjih letih: »Poslušal sem vedno kritike glede obračunov, ampak menim, da ne moremo meriti s številkami pobude, ki prinaša glasove in sporo-

čila iz tolikih različnih krajev. Veliki dogodki kot so koncerti pop zvezdnikov, bi nam zagotovili zasluge, a ne bi prinesli kulturne inovacije, na kateri sloni naše snovanje.«

Odpira se velik vprašaj o novih usmeritvah nadaljevanja, ki ima vsekakor solidne osnove uspešno vpeljanega koncepta. Naslednik se bo moral pomeriti z dosežki močne osebnosti, ki je s stalno, humano prisotnostjo, odprtostjo, intelektualno razsežnostjo, poštenostjo in sposobnostjo jasno in smiselno zaznamovala srečno petletje Mittelfesta. (ROP)

GORICA - Deželni odbornik na srečanju s pokrajinskim vodstvom zveze ASCOM

Ciriani naklonjen projektu komercialnega centra v mestu

Preko milijon evrov za ovrednotenje mestnih jeder - V ospredju tudi popusti in nedeljsko odprtje trgovin

Deželna vlada bo zakon 266 za oživitvev zgodovinskih mestnih središč financirala s 1.400.000 evri, v tem okviru pa bo nekaj denarja prišlo tudi v Gorico. Na področju ovrednotenja mestnega jedra je med najbolj ambicioznimi goriškimi projekti, ki bi lahko črpali del denarja iz tega zakona, prav gotovo načrt komercialnega centra pri pokriti tržnici na korzu Verdi, za uresničitev katerega si zveza trgovcev ASCOM in občina Gorica že nekaj časa prizadevata. O projektu, ki so ga poimenovali Leonardo, se je včeraj pohvalno izrekel tudi deželni odbornik za produktivne dejavnosti Luca Ciriani, ki se je udeležil sestanka z goriškim pokrajinskim vodstvom zveze trgovcev.

V uvodu srečanja je predsednik goriške zveze ASCOM Pio Traini predstavil gostu vrsto problematik, s katerimi se spopadajo mali in srednji trgovci. »Le-ti so v težavah tudi zaradi nedeljskega odprtja veleblagovnic, zato soglašamo s pobudo deželne uprave, ki namerava omejiti možnost nedeljskega odprtja trgovin,« je povedal Traini, Ciriani pa je ta namen potrdil: »V okviru zakona za trgovino, ki ga bomo predstavili v deželnem odboru prihodnji teden, bom predlagal omejitev nedeljskih odprtij trgovin in veleblagovnic na 29 letno. Izvzeta bodo zgodovinska mestna središča, kjer bodo trgovci lahko sami odločali.«

Traini je opozoril tudi na potrebo po jasnih pravilih na področju sezonskih razprodaj, Ciriani pa mu je s tem v zvezi podal svoj predlog. »Vsako leto pride v obdobju popustov do prepirov in sistematičnega kršenja pravil igre. Menim, da bi lahko določili dve obdobji, v okviru katerih bi lahko vsak trgovec izbral dan, ko želi začeti z razprodajo.«

Tlakovan del Travnika

V prihodnjih dneh bo družba Luci costruzioni predala mestu nov del Travnika. V prvih dneh avgusta bodo namreč odprli območje pred palačo prefekture, ob tem dogodku pa bodo tamkajšnji trgovci priredili družabnost z jedmi na žaru, na katero bodo vabljeni podjetje, delavci in tehniki, ki sledijo delom na Travniku. »Družabnost, s katero hočemo izraziti zadovoljstvo s hitrim napredovanjem gradbenih del, bomo priredili v petek zvečer na dvorišču za Hišo filma,« je povedal trgovec Beniamino Ursic, ki je pobudnik družabnosti. (Ale)

Traini (levo) in Ciriani med včerajšnjim srečanjem

BUMBACA

GORICA - Rezultati krvnih analiz prebivalcev Svetogorske četrti

Alarm je bil odveč

Mara Černic: »Prebivalci severnega dela mesta nimajo višjega odstotka cinka v krvi kot ostali«

»Iz rezultatov analiz ne izhaja, da bi prebivalci Svetogorske četrti imeli v krvi višji odstotek cinka kot prebivalci ostalih območij goriške pokrajine.« Tako je pokrajinska odbornica Mara Černic komentirala rezultate krvnih analiz, ki jih je goriško zdravstveno podjetje na pobudo pokrajine izvedlo na 160 občanah, da bi dokončno ugotovilo, ali je severni del Gorice onesnažen s cinkom in drugimi težkimi kovinami. Rezultate analiz krvne plazme, ki jih je zdravstveno podjetje opravilo oktobra lani, bo Černičeva jutri na pokrajini podrobneje predstavila z direktorico zdravstvenega podjetja Manuelo Baccarin.

Za izvedbo brezplačnih krvnih analiz na vzorcu 160 Goričanov, med katerimi je bilo 120 prebivalcev Svetogorske četrti, se je pokrajina odločila že maja

2007, potem ko je prejela poročilo čezmejne strokovne komisije o stanju okolja v severnem delu Gorice. »V poročilu so bili namreč zbrani tudi podatki o analizah krvne plazme, ki so jih opravili prebivalci Svetogorske četrti in v katerih je bila ugotovljena povišana koncentracija cinka. Čeprav je komisija izključila, da obstaja katerakoli povezava med prisotnostjo cinka v krvi in Livarno, ki pri obratovanju sploh ne uporablja te kovine, smo želeli ugotoviti, ali je koncentracija cinka v severnem delu mesta res višja kot drugje,« je povedala Černičeva.

Onesnaženost severnega dela mesta pa je med tem časom želela preveriti tudi goriška občina. Izvedencem podjetja Multiproject je namreč zaupala analizo tal, ki so jo opravili junija. Vrtine so izvrtali na dvajsetih različnih zemljiščih

med Svetogorsko ulico, državno mejo in reko Sočo, da bi ugotovili, ali so tla severnega dela Gorice onesnažena s težkimi kovinami in drugimi škodljivimi snovmi. Zemljo je podjetje izkopal do enega metra globine, zbrane vzorce pa sta analizirala deželna agencija za okolje ARPA in podjetje Multiproject. Rezultate analiz, ki so jih opravili na zahtevo odbora za čezmejno onesnaževanje iz severnega dela mesta, bodo predstavili v kratkem.

Občina je ne nazadnje v prejšnjih dneh naslovila pismo na italijansko ministrico za okolje Stefano Prestigiacomo. Goriška uprava v njem zahteva pregled nad vsemi dokumenti in utemeljitvami, s katerimi je Slovensko ministrstvo za okolje in prostor junija zavrnilo prošnjo Livarne po izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje. (Ale)

GORICA - Univerza Diplomatske vede še vedno privlačne

»V prvih treh dneh prejšnjega tedna smo že dosegli 70 vpisov novih študentov. Na podlagi teh števil gledam na prihodnost naše univerzitetne študijske smeri precej optimistično.« Po besedah odgovornega za goriški pol Tržaške univerze Piergiorgia Gabassija je študijska smer za mednarodne in diplomatske vede, ki ima sedež v Gorici, še vedno privlačna in razpoznavna. Prihodnje leto bo študijska smer praznovala dvajsetletnico obstoja, ob tej priložnosti pa je Gabassi predlagal organizacijo slovesnosti, ki bi se je lahko udeležili tudi bivši študentje, ki so se na delovnem tržišču zelo dobro odrezali in dosegli vidna mesta. Gabassi je o vpisih za akademsko leto 2008/2009 spregovoril v okviru tiskovne konference o projektu konferenčnega centra v ulici Alviano, ki bo služil tudi za potrebe študijske smeri za diplomatske vede. »Visoko število študentov na naši študijski smeri bo pomembno za oživitvev konferenčnega centra. Dosedanji signali so pozitivni: z vpisovanjem za prihodnje akademsko leto smo začeli pred kratkim, v enem tednu pa smo že dosegli preko 98 vpisov,« je povedal Gabassi, ki je prepričan, da bodo lansko število študentov v prvem letniku - bilo jih je 230 - brez večjih težav presegli.

Fabbro išče soglasje

Alessandro Fabbro si še vedno prizadeva zato, da bi goriški pokrajinski svet soglasno sprejel resolucijo o štirijezicičnem poimenovanju dežele FJK v novem deželnem statutu. Predsednik pokrajinskega sveta je na pobudo slovenske konzulte že maja predstavil dokument, zasedanje pa se ni izteklo po pričakovanjih. Predstavniki opozicije, ki so sprva pristali na soglasno odobritev, kar bi dokumentu vtisnilo pomembno politično težo, so med posedom svetnika DS Fabia Del Bella zapustili dvorano. »Zato je prišlo do umika točke o večjezičnem poimenovanju FJK z dnevnega reda. Novega datuma nismo še določili, prav gotovo pa bo do glasovanja prišlo po poletju. Prej pa si bom prizadeval, da ponovno ustvarim soglasje v zvezi z dokumentom. V zadnjih mesecih sem se srečal z načelniki desne sredine. Žal je pot strma: maja smo izgubili lepo priložnost,« je povedal Fabbro. (Ale)

GORICA - SSk se zahvaljuje De Lorenzu

Zgleden pristop

Izkazal je pozornost do manjšinskih vprašanj in čezmejnega sodelovanja

Slovenska skupnost se zahvaljuje prefektu Robertu De Lorenzu za vse opravljeno delo in za občuteno pozornost, ki jo je izkazal do slovenske narodne skupnosti na Goriškem, obenem pa mu vošči obilo uspeha v nadaljnjih nastavitvah. Obenem stranka SSk želi novi prefektinji Mariji Avgusti Marrosu dobro opravljanje novih zadolžitev, v upanju, da se bo nadaljevalo delo, ki ga je vzpostavil njen predhodnik.

SSk in njeni izvoljeni predstavniki, zlasti v goriški občini, so v prefektu De Lorenzu vedno dobili osebo, ki je bila pripravljena na sodelovanje, še posebno, kar se tiče področja uveljavljanja slovenskih pravic in izvajanja zaščitnih zakonov. »Pri tem ostajajo v spominu besede, ki jih je prefekt izrekel ob odkritju spominske tabele v Podgori, ob 70. letnici smrti Lojzeta Bratuža in na žalni seji v spomin na pokojnega deželnega svetnika in pokrajinskega tajnika SSk Mirka Špacapana, kot tudi na vseh tistih prireditvah, ki se jih je z veseljem udeležil,« pravijo pred-

stavniki SSk in nadaljujejo: »Kar gre še izpostaviti pri delu, ki ga je prefekt De Lorenzo opravil, je nedvomno posebna pozornost v odnosih do Nove Gorice in čezmejnega sodelovanja. To je bil pristop, ki ga je SSk in vsa slovenska narodna skupnost izredno cenila, saj je presegal dosedanje institucionalne standarde in se je vklapljal v širitev evropskega duha na našem teritoriju po vstopu Slovenije v EU, uvedbi skupne valute in padcu mejnih pregrad. Slovenska skupnost zato ostro obsoja omalovaževanje dela prefekta De Lorenza s strani nekaterih goriških politikov. Zares žalostno je, da se omalovažuje požitnovalno in pogumno delo z argumenti, ki so naravnost smešni. Ali je italijanska narodna identiteta odvisna od treh lučk na Sabotinu? Ali so zares glavna razvojna vprašanja mesta Gorice vezana na tri lučke? To sta samo dve vprašanji, ki nazorno prikazujejo nizko politično raven določenih desničarskih krogov, katerim je bilo, žal, zaupano vodenje mesta.«

BANJŠICE - Na tradicionalnem prazniku košnje

Politiki dobri kosci

Kose so zavihteli Šrot (SLS), Golobič (Zares), Gulič (LDS) in novogoriški župan Brulc (SD)

Tradicionalni, že 26. praznik košnje je v nedeljo privabil na Banjšice večtisočglavo množico. K številnemu obisku je bržkone pripomogla tudi letošnja novost praznika; koso so namreč zavihteli tudi prvaka parlamentarnih strank Bojan Šrot (SLS) in Gregor Golobič (Zares) ter Aleš Gulič in novogoriški župan Mirko Brulc, ki sta zastopala LDS oz. SD.

Ko so se košenja trave lotili omenjeni politiki, je v luči jesenskih parlamentarnih volitev padla marsikatera hudomušna pripomba oz. primerjava z volilno bitko. Vsi štirje pa so zatrdili, da med košnjo ne bodo še sklepali nobenih koalicij, saj bo po volitvah še čas. Politiki so se kot kosci dobro izkazali in opravili zadano nalogo. Za kose so potem poprijeli tudi zaresni tekmovalci v košnji, med njimi tudi slovenska prvakinja in prvakinja v košnji. Praznik se je nadaljeval še s tradicionalno povorko koscev in grabljic, razstavo peciva, zabavnimi igrami in delavnicami, zvečer pa se je bilo moč zavrteti ob zvokih Čukov in si ogledati ognjemet. (km)

Župan Brulc in poslanec Gulič med košnjo

FOTO K.M.

GORICA - Volčič predstavil svojo zadnjo knjigo pred številnim občinstvom

Rusija spet postaja velesila, približevanje Evropi je ne zanima

Bivši evropski poslanec že pripravlja novo knjigo o praški pomladi in Dubčkovih reformah

Dimitriju Volčiču (levo) je v soboto prisluhnilo številno občinstvo (desno)

BUMBACA

Dimitrij Volčič, bivši senator in evropski poslanec ter dolgoletni dopisnik iz Prage, Dunaja in Moskve za prvo mrežo Rai je pred kratkim pri italijanski založbi Laterza izdal svoje najnovejše knjižno delo z naslovom »Il piccolo zar« (Mali car), v katerem postavlja pod drobnogled družbeno in politično realnost Rusije v obdobju Putinovega predsedovanja. Knjigo je številnemu občinstvu predstavil v soboto pod šotorom na notranjem dvorišču goriške knjižarne LEG. Uglednemu gostu je vprašanja postavljala Marinella Chirico, novinarka deželnega sedeža Rai.

Uvodoma je Volčič povedal, da je bil Putin za sedemdeset odstotkov Rusov popularna figura in dober politik, ki je znal Rusijo povleči iz obdobja zbeganosti in valu korupcije, ki je sledil propadu komunističnega sistema. Ob tem je Putinu med svojima dvema predsedniškima mandatoma uspelo zopet povzdigniti Rusijo na položaj svetovne velesile. Danes so v Rusiji še vedno razvidne družbene razlike med velikimi urbanimi središči, kot sta Moskva ali Sankt Peterburg, in podeželjem. Kljub vsemu pa si danes dobrih trideset odstotkov Rusov lahko privoščijo življenjski standard, kot ga imamo v zahodni Evropi, kar je za državo celinskih razsežnosti, ki je pred enim stoletjem in pol beležila osemdeset odstotkov

nepismenih, velik napredek.

Na vprašanje ali se namerava Rusija približati Evropske unije pa je Volčič odgovoril: »Rusija nima konkretnih razlogov, zaradi katerih bi se morala približati Evropi, saj se na geopolitični šahovnici ponovno utrjuje kot velesila, ki izkazuje svojo premoč ne več z jedrskim orožjem temveč na osnovi gospodarskih izmenjav, ki sloni predvsem na izvažanju energijskih virov, kot sta petrolej in zemeljski plin, v Evropo in na Kitajsko.« Po Volčičevih besedah je Evropska unija danes še nejasna tvorba, ni konfederacija kot tudi ni federacija. Stavljena je iz 27-ih držav članic, ki še vedno ohranjajo svojo nacionalno politiko in najdejo skupen jezik samo na ekonomski ravni, nimajo pa še vizije o skupni evropski zunanji politiki.

V nadaljevanju klepetaja je beseda tekla tudi o dogodkih črne kronike, ki so v teh zadnjih letih zaznamovali rusko družbo in v javnost postavili dvom o njeni demokratičnosti. Sem gre uokviriti umor novinarke Ane Politkovske, ki je v svojih novinarskih prispevkih ostro napadala vladno oligarhijo in rusko politiko do Čecenije. Volčič v svoji knjigi z objektivno novinarsko radovednostjo obravnava primere današnjih ruskih premožnežev, kot na primer tistega, ki je vse do devetdesetih let vo-

dil majhno podjetje igrač v državni lasti, danes pa razpolaga s takim osebnim kapitalom, da si lahko privoščijo kupiti ekipo angleške prve nogometne lige.

Pred sklenitvijo večera je Volčič napo-

vedal, da pripravlja novo knjigo; v njej bo zaobjel svoje spomine na dogodke praške pomladi in Dubčkovih reform, ki so leta 1968 privedle do zasedbe Češkoslovaške s strani sil Varšavskega pakta. (VaS)

PEVMA - Kljub muhastemu vremenu uspelo praznovanje sv. Ane

Prihodnjič na igrišču

Štiridnevni praznik zaključili z željo, da bi prihodnje leto prireditev potekala na novem igrišču

ŠLOVRENC - Gasilci iz treh držav

Prikaz gašenja in utrjevanje vezi

Helikopter civilne zaščite med prikazom gašenja

BUMBACA

Člani civilne zaščite iz Šlovrenca so v nedeljo v okviru vaše šagre priredili srečanje, ki so se ga udeležili gasilci iz Gorice, Nove Gorice in pobratenege avstrijskega mesta Pottendorf. Številni obiskovalci so si lahko ogledali gasil-

ska vozila in fotografije, ki so jih gasilci posneli med posegi; posebno zanimiv je bil prikaz gašenja, za katerega je poskrbelo osebje deželne civilne zaščite, ki je s helikopterjem pogasilo dva goreča zabojnika.

Štiridnevno praznovanje zavetnice sv. Ane je v Pevmo priklicalo lepo število ljudi. Po četrtkovni otvoritveni slovesnosti z blagoslovom novih orgel v cerkvi se je praznik nadaljeval v petek na dvorišču osnovne šole, kjer je občinska služba namestila prostoren oder. Najprej je bila na sporedu tragikomedija z zgovornim naslovom Brgešine in buštni moje in tvoje mladosti - Sanje so dovoljene tudi v starosti, ki jo je uprizorila etnološka gledališka skupina »Kontraband čez Idrijo«. Obiskovalci so se do solz nasmejali raznim prizorom iz življenja starostnikov, ki si krajšajo čas z zbirateljstvom in brskanjem po spominih.

Sledila je video-projekcija vseh cvetličnih kotičkov, ki so sodelovali na natečaju V našem vrtu cvetijo. Letos se je na natečaj prijavilo rekordnih 44 ljubiteljev cvetja. Komisija, ki so jo sestavljali Mirjam Radinja, Martina Cumin, Barbara Sošol, Beti Marušič in Sonja Bensa, ni imela lahkega dela, saj so si vse cvetne kompozicije zaslužile pohvalo. Na koncu je komisija izbrala pet najboljših in jih tudi nagradila. Z družabnostjo, ki so jo z glasbo poživili domačini Joško (harmonika), Vili (kitara) in Miloš (bidon-bas), se je nadaljeval prijeten večer, ki se je sklenil pozno ponoči ob pokušanju odličnih brskov v vinu.

V soboto so prišli na svoj račun ljubitelji rocka. V skoraj štiriurnem koncertu so člani bendov Kanale iz goriških Brd, Dusty Dreams iz Gorice in The Maff (člani prihajajo iz raznih krajev na Goriškem) pričarali res vzdušje, kot se spodobi za tovrste koncerte. Kanale so se predstavile s serijo znanih rock ko-

Z nedeljske svečanosti (zgoraj) in sobotnega koncerta (desno)

BUMBACA, VIP

madov in z nekaj lastnimi skladbami, Dusty Dreams se uspešno ukvarjajo s svojimi ustvarjalnimi projekti, »stari mački« The Maff pa so ponovno dokazali, da so iz pravega testa. Na koncu so člani vseh treh ansamblov uprizorili skupen nastop in na najboljši način zaključili večer. Petkov in sobotni večer je povezovala Martina Cumin iz Pevme.

Program nedeljskega shoda sv. Ane je bil nekoliko okrnjen, saj je zaradi muhastega vremena odpadla procesija po vasi. Praznično

NOVA GORICA Policisti zasegli pol kilograma heroina

Novogoriški kriminalisti so v okolici Nove Gorice pred časom našli in zasegli 534 gramov heroina. Pri nadaljnjem zbiranju obvestil so ugotovili, da je prepovedana droga last 21-letnega moškega, sicer starega znanca policije, doma iz okolice Nove Gorice. Moški se sicer trenutno nahaja v priporu zaradi drugih kaznivih dejanj. »Ker je osumljeni prepovedano drogo očitno hranil z namenom nadaljnje prodaje, bodo kriminalisti zoper njega, na okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici, podali kazensko ovadbo, zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja Neupravičene proizvodnje in prometa z mamili,« sporočajo z novogoriške policijske uprave. Ta mesec so novogoriški kriminalisti obravnavali še en primer, povezan s posedovanjem heroina. Zaradi utemeljenega suma, da 26-letnik iz okolice Nove Gorice, tudi on je že star znanec policije, doma skriva prepovedano drogo, so pri njem opravili hišno preiskavo. Do tega je kriminaliste napeljal podatek, da je moški pred tem prodal italijanskemu državljanu manjšo količino heroina. Kriminalisti so pri hišni preiskavi res našli manjšo količino heroina in večjo količino denarja. Zato bodo tudi zoper tega moškega na okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici podali kazensko ovadbo, zaradi utemeljenega suma, da je storil kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa z mamili. (km)

vzdušje pa so vsekakor pričarali pritrkovalci in družabnost, ki je sledila verskemu obredu. Ob oslaskih in štmaverskih vinogradnikih Radikon, Fiegl, Gravner, Sfligoj, Primožič, Bensa, Princič in Castel S.Mauro so se tudi letos izkazale domača dekleta in žene, ki so pripravile vrhane mize raznih dobrot. Na koncu se je vsem zahvalil predsednik krajevnega sveta Lovrenc Persoglia, ki je izrazil trdno željo, da bi del praznika prihodnje leto potekal na novem igrišču v Pevmi. (VIP)

GORICA - Različna mnenja o imenovanju

Pravobranilec kamen spotike

Kako imenovati občinskega pravobranilca, garanta, ki skrbi za spoštovanje pravic občanov v razmerju z javno upravo. To je bilo vprašanje srečanja, ki je potekalo pred dnevi na goriški občini v priredbi združenja radikalcev »Trasparenza è Partecipazione«; udeležili so se ga župan Ettore Romoli, občinski svetnik Andrea Bellavite in tajnik goriških radikalcev Pietro Pipi.

Pred nekaj meseci je s strani radikalcev in ob pristanku celotne opozicije bil iznesen predlog po katerem naj bi občinskega pravobranilca neposredno volili občani istočasno z upravnimi volitvami. Morebitno sprejetje predloga radikalcev bi pomenilo spremembo v dosedanjem postopku izvolitve občinskega pravobranilca (funkcijo sedaj opravlja Marino Marin), saj občinski statut predvideva, da pravobranilca predlagajo načelniki svetniških skupin, nakar ga izvoli občinski svet. Ker predlog radikalcev in opozicije je večina zavrnila, je župan Romoli stopil na kompromisno pot, ki bi zadovoljila tako opozicijo kot večino. Objavil je javni razpis, s katerim vabi zainteresirane občane, ki za to funkcijo izpolnjujejo zahtevane pogoje, naj vložijo prošnjo v pristojnem občinskem uradu. Na razpis se je prijavilo 28 občanov, prav-

obranilca pa občinski svet še ni izvolil.

Radikalci se ne strinjajo z Romolijevo izbiro. »Zdi se nam prav, da osebo, ki opravlja to pomembno funkcijo in prejema honorar iz občinske blagajne, torej od davkoplačevalcev, izvolijo občani sami. Pri tem ne gre zanemariti še dejstva, da je funkcija pravobranilca odraz demokratičnosti in mora zato biti njegova izvolitev čim bolj transparentna,« pravi Pipi. Romoli, ki se z neposredno izvolitvijo pravobranilca načeloma strinja, je izrazil bojazen, da bi neposredna izvolitev pravobranilca to vlogo spolitizirala. Sicer pa župan se navezuje na občinski statut, ki predvideva, da pravobranilca, tako kot odbornike in predsednika občinskega sveta, izvoli občinski svet in ga v tem trenutku ne namerava spreminjati.

Bellavite pa je opozoril, da je Romolijev razpis za izvolitev občinskega pravobranilca v nasprotju z občinskim statutom, ki predvideva, da morajo za predstavitev vsakega kandidata podpisati vsaj trije občinski svetniki, kar se pa ni zgodilo. Radikalci bodo, kot so napovedali, vztrajali pri svojem in si prizadevali, da bi do izvolitve občinskega pravobranilca prišlo neposredno. Pripravljeni so tudi na razpis referendum a o spremembi občinskega statuta, ki bi to omogočil. (VaS)

GORICA - Pri Rdeči hiši

Frizerski salon »brez meja«

Marjana Paulin in Serena Chersicla pred svojim salonom

BUMBACA

V soboto so v ulici Giustiniani v Gorici odprli frizerski salon »Red house«, ki ga vodita Marjana Paulin iz Štandreža in Goričanka Serena Chersicla. Sobotnega odprtja nove dejavnosti, za katero sta upraviteljici izbrali »strateško« čezmejno pozicijo, se je udeležilo veliko število ljudi, kar je gotovo dober začetek.

»S kolegico Sereno sva bili prej zaposleni v frizerskem salonu na korzu. Skupaj delava že deset let, zdaj pa sva se odločili, da se preizkusiva in

sami postaviva salon na noge,« je povedala 37-letna Marjana Paulin in nadaljevala: »Salon sva odprli v ulici Giustiniani, ker se nama zdi, da gre za strateško pozicijo, ki je dostopna občanom z obeh sosednjih mest. Od tod tudi ime salona, "Red house". Rdeča hiša, ki se nanaša na bivši mejni prehod. Lokacija je primerna tudi zato, ker ni v mestnem središču: stranke bodo zlahka dobile parkirni prostor in tudi parkirnine jim ne bo treba plačevati.« (Ale)

GORICA

Pred KB Centrom četrto omizje za Tibet

Pred KB Centrom v Gorici bo danes bo med 17. in 20. uro potekalo četrto informativno omizje, ki ga goriško združenje radikalcev Trasparenza è Partecipazione organizira na temo Tibeta. Radikalce je v kampanji za opozarjanje na kršenje človekovih pravic v Tibetu že podprla goriška pokrajina, ki je izobesila tibetansko zastavo, sedaj pa se združenje obrača še na slovensko manjšino. »Tudi slovensko narodno skupnost vabimo k dialogu in k podpori v kampanji za Tibet,« pravijo radikalci, ki bodo prihodnji torek priredili podobno informativno srečanje pred goriško nadškofijo.

ŠKOCJAN

31-letnik se je opekел med prižiganjem žara

S hudimi opeklinami se v padovski bolnišnici zdravi 31-letni Massimiliano Fabbro iz Škocjana. Opekел se je okrog 23.30 v noči med soboto in nedeljo, po vsej verjetnosti medtem, ko je skušal prižgati ogenj pod žarom. Do nesreče je prišlo na polju pri Cassegliau, kjer je moški preživljal večer s skupino prijateljev. Fabbru se je vnela majica, ki jo je takoj skušal odtrgati od sebe; prvo pomoč mu je nato nudil družinski član, ki ga je nemudoma prepeljal v tržiško bolnišnico. Tu so ugotovili, da je moški zadobil opekl ine tretje stopnje po prsih, vratu in obrazu, zato pa so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v Padovo. Zdravi se v specializiranem oddelku za opekl ine, iz katerega so sporočili, da ni v smrtni nevarnosti, vendar bo njegovo okrevanje dolgo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

GLEDALIŠKA SKUPINA »GRUPPO TEATRALE PER IL DIALETTO« bo nastopila z gledališko predstavo »I Nobili Ragusei« na dvorišču goriškega gradu danes, 29. in 30. julija ter 1., 2. in 3. avgusta ob 21. uri. Obvezna je rezervacija vstopnic, ki stanejo 1 evro, tudi samo po telefonu v knjigarni Antonini na korzu Italia v Gorici. Na razpolago bo tudi avtobusna povezava z goriškim gradom iz Ljudskega vrta ob 20.15, 20.30 in 20.45. Zaključna čezmejna predstava bo na gradu Kromberk v ponedeljek, 4. avgusta.

Kino

GORICA KINEMAX zaprto.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.30 »Il cavaliere oscuro«.

Dvorana 2: 19.20 - 22.00 »Il cavaliere oscuro«.

Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »Hellboy II: The Golden Army«.

Dvorana 4: 20.10 - 22.15 »Funny Games« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 5: 19.50 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«; 22.00 »Agente Smart - Casino totale«.

NA DVORIŠČU OBČINSKEGA GLEDALIŠČA V KRMINU: 21.15 »Be Kind Rewind«.

Razstave

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi, 67 v Gorici obvešča, da je prodajna razstava Stampantica 2008 na notranjem dvorišču knjigarne na ogled do 9. septembra po urniku knjigarne; informacije na »leg@leg.it - www.leg.it« ali na tel. 0481-33776, 539210.

OBČINA KANAL OB SOČI vabi na ogled stalne razstave etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča v Melinkih št. 5 pri Kanalu.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI obvešča, da je v pritličju županstva na ogled razstava fotografskega kluba Anton Ažbe iz Škofje Loke z naslovom Škofja Loka in okolica; do 31. julija od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

V PALAČI ATTEMSPETZENSTEIN v Gorici je v priredbi Pokrajinskih muzejev iz Gorice na ogled razstava z naslovom »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Secesionist na robu cesarstva«; na ogled do 30. septembra vsak dan razen ponedeljka med 9. in 19. uro; brezplačni vodeni ogledi razstave bodo ob sobotah in nedeljah ob 16.30 ter vsak petek v avgustu ob 21. uri, ko bodo ogled razstave podaljšali do 22. ure; vsako prvo nedeljo v mesecu bo vstop prost (informacije na tel. 0481-547541 ali musei@provincia.gorizia.it).

Koncerti

GLASBENI FESTIVAL MED ZVOKI KRAJEV: v sredo, 30. julija, ob 21. uri v cerkvi Sv. Roka v Vilešu bo koncert dua Blažej (flavta) - Kaban (klavir); vstop prost.

JAZZ & WINE OF PEACE - SUMMER bo na trgu XXIV Maggio v Krminu od 1. do 3. avgusta: v petek, 1. avgusta, ob 21. uri koncert Chiare Civello; v soboto, 2. avgusta, ob 20.30 koncert kvarteta Fabularasa in ob 21. uri koncert dua Petra Magoni in Ferruccio Spinetti; v nedeljo, 3. avgusta, ob

Nasha draga

Milenka

*slavi danes 80. rojstni dan.
Da bi bila vedno tako vitalna in bi se še naprej vozila z motorčkom, ji iz srca želijo*

Paola, Franco in Dolores z družinami

21. uri koncert Davideja Van De Sfroosa; predprodaja vstopnic v baru Jazz & Wine of Peace, ul. Matteotti 78 (tel. 328-8648899).

Šolske vesti

MLADINSKI DOM sporoča, da bo urad v ulici Don Bosco 60 v Gorici do 29. avgusta zaprt zaradi poletnega dopusta. Novo šolsko leto se bo začelo v ponedeljek, 1. septembra, s pripravo na vstop v nižjo srednjo šolo, ki bo potekala do petka 5. septembra od 9. ure do 12.30; informacije in vpis na tečaj in k pošolskemu pouku 2008-09 na tel. 328-3155040 ali 0481-536455 (goriški urad SSO).

Izleti

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj organizira v soboto, 13. septembra, avtobusni izlet v Gardaland. Odhod iz Jamelj, trg Svobode, ob 6. uri in prihod ob približno 22.30; informacije in vpisovanje pri odbornikih društva ali na tel. 334-2400658 (Elisa), 338-6495722 (Martina); danes, 29. julija, ob 20.30 sprejemajo odborniki plačilo za izlet v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah, Prvomajska 20.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da bo v soboto, 2. avgusta, na izlet s piknikom v Gojačah pri Ajdovščini odpeljal prvi avtobus ob 7.15 iz Doberdoba, nato skozi Poljane, Vrh in Štandrež. Drugi avtobus pa bo odpeljal ob 7.30 s postankom pri pevskem mostu (pri vagi), v Podgori (pri telovadnici) in v Štandrežu; prijave sprejemajo poverjeniki Ema B. (tel. 0481-21361), Veronika T. (tel. 0481-882302), Ana K. (tel. 0481-78061) in Saverij R. (tel. 0481-390688); na račun 20 evrov.

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MIHAELA prireja avtobusni izlet v Ptuj v ponedeljek, 18. avgusta; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina).

SPDG prireja od 9. do 11. avgusta pohod iz Gorice na Triglav; informacije in prijave do 31. julija na info@spdg.eu ali na tel.320-1423712.

Obvestila

GLASBENA MATICA - Gorica obvešča, da bo urad do 20. avgusta urad zaprt in da bo potem do 31. avgusta urnik od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. Kugy - danes, 29. julija, 17.30-18.30.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL iz Gorice obvešča, da bo do 5. septembra odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda in četrtek od 8. do 16. ure, torek od 8. do 18. ure, petek od 8. do 13. ure; zaprta bo od 4. do 16. avgusta.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo v juliju in avgustu v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo do 31. avgusta naslednji uradi odprti samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro od ponedeljka do petka: protokolni, matični, volilni urad, urad AIRE, okence za prepis lastništva, decentralizacija, urad za javne dražbe, generalno tajništvo, davčni urad, kulturni in športni urad, urad mestnih redarjev, knjigovodstvo, urada upravljanja s človeškimi resursi in čezmejnih odnosov, tajništvo treh občinskih uprav in ekonomat; urad za decentralizacijo bo odprt ob ponedeljk in sredah med 9.30 in 12.30, uprava urada za vzgojne storitve (center Lenassi v ul. Vittorio Veneto 2) od ponedeljka do petka med 10. in

12. uro, tajništvo za socialo (večnamensko središče v ul. Baiamonti) ob ponedeljk in sredah med 9. in 11. uro, slovenski in furlanski urad pa ob ponedeljk in med 9. in 12. uro; matični urad bo kot običajno ob sobotah med 9. in 12. uro sprejemalo prijave rojstev in smrti.

OK VAL prireja od začetka šolskega leta dalje otroško telovadbo in miniodbojko vsak torek in četrtek v štandreški telovadnici; za letnike 2002 in 2003 med 15.30 in 16.30, za letnike 1999-2001 med 16.30 in 17.45 in za letnike 1997-1998 med 17.45 in 19. uro; informacije in vpisovanje v večernih urah na tel. 393-9294686 (Sandro Corva), 333-1439655 (Tjaša Corva) ali okval@virgilio.it.

SSO sporoča, da bo goriški urad zaprt od 11. do 14. avgusta. V ostalih delavnikih pa je urad odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure. Poletni urnik bo v veljavi do 31. avgusta.

URAD ATER na vogalu z ulicama Verdi in Roma v Tržiču bo do 31. julija odprt samo ob ponedeljk in od 10. do 12. ure, avgusta pa bo zaprt.

URAD ZSKD v Gorici bo do 15. septembra posloval po poletnem urniku, od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

V CENTRU GRADINA v Doberdodu bodo v organizaciji občine Doberdob filmska poletna srečanja ob 21. uri: 4. avgusta »Il falsario«; 11. avgusta »Petalinji zajtrk«.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da se bodo vrnili iz taborjenja v četrtek, 31. julija. Prihod vlaka v Novo Gorico ob 18.43, v Sežano pa ob 19.44. Taborniški srečno!

Prireditve

»PERCORSI DI-VERSI« je niz pesniških srečanj z glasbeno spremljavo, ki bodo potekala v centru »Mare Pensante« v parku Basaglia v ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: v ponedeljek, 4. avgusta, ob 18. uri srečanje z Ivanom Cricom in Vincenzom Della Mea.

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici prireja srečanja z avtorji na notranjem dvorišču knjigarne: v sredo, 30. julija, ob 17.30 bo častnikar Giampaolo Pansa predstavil svojo knjigo »I tre inverni della paura«.

V PARKU VILE DEVETNAJSTEGA STOLETJA V FRATTI pri Romansu bo danes, 29. julija, ob 21. uri predstavitev pesniške zbirke Maurizia Cocca z naslovom »Il pennino di Giotto«. Ob glasbeni spremljavi Barbare Errico, Paola Dal Sacca in Martine Cainero bo publikacijo predstavil častnikar Natale Zuccuri; vstop prost.

ZDRUŽENJE »PAR MORAR« prireja v gostilni »al Romano« v Moraru v četrtek, 31. julija, ob 21. uri prireditve v sklopu praznovanj 100-letnice tržiške ladjedelnice z naslovom »Chei dal cantier di Morar«. O svojih izkušnjah bosta spregovorila Valdi (letnik 1932) in Mario (letnik 1977), Roberto Covaz pa bo predstavil svojo knjigo »Le abbiamo fatte noi - Storie dei cantierini e del cantiere di Monfalcone«.

Poslovni oglasi

PRODAM TROSOBNO STANOVANJE, kuhinja, kopalnica, etažno ogrevanje, garaža, drvarnica. Gorica - Ul. Pasubio. Zanimiva cena.

333-5851833 (12.00-14.00)

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Vladimiro Brezgar (iz krminske splošne bolnišnice ob 10.30) v cerkvi v Podgori in v Trst za upepelitev.

DANES V FARI: 14.30, Guerrino Pine-se (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Ob izgubi drage mame
EME JERONČIČ izrekajo

igralci in odborniki OK Val

Zoranu in družini občuteno sožalje

TURČIJA - Atentata zahtevala 17 mrtvih in 150 ranjenih

Evropa in ZDA obsodile nedeljska napada v Carigradu

Turški premier Recep Tayyip Erdogan odgovornost pripisal kurdski stranki PKK, ki pa jo zanika

ANKARA - Zveza Nato, Svet Evrope, EU, voditelji številnih evropskih držav in Bela hiša so včeraj obsodili bombna napada v Carigradu, v katerih je bilo v nedeljo po zadnjih podatkih ubitih 17 ljudi, okoli 150 je bilo ranjenih. Kurdska delavska stranka (PKK) je medtem zanikala odgovornost za napada in zatrnila, da nista povezana z bojem kurdskih separatistov.

"Najstrožje obsojam bombna napada, ki sta se zgodila v Carigradu ... Ta odvrtna teroristična napada sta bila na nameren in brutalen način uperjena proti nedolžnim civilistom," je sporočil generalni sekretar zveze Nato Jaap de Hoop Scheffer in zatrdil, da zavezništvo stoji ob svoji članici Turčiji v njenem boju proti terorizmu.

Podobno stališče je izrazil visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana. Ob tem je zatrdil, da lahko Ankara računa na podporo unije. Solana je tudi izrazil upanje, da bodo odgovorni za napad čimprej prišli pred sodišče. Tako Solana kot Evropska komisija sta izrazila solidarnost s prebivalci Turčije in sožalje družinam žrtev.

Močan odziv je prišel tudi s strani Sveta Evrope, katerega generalni sekretar Terry Davis je sporočil, da sta bili v smeteh podtaknjeni bombi "neusmiljeno in preračunljivo dejanje nediskriminatornega terorizma proti nedolžnim mimoidočim".

Oglasile so se tudi ZDA, ki so Ankari zagotovile svojo podporo po najbolj krvavem napadu na civiliste v Turčiji po letu 2003, ko je bilo v štirih samomorilskih bombnih napadih v Carigradu ubitih 63 ljudi. "Stojimo ob turškem narodu v njegovem boju proti terorizmu. Še naprej bomo partnersko sodelovali z njimi pri soočanju s tem problemom," je sporočil tiskovni predstavnik ameriškega sveta za nacionalno varnost Gordon Johndroe.

Turški premier Recep Tayyip Erdogan je odgovornost za napada medtem pripisal prepovedani kurdski stranki PKK. Erdogan sicer ni izrecno omenjal PKK, ampak je dejal, da sta eksploziji "cena" okrepljene vojaške operacije proti kurdskim upornikom v Turčiji in sosednjem severnem Iraku. To je izjavil ob obisku prizorišča napadov, medtem ko so tamkajšnji prebivalci vzklikali "Dol s PKK".

"To je temačen dogodek ... Toda gre za dogodek, ki ni na noben način povezan z bojem za svobodo Kurdov," je zatrdil vodja političnega krila PKK Zubeyir Aydar. "Dokazati ne morete nikakršne povezave s PKK," je še sporočil Aydar, sicer nekdanji poslanec v turškem parlamentu. (STA)

Prizorišče enega izmed nedeljskih atentatov v Carigradu

ANSA

IRAK - Atentat v Kirkuku zahteval 22 mrtvih

Trije samomorilski napadi v Bagdadu terjali več kot 25 žrtev

BAGDAD - Najmanj 25 romarjev je bilo včeraj ubitih v treh samomorilskih napadih v Bagdadu, kjer se šiiti pripravljajo na velike verske slovesnosti. Med mrtvimi in več kot 70 ranjenimi so tudi ženske in otroci, so sporočili iraški varnostni viri.

Po napovedih naj bi se na slovesnostih v romarskem središču imama Muse Kadima severno od Bagdada zbralo okoli milijon vernikov, kljub visokim varnostnim ukrepom iraških oblasti pa so skrajneži izvedli že več napadov. Tako je bilo že v nedeljo južno od Bagdada ubitih sedem romarjev, ki so se odpravljali proti mošeji imama Kadima. Za varnost romarjev so iraške oblasti na ulice napotile 5000 dodatnih policistov in vojakov.

Romanje ob smrti šiitskega imama Kadima pred 12 stoletji je bil že v preteklih letih tarča napadov upornikov in skrajnežev. Najbolj tragičen je bil avgust 2005, ko je umrlo 965 ljudi. Večina žrtev je bila tedaj poteptanih do smrti v stampežu, ki so ga sprožili skrajneži z bombnim napadom na mošejo. Največ ljudi je umrlo ravno na mostu v Bagdadu, ki ga povezujejo z umorom imama Kadima v 8. stoletju.

Včerajšnje samomorilske napade na romarje v Bagdadu naj bi izvedle tri samomorilske napadalke, ki so se pomešale med romarje. Še ena samomorilska napadalka se je nato razstrelila tudi v Kirkuku na severu Iraka. Razstrelila se je v množici kurdskih demonstrantov, pri tem pa jih je bilo 22 ubitih, okoli 125 pa ranjenih. (STA)

Mlada ranjenka napada v Bagdadu

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Izraelski premier

Olmert: Letos ne bo mirovnega sporazuma

JERUZALEM - Izraelski premier Ehud Olmert je včeraj pred parlamentarnim odborom za zunanje zadeve in obrambo menil, da v letošnjem letu ne bo prišlo do mirovnega sporazuma med Izraelom in Palestinci. Bela hiša je medtem sporočila, da bo še naprej pritiskala na Izrael in Palestince, da bi dosegli omenjeni sporazum.

Zataknilo se je predvsem glede statusa Jeruzalema, ki ga po Olmertovem mnenju ne bo mogoče razrešiti tako hitro. "Ne verjamem, da bi lahko letos prišlo do sporazuma, ki bo vključeval tudi Jeruzalem, je po besedah prisotnih na seji odbora dejal izraelski premier. "Dejansko ni možnost, da bi dosegli splošni dogovor glede Jeruzalema," je še dodal.

Na mirovni konferenci v ZDA lani, so se Izraelci in Palestinci zaobljubili, da bodo do konca mandata ameriškega predsednika Georgea Busha v letu 2008 na vsak način sklenili mirovni sporazum. Olmert je sicer dejal, da so glede ostalih ključnih vprašanj, kot sta vrnitev beguncev in meje, obe strani blizu dogovora. Po

EHUD OLMERT

ANSA

poročanju francoske tiskovne agencije AFP je Olmert dejal, da bi lahko dogovor glede tega dosegli do konca letošnjega leta.

Bela hiša je v odzivu na Olmertove besede sporočila, da bo še naprej pritiskala na Izrael in Palestince, da bi dosegli mirovni sporazum. "Sedaj je konec julija in nadaljujemo s pritiskom," je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočila tiskovna predstavnica Bele hiše Dana Perino in dodala, da naj bi ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice kmalu ponovno obiskala območje. (STA)

ZDA - Novo politično orožje za demokrate pred volitvami 4. novembra

Bush bo nasledniku zapustil 500 milijard dolarjev primanjkljaja

WASHINGTON - Administracija predsednika Georgea Busha bo nasledniku v prvem letu po spremembi oblasti zapustila skoraj 500 milijard dolarjev proračunskega primanjkljaja, kar je po ocenah gospodarskih analitikov novo politično orožje za demokrate pred splošnimi volitvami 4. novembra. Nove proračunske projekcije so prišle na dan, še preden sta številke na novinarski konferenci v ponedeljek predstavila proračunski direktor Bele hiše Jim Nussle in predsednik Sveta gospodarskih svetovalec Edward Lazear. Ne glede na vse pa Bela hiša trdi, da bo v letu 2012 proračun imel presežek v višini 60 milijard dolarjev.

Bela hiša napoveduje, da bo proračunska luknja v letu 2009 znašala 407 milijard dolarjev, kar pa po ocenah analitikov ni realno, ker ne vključuje stroške v višini 80 milijard dolarjev za vojni v Iraku in Afganistanu. Kongres je Beli hiši naložil, naj začne te številke vključevati v svoje proračunske ocene, vendar pa se to ne upošteva. Proračunska luknja bo tako leta 2009 znašala več kot 480 milijard dolarjev. Ti-

GEORGE BUSH

ANSA

skovna predstavica Bele hiše Dana Perino novih števil ni želela komentirati, vendar pa je povedala, da se bo primanjkljaj povečal zaradi paketa gospodarskih vzpodbud v obliki vračila davkov 130 milijonom ameriških gospodinjstev. Iz proračuna so letos nakazali 168 milijard dolarjev, s čimer so želeli preprečiti recesijo oziroma vzpodbuditi gospodarsko rast, ki še vedno šepa.

Demokrati bodo šli novembra na volitve z besedami, ki jih je v ponedeljek izrekel predsednik odbora za proračun v predstavniskem domu kongresa John Spratt iz Južne Karoline. "490 milijard dolarjev pro-

Teheran bi se na nov pristop ZDA odzval pozitivno

WASHINGTON - Če bi ZDA sprejele resnično nov pristop do Irana, bi se Teheran na to odzval pozitivno, je v včeraj objavljenem pogovoru za ameriško televizijo NBC povedal iranski predsednik Mahmud Ahmadi-nedžad. "Danes vidimo novo obnašanje ZDA in predstavnikov ameriških oblasti. Moje vprašanje je, ali takšno obnašanje izhaja iz novega pristopa?" se je v enem redkih pogovorov za ameriško televizijo vprašal iranski predsednik.

"Povedano drugače, vzajemno spoštovanje, sodelovanje in pravičnost? Ali je ta pristop nadaljevanje konfrontacije z iranskim ljudstvom, le da v novi preobleki?" je še dodal Ahmadi-nedžad. Če bi se obnašanje ZDA resnično spremenilo, "se bomo soočili z novo situacijo, odziv iranskega naroda pa bo pozitiven", je pojasnil iranski voditelj.

Ahmadi-nedžad je pred tem v soboto sicer oznanil, da je Iran število centrifug za bogatenje urana povečal na 6000. Iran vneto trdi, da je njegov jedrski program miroljubne narave, medtem ko ga zahod obtožuje, da želi izdelati jedrsko bombo.

Septembra ruski načrti o novem varnostnem paktu

BRUSELJ - Ruski veleposlanik pri zvezi Nato Dmitrij Rogozin je napovedal, da bo Rusija septembra predstavila svoje načrte za oblikovanje novega, daljnosežnega varnostnega pakta v Evropi. Na vprašanja svojih kolegov v zavezništvu glede ideje ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva o novi varnostni ureditvi Evrope je Rogozin odgovoril le, da bo Moskva svoje načrte podrobno predstavila 24. septembra. Z vprašanji je bil Rogozin soočen po tem, ko je zvezi Nato predstavil zunanjo politiko novega prvega moža Rusije.

Medvedjev je v svojem govoru ob obisku v Berlinu v začetku junija prvič lansiral idejo o vzpostavitvi nove varnostne strukture in pozval k organizaciji evropskega varnostnega vrha, na katerem bi voditelji začeli z načrtovanjem le-te. Idejo je Medvedjev nato ponovno predstavil na vrhu EU-Rusija v Sibiriji, ko je izpostavil, da zveza Nato in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) nista bili sposobni rešiti evropskih varnostnih problemov.

Za razburjenje v Rusiji so v zadnjih letih poskrbeli načrti ZDA, da v Vzhodni Evropi postavijo dele svojega protiraketnega štita, poleg tega pa tudi vse bolj realna možnost širitve Nata na države, kot sta Gruzija in Ukrajina. Več evropskih voditeljev je izrazilo zanimanje za idejo, a hkrati poudarilo, da mora Moskva svoje načrte podrobneje pojasniti. (STA)

računskega primanjkljaja je žalostna dediščina Bushove administracije, pod katero je rekordni proračunski presežek postal največji primanjkljaj v zgodovini ZDA." V zadnjem letu demokratske administracije predsednika Billa Clintona je proračunski presežek znašal 236 milijard dolarjev. Bush je leta 2001 potisnil skozi kongres za 1350 milijard dolarjev davčnih olajšav v 10 letih, gospodarstvo je marca istega leta zajadralo v sicer kratko recesijo, po 11. septembru 2001 pa se je začela vojna proti terorizmu.

Proračunski primanjkljaj bo v odstotkih leta 2009 sicer znašal le tri odstotke vrednosti celotnega ameriškega bruto domačega proizvoda, kar je nižje, kot v časih rekordov v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. V 90. letih se je začelo najdaljše neprekinjeno obdobje gospodarske rasti in proračun se je popravil. Demokrati prav tako kritizirajo Bushovo administracijo, da se je nacionalni dolg pod njenim vodstvom od 5600 milijard leta 2001 sedaj zvišal na 9500 milijard dolarjev. Zaradi tega in visokega proračunskega primanjkljaja bo imel Bush naslednik težje delo. (STA)

MOTOVUN - Film Na festivalu danes slovenski dan

»Slovenski dan« na letošnjem filmskem festivalu v Motovunu bo danes, ko bodo predstave štirih slovenskih filmov, je potrdila tiskovna predstavnica festivala Hrvojka Begović. Dodala je, da bo v glavnem programu festivala tudi film Estrellita - Pesem za domov Metoda Pevca. Režiser bo gost festivala. V glavni program je uvrščena tudi koprodukcija Svet je velik, rešitev čaka za vgoalom bolgarskega režiserja Stefana Komandareva, pri katerem so sodelovali Bolgarija, Nemčija, Slovenija in Madžarska, ki bo tudi predvajan danes.

Omenjena filma bosta med 28 filmi, ki bodo v petih dneh festivala tekmovali za glavno nagrado propeler Motovuna. Kot je dejala Begovičeva, je v žiriji za glavno nagrado velika slovenska igralka Milena Zupančič. V njeno čast bodo danes v specialnem programu festivala predvajali film Vdovstvo Karoline Žasler, ki ga je leta 1976 režiral lani preminuli Matjaž Klopčič.

Begovičeva je še povedala, da danes v Motovunu poleg Zupančičeve in Pevca pričakujejo številne druge slovenske filmske ustvarjalce in spremljevalce, med njimi tudi režiserko Janjo Glogovac. Namreč, njen film L...kot ljubezen bo del današnje ponudbe slovenskih filmov v Motovunu. Sicer bodo v motovunskem festivalskem tednu do 1. avgusta zavrteli tudi nekatere izmed nagrajenih filmov v Cannesu in na Sundanceu. S festivala v Cannesu prihaja nagrajena kolumbijska drama PVC-1 režiserja grškega rodu Spirosa Statholouloupoula. V glavnem programu bosta nagrajenca s Sundancea - britanski dokumentarni film Man on Wire (Človek na žici) Jamesa Marscha in irski rock musical Once (Nekoč) Johna Carneyjaa. V istem programu bodo prikazali še lanski film Kena Loacha V svobodnem svetu in novi film hrvaškega režiserja Zrinka Ogreste Izza stekla. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

KRIŽ (TRST)

■ *Festival morja 2008*

Srenjski borjač pri Očarjevih

V petek, 1., v ponedeljek, 4. in v torek, 5. avgusta ob 19.30 / Mozartova opera: »Figarova svatba«, ki jo bodo izvajali udeleženci tečajev Mednarodne akademije za petje v Križu, ki jih vodi basist Alessandro Svab.

V nedeljo, 3. avgusta ob 21.00 / »Operni koncert«, kjer nastopajo udeleženci tečajev Mednarodne akademnije za petje v Križu in basist Alessandro Svab.

Od 9. do 17. avgusta ob 21.00 / Komedija: »Zakonske zdrahe: štorja ljubljezni j'nu ruågou ...«. Igrajo: Miranda Caharija, Livij Bogatec - Koča in Andrej Rismondo v režiji Maria Uršiča.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

■ *Serestate - Trst*

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

Danes, 29. julija / Združenje Buenos Aires - koncert argentinskega tanga. **Jutri, 30. julija** / Simonetto - koncert. **31. julija** / Pino Daniele - koncert.

1. avgusta / Festival rock - koncert skupine The mobile blues band. **2. avgusta** / Festival rock - koncert skupine Glenn Hughes (ex Deep Purple). **3. avgusta** / Festival rock - koncert skupine Ray Wilson (ex Genesis), Osanna + David Jackson. **5. avgusta** / Koncert - Pinkover, a tribute to Pink Floyd.

SLOVENIJA - Festival Ljubljana

Ta teden trije glasbeni dogodki

Festival Ljubljana v tem tednu pri naša tri velike glasbene dogodke. V Slovenski filharmoniji bo danes nastopil Komorni orkester Moskovski solisti, jutri pa v filharmonijo prihajajo violinistka Midori Goto, violončelist Johannes Moser in pianist Jonathan Biss, v četrtek se obeta nastop Komornega orkestra Milano Classica.Komorni orkester Moskovski solisti z umetniškim vodjem in dirigentom Jurijem Bašmetom bo izvajal dela Gioacchina Rossinija (Sonata št. 3 za godala), Maxa Brucha (Kol Nidrei za violo in godala), Johanna Sebastiana Bacha (Brandenburski koncert št. 3 v G-duru, BWV 1048), Niccoloja Paganinija (Concertino za violo in godala v a-molu) in Petra Iljiča Čajkovskega (Spomin na Firence, op. 70).

Jurij Bašmet, ki se je rodil leta 1953 v Rostovu ob Donu, je največja glasbena osebnost med sodobnimi mojstri viole. Violo je študiral na moskovskem konservatoriju, leta 1986 je ustanovil ansambel Moskovski solisti. Po nekaj letih dela so glasbeniki prvotne zasedbe prebegnili na Zahod, Bašmet pa je ostal v Moskvi in leta 1992 iz najboljših diplomantov moskovskega konservatorija ustanovil nov ansambel, ki se je kmalu uveljavil doma in v svetu. Moskovski solisti so oddlej gostovali v New Yorku, Parizu, Londonu, Berlinu, Kopenhavnu, Amsterdamu, Rimu in Tokiu ter izvedli turneje po Avstraliji, Novi Zelandiji, Vzhodni Aziji in Bližnjem vzhodu, večkrat pa so z uspehom koncertirali tudi pred ljubljanskim občinstvom.

Midori Goto, Johannes Moser in Jonathan Biss bodo v sredo, 30. julija na festivalu interpretirali dela Roberta Schumanna (Klavirski trio št. 2 v F-duru, op. 80), Leona Kirschnerja (Prvi klavirski trio, 1954) in Ludwiga van Beethovna (Klavirski trio v B-duru, op. 97, Nadvojvoda). Midori Goto, rojena leta 1971 v Osaki, je ena vodilnih svetovnih violinistk. Kot čudežni otrok je študirala je pri slavni pedagoginji Dorothy DeLay na Juilliard School of Music. Ko je imela deset let, jo je opazil dirigent Zubin Mehta, ji omogočil koncert z orkestrom Newyorške filharmonije in jo kot solistko vzel na turnejo orkestra po jugovzhodni Aziji, Koreji in Japonski. Nato se je njena kariera strmo vzpenjala. Vodi več programov za izobraževanje mladih v klasični glasbi in

6. avgusta / 100 učiteljev - Ritem! Prvi kabaretni festival mesta Trst.

7. avgusta / 100 učiteljev - Ritem! Prvi kabaretni festival mesta Trst.

12. avgusta / The Original Klezmer Ensemble, koncert.

Trg Verdi

4. avgusta / Camerata strumentale italiana - odkritje Amerik, koncert.

8. avgusta / Tržaški mladinski oder - Resnična zgodba Blus Bradersov, glasbena komedija.

9. avgusta / Twins Club - pripovedni večer, nato koncert skupine Bogie Nites ter akademski športni plesi

10. avgusta / Gledališka skupina San giovanni, »Canta canta che te daro' el pignol«.

Trg Hortis

Jutri, 30. julija / Joynat yoga Ayurveda - indijski plesi.

1. avgusta / Nastopa Nuova compagnia di prosa z gledališko predstavo »Operetta operetta«.

2. avgusta / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

3. avgusta / Krožek Jacques Maritain - »La sera del di' di festa«, gledališka predstava.

8. avgusta / Poezija in glasba, nastopa Nuova Compagnia di prosa.

9. avgusta / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

MAIANO (UD)

V soboto, 2. avgusta ob 21.30 / Koncert italijanske skupine I Pooh.

SLOVENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

■ *XXX. piranski glasbeni večeri*

V petek, 1. avgusta ob 21.00 / koncert: Gottlieb Wallish - klavir, Lukas Kuen - klavir.

V torek, 5. avgusta ob 20.00 / Koncert

je tudi ugledna družbena delavka. Leta 2007 jo je generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon imenoval za mednarodno ambasadorko miru. Zdaj poučuje violino na elitni kalifornijski šoli Thornton School of Music.

Violončelist Johannes Moser se je rodil leta 1979 v Münchnu. Študiral je pri Davidu Geringasu na Visoki šoli za glasbo v Berlinu. Leta 2000 je osvojil prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju Davidoff v Rigi, leta 2001 pa je zmagal na Mendelssohnovem tekmovanju v Berlinu. Na Tekmovanju Čajkovskega je prejel tudi posebno nagrado za najboljšo izvedbo Rokokojskih variacij. Od tedaj nastopa z najuglednejšimi svetovnimi ansambli in najslavnejšimi dirigenti. Ameriški pianist Jonathan Biss (1980) je klavir študiral v Bloomingtonu v Indiani, nato pa pri Leonu Fleischerju na glasbenem inštitutu Curtis v Filadelfiji. Leta 2002 je prejel nagrado gilmore za mlade izvajalce, nagrado Martina Seagala, ki jo podeljuje Lincolnov center, leta 2005 pa na festivalu v Schleswig-Holsteinu tudi Bernsteinovo nagrado. Nastopal je z vsemi večjimi ameriškimi orkestri ter s Simfoničnim orkestrom BBC, Muenchensko filharmonijo, Orkestrom južnonenškega radia iz Stuttgarta, Gulbenkianovim orkestrom, Izraelsko filharmonijo in drugimi uglednimi ansambli.

Komorni orkester Milano Classica bo dirigentsko vodil Nurhan Arman, kot solista bodo nastopila flavtist Mario Carbotta in violinistka Lana Trotovsšek. Orkester bo izvajal dela Johanna Sebastiana Bacha (Koncert v a-molu za violino in godalni orkester, BWV 1041), Gioacchina Rossinija (Variacije za flauto in godalni orkester), Francesca Morlacchija (Il Pastore Svizzero za flauto in godalni orkester), Giacomu Puccinija (Krizanteme in menueti za godalni orkester), Johannesa Brahmsa (Liebeslieder-Walzer za godalni orkester) in Arama Hačaturjana (Suite Masquerade za godalni orkester).

Leta 1993 so ob prenehanju delovanja simfoničnega orkestra Angelicum njegovi člani ustanovili Komorni orkester Milano Classica. Orkester je obstal in slovi kot eden redkih italijanskih sestavov, ki redno izvajajo tudi baročni in klasični repertoar nemških in avstrijskih skladateljev, so zapisali na Festivalu Ljubljana. (STA)

Etno Histria. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V četrtek, 7. avgusta ob 21.00 / Alja Velkaverh - flavta in Lukas Kuen - klavir.

Punta v Piranu

V četrtek, 31. julija ob 21.00 / Piranski poletni utrip. Koncert: Rožmarinke & Denis Novato. Vstop prost.

V četrtek, 7. avgusta ob 21.00 / Piranski poletni utrip: Koncert, Leon Matek s spremljevalno skupino.

Tartinijev trg

V soboto, 2. avgusta ob 20.00 / Poletni poulični festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V soboto, 9. avgusta ob 20.00 / Poletni poulični festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

PORTOROŽ

Avditorij

V petek, 1. avgusta ob 21.00 / koncert brežiške skupine Leeloojamais.

V soboto, 2. avgusta ob 21.00 / koncert slovenske rock skupine Dan D.

V petek, 8. avgusta ob 21.00 / Koncert: Alya, pop glasbenica.

V soboto, 9. avgusta ob 21.00 / Koncert: Cubismo, hrvaški ansambel, ki izvaja kubanske ritme.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Franciška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

Palača Gopčević: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti:»1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: od jutri, 30. julija do 25. januarja 2009 bo na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Prosvetni dom: SKD Tabor vabi do 31. julija na ogled razstave »Na Bonomojem domu«, ki so jo ob Trubarjevem letu pripravili dijaki 1. klasičnega liceja F. Prešerna iz Trsta, pod mentorstvom prof. Marte Ivašič. Razstava bo odprta ob delavnikih med 17. in 20. uro uro ter med prireditvami.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com. **Muzej Kraška hiša**: do 7. septembra razstavlja fotografije Renata Deganelo z naslovom Mirovo Žganje. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavana Gruden: do 10. avgusta so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti, ob sredah zaprto.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 10. avgusta je na ogled razstava »Izložba umetnikov« na kateri sodelujejo: Paolo Pascutto (slike), Claudia Raza (slike), Franca Kovačič (slike) in Bogomila Doljak (kamen in les). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00. Do 12. oktobra bodo na isti razstavi po skupinah predstavili svoja dela še Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike, Pino Zorzi (slike in fotografije), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Mafalda Di Brazzano (slike), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Andrej Mervic (kamniti izdelki), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Bencich Nadia (slike), Luca Monet (kamen).

GORICA

V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled fotografska razstava z naslovom »Italijanski ujetniki v prvi svetovni vojni. Fotografski dnevnik Petra Nagliča«; na ogled bo do 31. avgusta vsak dan razen ponedeljka med 9. in 19. uro.

Palača Attems-Petzenstein / do 30. avgusta bo na ogled razstava »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Un secessionista ai confini dell'Impero«. Urnik: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

V dvorani deželnih stanov goriškega gradu je na ogled razstava dragocenih tiskovin 18. stoletja z naslovom Gorica in Furlanija med Benetkami in Dunajem; do 31. avgusta med 9.30 in 13.00 ter med 15.00 in 19.30, razen ponedeljka.

Na sedežu Fundacija Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 je na ogled razstava z naslovom Lepote Benetk - Slike iz osemnajstega stoletja iz zasebnih zbirk; do 31. avgusta od torka do nedelje med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

Galerija Kulturnega doma: do 25. avgusta je na ogled razstava »Sonce miru 2008 - Utrinki s srečanj«.

V bivših konjušnicah vile Coronini Cronberg na Drevoredu 20. septembra, bo v torek, 5. avgusta, ob 18. uri odprtje razstave Roberta Cape z naslovom »Fotografie da Israele 1948-1950«; na ogled bo do 7. septembra od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter med 15. in 20. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

CODROIPO (VIDEM)

V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Na sedežu Banke Koper: do oktobra bo na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Klementine Golija.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

POSTOJNA

Predjamski grad: do 31. avgusta bo na ogled razstava, ki jo je pripravila Branka Sulčič »Enej Silvij Piccolomini - poznejši papež Pij II«. Ogled razstave in gradu je možen vsak dan od 9.00 do 19.00.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kopal«.

Stolp na vratih: do konca julija bo na ogled razstava slikarke Tamare Korošak.

Stolp na vratih: do 14. septembra bo na ogled razstava fotografij skupine članov Foto kluba Nova Gorica.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delpinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VIPAVSKI KRIŽ

V Domu krajanov bo do konca avgusta na ogled razstava slik Marka Andloviča »Malenkosti«. Za ogled poklicati na tel. št. 0039-31481187.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Prvi aplavz 2008: Mladi kraški muzikanti
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)
9.50 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
10.05 Film: Amore conteso (dram., ZDA, '97, i. Jill Clayburgh)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Julia
14.55 Nan.: Don Matteo 2
16.45 17.10 Nan.: Cotti e mangiati
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.10 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: La Botola
21.20 Film: Doppia trappola (triler, Kan., '07, igra Sarah Wynter)

23.00 Dnevnik
23.05 Dok.: Porta a Porta Estate - Amori del secolo
0.15 Aktualno: L'Italia delle Grandi Dinastie
0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

6.30 Dok.: Viaggi nella natura danese, dalle Mons Klint a Skagen
6.45 Aktualno: Tg2 Medicina 33
7.00 Variete: Random (risanke)
10.00 Nan.: 8 semplici regole
10.20 Dok.: In Italia
10.35 Dnevnik in rubrike
11.20 Aktualno: Ricomincio da qui
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino

14.50 Nan.: Squadra speciale Lipsia
15.40 Nan.: The District
17.15 Nan.: La complicata vita di Christine

17.35 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik- kratke vesti, športne vesti, vremenska napoved
19.00 21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
19.50 Nan.: Friends
20.20 Risanke
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik in vremenska napoved
22.50 Dnevnik
23.05 Nan.: Supernatural
0.35 Športna oddaja: L'altro Mondiale
1.05 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Il mulino del Po (dram., It, '49, r. a. Lattuada, i. C. Del Poggio, J. Sernas)

RADIO IN TV SPORED

Torek, 29. julija 2008

17

0.10 Resničnostni šov: Real C.S.I. - La vera scena del crimine

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: L'età non conta
10.35 Nan.: Marco Polo
11.35 Klasična glasba
12.40 Aktualno: Automobilissima.com
13.30 Aktualno: ...Nel baule dei tempi
14.00 Aktualno: La tv delle libertà
15.20 Dokumentarec o naravi
19.00 Aktualno: Scivolando sull'onda
20.30 Aktualno: Ratatouille
20.00 Deželni dnevnik
21.00 Film: Jack Reed V (tril, '96)
22.50 Proza: L'Inferno
23.30 Inf. odd.: Incontri al caffè de la Versiliana

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Punto Tg
9.15 Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Mai dire sì
11.30 Aktualno: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: Il grande circo (dram., ZDA, '59)
16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
17.05 Nan.: Jeff & Leo - Gemelli poliziotti
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Crozza Italia - Exsclusive
21.10 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
23.15 Nan.: Sex and the City
23.50 Aktualno: I viaggi di Nina
0.50 Dnevnik

Slovenija 1

6.55 Kultura, sledi Odmevi
8.00 Na zdravje!
9.15 Otroška odd.: Čarobni gumb
9.15 Na potep po spominu
9.25 Lutkovna igricala.: Kuža laja mijav, mijav, mijav
9.45 Martina in ptičje strašilo (pon.)
9.55 Ris. nan.: Hotel Obmorček
10.10 Lutk. nan.: Bisergora
10.25 Igrana duha.: Podstrešje
10.40 Zgodbe iz školjke
11.15 Poljudnozn. odd.: Portreti Afrike (pon.)
12.10 Dok. portret (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Dok. serija: Zakaj demokracija?
14.20 Obzorja duha (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.40 16.15 Risana nan.
16.05 Naučimo se pesmico z Melito Osojnik (pon.)
16.25 Nan.: Izgubljeni zaklad Fidžija
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 0.25 Dok. odd.: Črna človeška ribica
18.00 Mlad. serija: Muzikajeto
18.35 Žrebanje astra
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nad.: Miško Kranjec: Strici so mi povedali
21.05 Dok. odd.: Presihajoče jezero
22.05 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Dok. oddaja: Albert Richter - prvak, ki je rekel ne
0.05 50 let televizije
0.55 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.30, 12.30, 0.50 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 11.00 Otroški infokanal
14.40 Dober dan Koroška (pon.)
15.10 Dok. odd.: Misleči dvonožec
15.40 Studio City (pon.)
16.35 23.40 50 let televizije
16.55 Prisluhljivo tišini (pon.)
15.15 Kolesarstvo: 16. etapa Tour de France
17.25 Mostovi - Hidak (pon.)
18.00 Dnevnik Tv Maribor - Slovenija Danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 37. mednarodni folklorni festival

Beltinci
19.20 Slovenska ljudska pesem v zamejstvu
20.00 Dok. serija: Zvok
20.30 Dediščina Evrope
22.00 Film: Druga poročna noč (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Film: Neka druga obala (r. C. Crichton, i. R. Beatty, M. Lister)
15.45 Sredozemlje
16.15 Pogovorimo se o...
17.00 Artevisione
17.30 Mladinska oddaja: Fanzine
18.00 Med valovi (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.55 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik, športne vesti
19.25 Alpe Jadran
19.55 Potopis
20.25 Srečanje z...
21.00 Dok. oddaja
21.30 Q - trendovska oddaja (vodi Lorela Flego)
22.15 0.40 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Biker Explorer
23.00 Arhivski posnetki
23.45 Folkest
1.15 Čezmejna TV - dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

11.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Mladi @ - a + e
18.45 Pravljica (pon.)
19.00 Spoznajmo jih (pon.)
19.55 Epp
20.20 Kultura
20.30 od drobnogledom: Predsednik SD Borut Pahor
21.30 Le Mans serija - Barcelona 1. in 2. del
22.30 Mi znamo

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 koledar; 7.30 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena - 2. del; 11.15 Studio D - kuhajmo z Emilijo; 12.00 Ženske v renesansi; 13.15 Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Odperta Knjiga: F.M. Dostojevski - Igralec (1. nad.); 18.00 Glasbeni slovarček; 19.20 Napovednik, sledita Večerni list in Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Olimpijsko odštevanje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Indie ni Indija; 22.30 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Intervju; 9.33 Pediatr; 11.00 Odperti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiacchieradio; 14.00 Proza; 14.35 Evro Notes; 15.05 Pesem tedna; 18.00 Meloepa; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Jazz Club; 21.00 Odperti prostor; 21.55 Sigla single; 22.00 Otroštvo...Pesem tedna; 22.30 Intervju.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 A že veste...?; 9.30 Torkov izziv; 10.10 Intelekt; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 16.30 Proti etru; 17.00 Fiesta latina; 17.40 Šport; 18.00 Pogovor z dopisnikom; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Špet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrineki; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski interpret tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odperto za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncertni dogodki na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

NOGOMET NA MIVKI - Michele Leghissa z Italijo osvojil odlično 2. mesto na SP v Franciji

»Takega uspeha sploh nismo pričakovali«

Na težkem igrišču so odločilno vlogo odigrale tudi menjave - Prvak Brazilijskega planeta

Michele Leghissa (zgoraj) iz Medje vasi je eden od veteranov reprezentance, za katero je zbral že 72 nastopov, Brazilci (spodaj) pa so bili v finalu nepremagljivi

ANSA

MARSEILLE - Italijanski nogometni reprezentanci na mivki v finalu svetovnega prvenstva v Marseillu ni uspelo premagati aktualnih prvakov Brazilijske, ti so slavili s končnim izidom 5:3, vodili pa so že s 5:0, drugo mesto pa predstavlja za »azzurre« vsekakor njihov najboljši rezultat, potem ko so v prejšnjih dveh izvedbah pristali med gledalce že po prvem krogu kvalifikacij. Italija je letos v Franciji v svoji skupini najprej premagala Salomonske otoke (7:4), El Salvador (4:1) in Portugalsko (5:4), v četrtfinalu je bila boljša od domače Francije (5:2), v polfinalu pa je odpravila Španijo (5:4), ki je v nedeljski tekmi za 3. mesto s 5:4 klonila pred Portugalsko.

Med protagonisti odlične uvrstitve Italijanov na sklepni fazi v Marseillu je bil tudi naš Michele Leghissa, ki je eden od veteranov reprezentance, njen drugi kapetan, zbral je namreč 72 nastopov (12 na SP), sicer pa v državni ligi brani barve kluba iz Lignana Friulpesca.

Dvaintridesetletni nogometaš iz Medje vasi igra za reprezentanco že vse od njenega nastanka pod okriljem zveze Lega nazionale dilettanti leta 2004, sodeloval pa je tudi na prejšnjih dveh svetovnih prvenstvih. Že v drugi polovici avgusta bo Leghissa znova branil barve reprezentance na evropskem prvenstvu, ki bo od 22. do 24. avgusta v kraju Vila Real na Portugalskem, še prej pa bo v Latini sodeloval na zboru državnega prvenstva v Latini za ekipe s severa Italije.

Tako kot njegovi soigralci je bil v finalu proti brazilskim žonglerjem brez moči tudi slovenski član italijanske reprezentance. »Oni so preprosto z drugega planeta, rojeni na mivki,« je priznal Leghissa. Usodna za »azzurre« je bila druga tretjina, v kateri je Brazilija dosegla tri gole, potem ko je po prvih 12 minutah igre vo-

dila le z 1:0. V zadnjih tretjini so »azzurri« reagirali in dosegli kar tri zadetke zapored (enega je prispeval tudi sin Maradone), vendar je bilo takrat že prepozno, saj so Južnoameričani že vodili s 5:0.

Svetovno prvenstvo v nogometu na mivki pod okriljem FIFA so priredili že četrtič zapored. Prve tri izvedbe so bile v Rio De Janeiru, prihodnja bo novembra leta 2009 v Dubaju, nato pa bodo prvenstvo prirejali vsaki dve leti. Prvenstvo je zaenkrat namenjeno igralcem s statusom amaterjev (udeležuje pa se ga mnogo bivših profesionalcev), zadnja izvedba v Franciji pa je pritegnila pozornost tudi predsednika UEFA Michela Platinija, ki si je ogledal finalno tekmo prvenstva v Marseillu.

»Tako velikega uspeha nikakor nismo pričakovali, saj je konkurneca vsako leto močnejša. Ključ našega uspeha je v odličnem vzdušju, ki vlada v naši ekipi, veliko zaslug pa ima tudi trener Giancarlo Magrini, ki je izbral prave igralce. Vseh dvanajst je bilo enakovrednih, na tem prvenstvu pa je bilo zelo pomembno, da smo se lahko izmenjavali na igrišču, saj je bil pesek v Marseillu zelo globok, tako da je bilo igranje izjemno utrudljivo in smo kar sami igralci zahtevali menjave,« je pojasnil Leghissa, ki se je včeraj zvečer še mudil v Rimu in v igri na mivki tako uživa, da nikakor ne misli še odnehati.

PRAVILA - Igra se na igrišču z merami 37 x 254 metrov, vrata pa so široka 5,5 in visoka 2,2 metra. Igralec je pet vključno z vratarjem, menjave so proste, kazenski prostor meri devet metrov, kar se pravil tiče pa je najbolj zanimivo to, da ob prostih strelh branilci ne smejo postavljati živega zidu. Vratar sme doseči gol le z direktnim strelom od tal.

KOLESTARSTVO - Tour Carlos Sastre zmagovalec morda čistejše dirke

PARIZ - Dolgoletni »vodonosec« Carlos Sastre je pri 33 letih prvič osvojil Tour de France in postal po vrsti sedmi Španec z zmago v najbolj prestižni etapni dirki na svetu. Čeprav je v kolesarstvu težko dati roko na ogenj za kogarkoli, vedno poznavalci povedati, da je Sastre bržkone čist, saj je med drugim od boljših kolesarjev eden redkih brez osebnega zdravnika in maserja, kar na primer ni veljalo za zdaj osramočenega Riccarda Riccoja, ki si je pomagal z istim osebjem kot Marco Pantani. Sastre je do zmage prišel z odlično vožnjo v gorski etapi s ciljem v Alpe d'Huez, zelo dobro pa je opravil tudi s sobotnim kronometrom, med katerim je povsem pogorel favorizirani in na koncu drugo uvrščeni Avstralec Cadel Evans, presenečenje pa pomeni tretje mesto Avstrijca Kohla. Zadnje, 21. etapo, ki se je že tradicionalno končala na Elizejskih poljanah v Parizu, je dobil v sprintu glavnine Belgijec Gert Steegmans (Quick Step).

Letošnji Tour je bil v znamenju velike izenačenosti ob siceršnji premoči ekipe končnega zmagovalca CSC. Favoriti se med etapami niso izpostavljali, izjemo je predstavljal Ricco, ki pa je le nekaj dni po dveh etapnih zmagah padel na dopinskem izpitu. Tudi zato lahko domnevamo, da je bila letošnja dirka čistejša od mnogih prejšnjih.

Tadej Valjavec (AG2r) je dirko končal na skupnem 10. mestu, kar je ob devetem mestu na Giru leta 2004 njegov uspeh kariere. »Vesel sem, da mi je uspelo uresničiti svoje sanje. Želel sem si uvrstitve med desetere, saj vem, da sem sposoben tega dosežka. Letos nisem storil niti ene napake, kar je bilo izjemno pomembno glede na to, v kakšni ekipi sem. Menim, da mi nastop na Giru ni škodoval. Zdaj bom začel razmišljati o nastopu v Pekingu in upam, da bom to formo uspel zadržati do tega pomembnega nastopa. V prihodnje si na Giru, Touru ali Vuelti ne nameravam več beliti las z generalno razvrstitvijo,« je dejal 31-letni Besničan.

Končni vrstni red: 1. Carlos Sastre (Špa/Team CSC) 87:52:52; 2. Cadel Evans (Avs/Silence-Lotto) + 0:58; 3. Bernhard Kohl (Avs/Gerolsteiner) 1:13; 4. Denis Menčov (Rus/Rabobank) 2:10; 5. Christian Vande Velde (ZDA/Garmin Chipotle) 3:05; 6. Frank Schleck (Luk/Team CSC) 4:28; 7. Samuel Sanchez (Špa/Euskaltel-Euskadi) 6:25; 8. Kim Kirchen (Luk/Team Columbia) 6:55; 9. Alejandro Valverde (Špa/Caisse d'Epargne) 7:12; 10. Tadej Valjavec (Slo/AG2R-La Mondiale) 9:05.

Italijanka Bastianelli zaradi dopinga ob OI

Italijanska kolesarka in svetovna prvakinja v cestnem kolesarstvu Marta Bastianelli je padla na doping testu, ki so ga izvedli 5. julija med evropskim prvenstvom U23. Italijanski olimpijski komite je Bastianelli je že prepovedal nastop na OI. Včeraj pa se je prav tako razširila vest, da je osemindvajsetletni danski kolesar Peter Riis Andersen, ki bi moral na OI nastopiti v gorskem kolesarstvu in je veljal za enega izmed možnih outsiderjev v tej panogi, padel na dopinskem testu zaradi odkritega eritropoetina (EPO). Med samimi OI napoveduje Mednarodni olimpijski komite hud boj proti doping. Predvidenih je 4500 kontrol, predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Rogge pa računa, da bodo odkrili kakih 40 primerov dopinga. MOK je tudi že zahteval pojasnila Grške atletske zveze, ki je za nastop v Pekingu prijavila tekačico Ekaterini Thanou, ki je po osvojitvi srebrni kolajni v teku na 100 metrov na zadnjih OI z rojkom Kenterisom uprizorila prometno nesrečo, da bi se izognila doping testu. Kasneje sta grška priznala, da sta jemala nedovoljena poživila, tako da sta bila diskvalificirana. Če bo lahko grška tekačica spet nastopila na olimpijskih igrah, bo odločil MOK.

Japonci v Peking z zaščitnimi maskami

Japonska odprava bo na olimpijske igre v Pekingu s seboj prinesla 500 zaščitnih mask, da bi svoje tekmovalke in tekmovalce zaščitila pred onesnaženim zrakom, enim najbolj perečih problemov kitajske prestolnice. Ta tip mask ponavadi uporabljajo v težki industriji ali bolnišnicah za zaščito pred nalezljivimi boleznimi.

Nova spletna stran OI

Mednarodni olimpijski komite je danes predstavil prenovljeno spletno stran OI. Posebnost prenovljene strani na naslovu www.olympic.org, bodo med drugim interaktivne igre in video posnetki z vrhuncev iger v Pekingu. Na spletni strani bodo tudi izidi tekmovalcev iz Pekinga, obilo je podatkov iz zgodovine iger, posebnost pa so tudi informacije iz zakulisja v rubriki "Behind the scenes" in drugo.

Nov Beverly Tourer. Pure (Italian) style.

Piaggio svetuje

3690 €: Beverly s kovčkom, državnimi olajšavami in brezobrestnim financiranjem

Liberty 125	€ 2200*
Liberty 150	€ 2300*
Carnaby 125	€ 2850*
Carnaby 200	€ 3100*
Vespa LX 125 + Kovček	€ 2980**
Vespa LX 150 + Kovček	€ 3180**
Fly 100 + Kovček in vetrobran	€ 1800*
Fly 125 + Kovček in vetrobran	€ 2050*

*z olajšavo € 300 zakon št. 31 z dne 28/02/08 in brezobrestnim financiranjem

**z olajšavo € 300 zakon št. 31 z dne 28/02/08

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino - TRST - Ul. Flavia, 47
Tel. 040/637373 Fax 040/637545

TAKO V NEDELJO

Italijanka v Portorožu

PORTOROŽ - Italijanka Sara Errani (56. igralka s lestvice WTA) je zmagovalka teniškega turnirja WTA v Portorožu z nagradnim skladom 145.000 dolarjev. Osmo nosilka je v finalu po uri in 39 minutah v dveh nizih s 6:3 in 6:3 premagala četrto nosilko, Španko Anabel Medina Garrigues. Slednja je sicer v paru z Virginio Ruano Pascual za uteho na letošnjem OP Slovenije dobila finale dvojic. Italijanka je pred Portorožem osvojila še turnir WTA v Palermu, tako da ima zdaj v žepu dve turnirski zmagi v karieri. »

ZDA svetovna liga

RIO DE JANEIRO - V olimpijskem letu igra odbojcarska reprezentanca ZDA vedno s podvojeno močjo. V Rio de Janeiru je tako na zaključnem turnirju svetovne lige osvojila prvo mesto, potem ko je v finalu s 3:1 (24, -23, 23, 22) premagala Srbijo. Največje razočaranje so letos priredili Brazilci, svetovni in olimpijski prvaki ter branilci naslova tega tekmovanja, ki so proti Rusiji izgubili tudi boj za tretje mesto s 3:1 (23, 19, -23, 19)

Vodita Celje in Maribor

LJUBLJANA - Izidi 2. kroga Prve lige Telekom Slovenije: Primorje - Interblock 1:1 (0:1), Labod Drava Ptuj - MIK CM Celje 0:2 (0:1), Koper - Hit Gorica 1:3 (1:1), Rudar Velenje - Maribor 1:2 (1:0), Domžale - Nafta Lendava 2:2 (2:1).

Vrstni red: MIK CM Celje in Maribor 6, HIT Gorica, Domžale, Nafta Lendava 4, Interblock 2, Primorje 1, Koper, Rudar Velenje, Labod Drava Ptuj 0.

Nadal nezadržen

TORONTO - Španski teniški igralec Rafael Nadal je zmagovalac turnirja serije masters v Torontu z nagradnim skladom 1,65 milijona evrov. V finalu je bil Španec v dveh nizih s 6:3 in 6:2 boljši od Nemca Nicolasa Kiefera in s tem osvojil že svojo 30. turnirsko zmago, medtem ko Kiefer turnirja ni osvojil vse od leta 2000. To je bila tudi 29. zaporedna zmaga španskega zvezdnika, zmagovalca letošnjih turnirjev za grand slam v Parizu in Wimbledonu, obenem pa se je Nadal na najnovejši svetovni lestvici najboljših igralcev približal vrsto let prvourvrščenemu Švicarju Rogerju Federerju.

JADRANJE - Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti odlična na mladinskem SP 470 na Poljskem

Že v krstnem nastopu sta se prebila v sam vrh

Čupina jadralka kot najmlajša posadka danes na sklepni regati »medal race« 10 najboljših

V svojem krstnem nastopu na svetovnem mladinskem prvenstvu v razredu 470 za posadke do 22 let sta šestnajstletna Čupina jadralka Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti v Gdinji na Poljskem presegla vsa najbolj rožnata pričakovanja. Potem ko sta se iz kvalifikacij prebila v zlato skupino 32 najboljših posadk, kar je bil tudi njun osnovni cilj, jima je z odličnim jadranjem v zadnjih dveh dneh uspel še en podvig: kot najmlajša udeleženca prvenstva sta se prebila nič manj kot v današnjo zadnjo regato »medal race«, na kateri se bo za medalje (točke bodo štele dvojno) pomerilo samo 10 najboljših od skupno 64 posadk, kolikor jih nastopa na Poljskem.

Simon in Jaš sta bila v nedeljo na prvem od dveh plovov celo prva, na drugem sedma, včeraj pa sta se uvrstila na 11. in 4. mesto, kar pomeni, da sta se s 14. povzpela nič manj kot na 7. mesto. Naša jadralka imata na lestvici enako število točk kot peto in šesto uvrščeni in le štiri točke več od četrto-uvrščene posadke Švedov Bergstrom in Dackhammer. Za medalje se danes objektivno ne moreta potegovati (vodita Nizozemca Le Fevre in Krol, druga sta Italijana Dubbini), četrto mesto pa je še dosegljivo, to pa bi bil za debitanta izjemen uspeh. Za primerjavo o tem, kako dober je bil nastop Čupinih jadralk na Poljskem, povejmo, da sta bratranca Dubbini, ki na mladinskem SP nastopata že četrto leto, prvi dve leti pristala v srebrni skupini, sadove svojega dela pa žanjeta pravzaprav šele sedaj, ko sta oba stara 20 let.

Glavna značilnost dosedanjih nastopov krmarja Simona in flokista Jaša na SP je bila izjemna konstantnost njunih uvrstitev. Nikoli nista bila slabša od 13. mesta. »Fanta sta pokazala izjemno psihično stabilnost. Nekaj treme sta občutila le prvi dan in pa včeraj, ko sta se zavedala, da se lahko prebijeta v sam vrh. Tu ob Baltiku sta se odlično znašla v vseh razmerah, vzdušje na prvenstvu je odlično in sta jadralka univerzalno,« je bil zadovoljen njun trener Matjaž Antonaz, ki ju spremlja na Poljskem. Zanimivo je, da so razmere na regatnem polju vse prej kot mediteranske. Valovi so v povprečju visoki dva metra, piha pa s hitrostjo od 10 do 20 vozlov. »Če bi bil veter nekoliko lažji, bi lahko bila še boljše,« je še povedal Antonaz.

Danes bosta tekmovalca sesljan-

skega kluba JK Čupa lahko tekmovala povsem sproščeno, saj sta svoje cilje že dosegla. Med drugim tudi tega, da jima bo jadralka zveza povrnila stroške za nastop na svetovnem prvenstvu, za kar je bila potrebna uvrstitev med prvih trinajst. Že prihodnji torek pa bodo Jaš, Simon in Matjaž začeli s pripravami na evropsko mladinsko prvenstvo v Zadru, kjer bo konkurenca približno enaka kot na Poljskem, saj na letošnjem SP krojijo vrh Evropejci. Zanimivo je tudi to, da posadke, ki so v preteklih letih merile moči z našima fantoma v jadralknem razredu 420, zdaj vse po vrsti zaostajajo za njima.

Vrstni red SP pred današnjo sklepno regato: 1. Le Fevre/Krol (Niz) 56 točk; 2. L. in R. Dubbini (Ita) 62; 3. Lavie/Amir (Izr) 65; 4. Bergstorm/Dackhammer (Šve) 79; 5. Bouvet/Mion (Fra) 83; 6. Verginadis/Vlachos (Grč) 83; Sivitz Košuta/Farneti (Ita) 83; 8. Santurne/Ruiz (Špa) 89; 9. Vasilas/Papadopoulos(Grč) 92; 10. Janusewzki/Mickiewicz (Pol) 93.

Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta sta se z odličnimi nastopi v zadnjih dveh dneh uvrstila na nenadejano končno 7. mesto v »zlato skupini«, danes pa lahko na sklepni regati svojo uvrstitev še izboljšata

KROMA

ATLETIKA - Evropsko veteransko prvenstvo v Ljubljani

F. Ruzzier drugi na 5 km

Španec Melo hitrejši od Lonjerca - V četrtek bosta na EP ob Ruzzierju nastopila tudi Švab in Hladnikova

Na veteranskem evropskem prvenstvu (EVACS 2008) v Ljubljani, med skoraj 3700 športniki iz 41 držav (med njimi je na primer tudi Marlene Ottey), nastopajo tudi naši atleti Fabio Ruzzier, ki nastopa za slovensko reprezentanco, ter Duško Švab in Elena Hladnik, ki tekmujeta za italijansko reprezentanco. Lonjerski hitrohodec Ruzzier je prvič nastopil že včeraj, ko je bila na sporedu hitra hoja na 5 km, Švab in Hladnikova pa bosta nastopila v četrtek (takrat bo spet tekmoval tudi Ruzzier). Zamejski hitrohodec je moral pred evropskim prvenstvom zaradi poškodbe tive tri tedne počivati, tako da se nanj ni mogel primerno pripraviti. Opravil je namreč le štiri treninge, a je kljub temu začel dokaj uspešno in na razdalji 5 km med enainvajsetimi tekmovalci osvojil drugo mesto (25:57,25 minut). Zmagal je Španec Ignacio Melo s časom 25:05,10 minut, tretji pa je bil Italijan Roberto Cervi, ki je bil le približno deset sekund počasnejši od Lonjerca. Ruzzier je začel zelo hitro, v nadaljevanju pa je moral zaradi slabše forme svoj ritem upočasniti, na koncu pa je spet pospešil in si tako na atletskem stadionu v Šiški vendarle zagotovil drugo mesto. Vremenske razmere tokrat niso bile najboljše, saj je v Ljubljani zelo vroče in vlažno, kar je še dodatno pogojevalo nastope tekmovalcev. Ruzzier je bil zato s svojo končno uvrstitvijo dokaj zadovoljen in je pred četrtkovim nastopom na razdalji 20 km optimistično razpoložen, saj s tetivo včeraj ni imel nobenih težav.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Državno člansko prvenstvo

Roncellijeva s 6. mestom ni bila kaj prida zadovoljna

Na članskem državnem prvenstvu v Fananu pri Modeni se je tržaška kotalkarica Francesca Roncelli (Club Gioini) v prostem programu uvrstila na končno 6. mesto (po kratkem programu je bila peta), v kombinaciji pa je bila četrta. Ob odsotnosti poletovke Tanje Romano, ki je pravkar okrevala po poškodbi, je naslov državne prvakinja v prostem programu osvojila Annalisa Graziosi, ki je bila najboljša že po kratkem programu, pred Rosalbo Genito in Ilenio Baldisser, ki je zmagala v kombinaciji. Roncellijeva s svojim nastopom na državnem prvenstvu ni bila zadovoljna, saj je pričakovala precej boljšo uvrstitev:

»Moj nastop v kratkem programu je bil zelo dober in sem zanj pričakovala precej višje ocene. Zaradi petega mesta po kratkem programu sem se že pred zadnjim nastopom sprijaznila z dejstvom, da se ne bom uvrstila na zmagovalni oder. To je seveda pogojevalo moj nastop v dolgem programu. Naredila sem precej nepotrebnih napak in

Francesca Roncelli

prvenstvo zaključila na šestem mestu. Presenetilo pa me je četrto mesto v kombinaciji (prosti program in obvezni liki), kjer običajno nisem tako uspešna, poleg tega pa mi letos tudi nastop v obveznih likih ni uspel najboljši.«

Tržaška Slovenka zdaj upa, da bo vseeno lahko nastopila na evropskem

prvenstvu. Kotalkarska zveza bo avgusta izbrala pet kotalkaric (dve za obvezne like, dve za prosti program in eno za kombinacijo), ki bodo Italijo zastopale na EP. Če Francesce ne bodo izbrali, bo predčasno šla na počitnice, nato pa začela trenirati za novo sezono. (T.G.)

Na kadetskem DP tudi Martina Debernardi in Valentina Scamperle

V Fananu pri Modeni je bilo tudi kadetsko državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju. Med kadetinjami sta tekmovali poletovki Martina Debernardi in Valentina Scamperle. Martina, ki bo obiskovala tretji razred srednje šole Ciril in Metod pri Sv. Ivanu, je prvič tekmovala v tej kategoriji in prav tako prvič nastopila na državni fazi. Dosegla je 27. mesto v prostem programu in končno 17. mesto v kombinaciji, saj je tekmovala tudi na državnem prvenstvu v obveznih likih, ki je bilo junija v Bologni. Leto starejša Valentina Scamperle pa je dosegla 19. mesto v prostem programu in 13. mesto v kombinaciji.

KOŠARKA - C1 Derbi Bor - Jadran najprej 4.1. na Alturi

Italijanska košarkarska zveza je že objavila začasni koledar skupine C državne C1 lige, v kateri bosta slovensko košarko letos zastopala Bor Radenska, ki je lani osvojil končno 9. mesto, in Jadran Mark, ki je napredoval iz C2 lige. Prvi derbi med našima ekipama bo v zadnjem krogu prvega dela prvenstva in sicer v nedeljo, 4. januarja 2009 v telovadnici Don Milani na Alturi. Jadranovci bodo letos namreč igrali, kot smo že poročali, na Alturi, ker je telovadnica v Briščkih za C1 ligo premajhna. Povratni derbi pa bo v soboto, 18. aprila na Stadionu 1. maja. V prvem krogu, ki bo na sporedu že 27. septembra, bodo borovci gostili Caorle, jadrancovci pa Marghero. V skupini nastopajo še S. Daniele, Spilimbergo, Roncade, Pool Venezia, Codrope, Pienne Pordenone, Padova, Vicenza, Rovigo, Oderzo, Virtus Videm in Montebelluna.

TENIS - Turnir ITF Ciguijeva klonila pred izkušenejšo

Teniški igralki gropajsko-padrške Gaje Paoli Cigui v 2. krogu kvalifikacij odprtega teniškega prvenstva ITF v Riminiju z nagradnim skladom 75.000 dolarjev ni uspelo premagati Italijanke Elene Pioppo, ki je na koncu slavila v dveh nizih s 7:6 (5), 6:1. Pioppova, ki je trenutno 352. na svetovni jakostni lestvici WTA (to je njena doslej najvišja uvrstitev na lestvici WTA, ob koncu leta 2007 pa je bila 415.), je deset let starejša od gajevke, kar se je še kako poznalo. Paola se je namreč v prvem setu boljši nasprotnici odlično upirala: najprej je nadoknadila zaostanek 5:3 v igrah, nato pa celo povedla 6:5. Žal je nato slabše odigrala naslednjo igro, v tie-breaku pa je bila odločilna večja izkušnost nasprotnice, ki je ugotovila, da lahko Paolo spravi v težave s kratkimi in rezanimi žogami. Pioppova je tudi v drugem setu nadaljevala s podobno igro, tako da je bila Paola povsem brez moči.

Mlada gajevka, ki je trenutno 874. na lestvici WTA, bo že v petek odpotovala v Monteroni D'Arbia pri Sieni, kjer se bo udeležila kvalifikacij odprtega prvenstva ITF z denarnim skladom 25.000 dolarjev.

NOGOMET Vesna 13.8. proti Triestini, najeli Di Donata

Nogometaši kriške Vesne bodo s prpravami na novo sezono pričeli v ponedeljek, 11. avgusta, že v sredo 13. avgusta pa bodo odigrali v Križu, s pričetkom ob 18. uri, tradicionalno prijateljsko tekmo proti drugoligašu Triestini. Po izpadu v promocijsko ligo kriški klub ni stal križem rok in je že dokončal prenovno igralskega kadra. Zadnje, novo včerajšnje ime na spisku trenerja Della Zotte je veteranski napadalec Elvio Di Donato (letnik 1971), ki je v minuli sezoni branil barve San Sergia in dosegel 10 golov, pred tem pa je igral tudi za Jarjo Gajo. Max Grgič se še ni odločil, ali bo nadaljeval z igranjem (v Križu upajo, da bo), seznam 22 igralcev pa bodo dopolnili lanski mladinci kluba Zampino, Simonic in Burni. Deželna nogometna zveza je medtem objavila seznam skupin. V skupini B promocijske lige bodo poleg Vesne, Krasa in Juventine nastopili še Staranzano, Capriva, Centro Sedia, Lignano, Mariano, Pertegada, Ponziana, Pro Cervignano Muscoli, Pro Gorizia, Sangiorgina, Santamaria, Trieste Calcio, Virtus Corno.

MOTOCIKLIZEM

Emili zaradi padca le 21.

Prosečan Mitja Emili na četrti dirki Trofeje Yamaha v Misanu ni imel sreče. Po dobrem nastopu na kvalifikacijah je dirko začel s 5. mesta, a je žal že v tretjem krogu zdrsnil in padel, tako da je zdrknil na 30. mesto. V nadaljevanju je nato prehitel številne nasprotnike, a se je moral vendarle zadovoljiti z 21. mestom. V skupnem seštevku je zdaj četrti, Trofejo Yamaha pa si je v njegovi kategoriji že zagotovil Cristian Erbacci. Emili pa bi moral skoraj zanesljivo nastopiti na Superfinalu Trofeje Yamaha, ki se ga bo udeležilo 13 najboljših dirkačev iz vsake kategorije.

ODBOJKA

A. Peterlin skoraj gotovo v novi sezoni v Cordenonsu

Slogin dolgoletni podajalec Ambrož Peterlin, ki je v lanskem sezoni kot tolkač igral pri Buii, se bo v novi sezoni skoraj gotovo v Cordenonsu preizkusil kot libero v B2 ligi. Njegova selitev v Cordenons pa je odvisna od študijskih obveznosti v Huminu. Če bo namreč Peterlin po predvidevanjih jeseni diplomiral in takoj začel specializacijo v Huminu, bo igral v Cordenonsu, če mu to ne bi uspelo, pa bo igral pri Slogi.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Italija in naša dežela sta pod vplivom grebena visokega zračnega pritiska. V gorah pa je vreme še nekoliko nestanovitno.

Nad Alpami in Sredozemljem je šibko območje visokega zračnega pritiska. Hladna fronta se zadržuje nad zahodno Evropo. Nad naše kraje doteka s šibkimi severozahodnimi vetrovi razmeroma topel in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.45 in zatone ob 20.37

Dolžina dneva 14.52

BIOPROGNOZA

Danes bo vremenski vpliv ugoden in vzpodbuden, le po nižinah bo popoldne velika toplotna obremenitev, takrat se izogibajte večjim naporom na soncu.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 26,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	25	2000 m	13
1000 m	21	2500 m	9
1500 m	16	2864 m	7

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah dosegel 10, po nižinah 8 in pol. Ob oblačnem vremenu pa bo nižji.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.555 najnižje -60 cm, ob 9.51 najvišje 27 cm, ob 14.46 najnižje -4 cm, ob 20.25 najvišje 47 cm.

Jutri: ob 3.35 najnižje -69 cm, ob 10.27 najvišje 35 cm, ob 15.40 najnižje -10 cm, ob 21.18 najvišje 51 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po nižinah in ob obali bo prevladovalo lepo vreme, v glavnem bo jasno ali delno jasno le zaradi visoke koprenaste oblačnosti. Pihali bodo lokalni vetrovi. V gorah bo delno jasno do spremenljivo z verjetnimi popoldanskimi nevihti.

Zjutraj in dopoldne bo pretežno jasno, popoldne delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 17, najvišje dnevne temperature bodo od 26 do 31 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po nižinah in ob obali bo prevladovalo jasno ali kvečjemu delno jasno vreme. Bo kar toplo in bodo pihali šibki lokalni vetrovi. V gorah bo spremenljivo oblačno z možnostjo kakšne popoldanske plohe.

Sončno bo, popoldne le nekaj neviht, večinoma v hribovitih krajih severne Italije in Avstrije.

NOVA GORICA [adriatica.net](#) CENTER POTOVANJ. Gradnikove brigade 7. tel.: + 386 (0)5 333 24 16

BOLGARIJA

15.8.

Hotel 3*

7 dni, zajtrk

letalo iz Ljubljane

345 €

KOPER [adriatica.net](#) CENTER POTOVANJ. Pristaniška ulica 2. tel.: + 386 (0)5 627 84 10

LEFKAS

11.8.

Hotel 3*

7 dni, nočitev

letalo iz Ljubljane

399 €

SEŽANA [adriatica.net](#) CENTER POTOVANJ. Kosovelova ulica 4 b. tel.: + 386 (0)5 730 12 10

KARPATOS

15.8.

Hotel 2/3*

7 dni, zajtrk

letalo iz Ljubljane

369 €

KEFALONIJA

10.8.

Hotel 2*

7 dni, zajtrk

letalo iz Ljubljane

429 €

POTUJ PAMETNO

[www.centerpotovanj.si](#)

NEBESNI POJAVI

1. avgusta popolen sončni mrk

PARIZ - Luna bo v petek, 1. avgusta, zopet zakrila pogled na Sonce in vrgla senco na Azijo, severno Evropo in severno Kanado. Sončni mrk se bo končal na Kitajskem, kjer prvi zgodovinski zapisi o sončnem mrku segajo več kot 4.000 let nazaj. Severna Kanada, severna Sibirija, osrednja Rusija, osrednja Azija, Mongolija in severna Kitajska bodo zopet nekaj minut dneva preživele v popolni temi. Po besedah strokovnjaka za sončne mrke ameriške vesoljske agencije Nasa bo v drugih delih Azije in severni Evropi moč videti delni mrk.

Do popolnega sončnega mrka pride, ko se Luna postavi med Sonce in Zemljo in za nekaj minut popolnoma zakrije sonce. Popolno zatemnitev povzroči stožčasta umbra (latinski izraz za "senca"), ki jo Luna vrže na Zemljo. Na obeh koncih umbre je tako imenovana penumbra ("skoraj senca"), ki je široka okoli 8.000 kilometrov. Senca, ki jo povzroči popolni mrk, je lahko široka največ 269 kilometrov, rekordno trajanje mrka pa je bilo sedem minut in pol. Preko Zemlje potuje od zahoda proti vzhodu s hitrostjo 1.770 kilometrov na uro na območjih ekvatorja in s hitrostjo do 8.046 kilometrov na uro na polih.

Do popolnega mrka pride približno vsakih 18 mesecev, delni mrk pa se lahko pojavi tudi večkrat letno. Večina mrkov prekrije le dele oceanov ali redko poseljena območja. Veliki sončni mrk, do katerega je prišlo 11. avgusta 1999, pa je bil izjemen ravno zaradi tega, ker je zakril gostejše poseljena območja od Zahodne Evrope do Indije. (STA)

NEMČIJA - Raziskava Emnida

Obamov »veliki govor« je bil všeč večini Nemcev

BERLIN - Anketa v Nemčiji je pokazala, da je bil govor ameriškega predsedniškega kandidata Baracka Obame v Berlinu všeč 62 odstotkom prebivalcev. Po podatkih ankete, ki jih je v nemškem časopisu Bild am Sonntag objavil nemški inštitut za javnomnenjsko raziskavo Emnid, je bil nastop Obame v Berlinu pred stebrom zmage všeč 62 odstotkom anketirancev. Imenovali so ga kar "veliki govor". Nasprotnega mnenja je bilo le 19 odstotkov vprašanih. Po podatkih petkovke ankete, v kateri je sodelovalo 500 ljudi, kar 63 odstotkov Nemcev meni, da bi demokratski senator lahko postal dober predsednik ZDA. (STA)

ZDA - Razkritje državne sekretarke

Condoleezzi Rice je politike dovolj

PERTH - Ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice je med obiskom v Avstraliji razkrila, da se bo po koncu mandata državne sekretarke ne namerava ukvarjati s politiko, da pa se veseli nakupovanja, glasbe in akademskega življenja.

Po govoru, ki ga je imeli na eni izmed dekliških šol v Avstraliji, kjer se je mudila na povabilo avstralskega zunanjega ministra Stephena Smitha, je Riceova v odgovoru na različna vprašanja še dejala, da je "globoko v svoji duši, globoko v sebi akademičarka. Rada imam svet idej, pisanje in poučevanje," je dejala.

Razkrila je tudi, da običajno vstane ob 4.30, ko se odprave telovadit, sledi dajanje napotkov podrejenim. Sedaj pa si želi, da bi imela, ko se konča njen delovni dan, več časa za običajna opravila, kot je nakupovanje.

CONDELEEZZA RICE

Zaradi izgubljene stave tekel gol po cesti

BERLIN - V mestu Bad Kleinen v nemški zvezni državi Mecklenburg-Vorpommern je v nedeljo moškega, ki je zaradi izgubljene stave tekel gol po cesti, prijala policija, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Po besedah predstavnice policijske postaje Schwerin je 32-letni moški v Adamovem kostumu tekel dva kilometra od mesta Hoppenrade do mesta Bad Kleinen in nazaj.

"Ko so na kraj dogodka prispeli naši policisti, je moški že sedel v svojem avtomobilu, še vedno pomanjkljivo oblečen," je dejala predstavnica policije. Razlog za njegov goli izlet je bila izgubljena stava. Kaj je bil predmet stave, dpa ne poroča.

Francoz sklenil zakon z umrlo partnerko

PARIZ - Nek Francoz se je poročil s svojo pred štirimi leti preminulo dolgoletno partnerko. Poroko z ljubeznijo življenja mu je omogočil poseben predsedniški dekret, potekala pa je v manjšem kraju na jugu Francije. V tamkajšnjo mestno hišo je 68-letni umetnik prispel s klobukom preminule ljubezni, slovesnosti pa se je udeležilo več deset gostov.

Kot je poročal francoski radio France Info je par več kot dve desetletji živel skupaj. Kmalu potem, ko sta se odločila za poroko, pa je ženska hudo zbolela. Umrla je leta 2004, dva meseca pred datumom, ki sta ga določila za poroko. Moški pa je tudi po njeni smrti vztrajal, da se bo poročil. To je v Franciji mogoče, saj tamkajšnja zakonodaja v izrednih primerih omogoča posmrtno poroko. (STA)